KARIN BOJE

AV

ANNA ÖLANDER

STOCKHOLM
EVANGELISKA FOSTERLANDS-STIFTELSENS
BOKFÖRLAG

STOCKHOLM
ERNST WESTERBERGS BOKTRYCKERI-A.-B. 1930 - 901

Förord till den elektroniska utgåvan

Denna roman från 1930 av **Anna Ölander** har en huvudfigur som råkar heta *Karin Boje*. Det har inget med författaren **Karin Boye** (1900-1941) att göra. Boken digitaliserades i mars 2012.

I.

VID EN SKILJEVÄG.

Det var en blommande junimorgon — en sådan där stund, då man nästan glömmer att det är i förgängelsens värld man har sitt hemvist, Allting lever — lever! Allting lyser och doftar och blommar med tusen och åter tusen växande liv, för denna underbara våg av förnyelse, som genomtränger allt. Och allting sjunger — inte bara fåglar och surrande bin — vinden sjunger, och vågen sjunger, och varenda liten grön kvist har underbara hemligheter att förtälja om den långa vintersömnen, som föregick all denna doftande, blommande härlighet.

Kanske blir vårstämningen som allra starkast vid en gammal gård, där många släktled av människor bott! Där fruktträden skjutit i höjden, så att man går som under valv av blommande träd — vit och blekröd äppelblom — och de doftande kronbladen falla som snö över gräset. Det blir en nimbus av poesi och romantik över det hela, som gör att man går långt tillbaka med sina tankar; så många gånger har det varit vår och sommar, höst och vinter vid den6

gården — och så många människor ha fröjdats och sjungit — gråtit och suckat under alla dessa år som gått...

Men våren kan ingen stänga ute, när den kommer. Den smyger upp för mossiga stammar, över vissnade gräsmattor, över risiga busksnår — och över allt blir det liv, om än människohjärtan i den gamla gården jubla eller klaga...

Så var det vid Rolandsberg, som under flera generationer varit i samma släkts ägo. En härlig gammal gård, inte synnerligt stor, men välskött och präktig; och de hade haft det lugnt och bra, alla som bott där. Trädgården var omfångsrik, och nedanför den flöt en å eller snarare flod, så bred och djup var den. Ovanför gården flöt den lugn och klar; sedan blev den till stark fors och drev både kvarn och såg, som allt hörde till Rolandsberg. Men just

förbi trädgården var den vid och djup och speglade gamla pilträd som hängde ned över vattnet.

Runt om den stora trädgården var en stenmur, mossbelupen av ålder, den gick ned till vattenbrynet; och just över branten var en platå med en liten grön bänk — ett älsklingstillhåll för all ungdom, som bott vid gården. När solen stod i väster, blev det underbara ljusreflexer på det blanka vattnet. Och var det fullmåne, och den steg över skogen på andra sidan ån, då blev det riktigt trolskt, när månen liksom gungade på det ilande vattnet.

En plats för drömmar...!7

Så hade det också varit för henne, som satt på bänken, denna strålande junimorgon. Karin Boje var äldsta dottern på den gamla gården — tjuguårig, med lugna, gråblå ögon och en rikedom av blont, vågigt hår, som hon hade svårt att hålla styr på. Hon hade gått dit ner för att få ro i tidig morgon; i hennes knä låg en uppslagen Bibel, och de vita, mjuka händerna voro knäppta över den.

Hon hade läst den 23:dje psalmen i Psaltaren: »Herren är min Herde, mig skall intet fattas». Så hade hon slutit sina ögon under innerlig bön om hjälp och ledning, frid och vila. För den som står vid en skiljeväg, är det ju en oändlig tröst och hjälp att kunna säga så: »Han leder mig på rätta vägar, för sitt namns skull». Och Karin Bpje kände det så. Trots den blommande våren var hennes hjärta tungt. Och hon undrade, om hon kunnat uthärda, vad som väntade henne, om hon inte haft detta underbara ord att hålla sig vid:

»Herren är min Herde — mig skall intet fattas ...»

Hur annorlunda det varit året förut, vid denna tid! Då hade hon just tagit sin studentexamen och kom, jublande glad och lycklig, hem till de sina. Vilken sommar det sedan varit! Hon ville njuta av friheten, njuta av hemmets rikedom på glädje och kärlek och riktigt frossa på roddturer och andra lantliga nöjen i Kolands-bergs härliga omgivningar. Sedan skulle livets8

allvar komma — den livsuppgift som hägrat för henne under de sista åren i skolan. Hon ville studera medicin, bli läkare och tjäna lidande medmänniskor, och far hade givit sitt samtycke därtill.

Det skulle kosta mycket pengar, innan hon blev färdig, men det skulle nog gå. De andra syskonen, Sören 18 år och Ingrid 16 år, hade ingen särskild håg för studier — Sören skulle ju dessutom bli lantbrukare och taga gården i arv en gång. Det skulle nog gå bra med Karins studier — hon lovade att hon skulle vara så sparsam och inte slarva bort något på nöjen och onödigheter, utan arbeta flitigt — med det hägrande målet i sikte.

Så hade hon på hösten rest till universitetsstaden med dess brusande ungdomsliv, och hänförda ^skildringar hade hon sänt till sina kära i hemmet. Men arbetade gjorde hon först och främst..,

Så var det något annat, som började komma in i hennes liv. På samma ställe, som hon, bodde en annan studentska, Yivan Ribson, som varit däruppe ett par år; hon läste på fil. kandidatexamen, och visade Karin stor vänlighet, fastän de egentligen voro så olika.

Yivan var med i en liten krets kamrater, manliga och kvinnliga, som brukade komma tillsammans på lördagskvällarna till bibelstudium och samtal över livets viktigaste frågor. Inte talade hon strax med Karin därom — hon var egentligen mera tyst och inåtvänd. Men när några9

veckor gått, och Karin en gång frågade vart lion skulle taga vägen på aftonen, talade hon med värme och längtan om deras små möten och frågade om inte Karin ville följa med.

Det var något alldeles nytt för henne. Föräldrarna voro hyggliga, hederliga människor, som gjorde var man rätt och åkte till kyrkan emellanåt. Men något vidare andligt intresse hade de aldrig visat eller sökt att bibringa sina barn. Den enda på Rolandsberg, som tänkte djupare, var mormor, som nu bott hos sin dotter och måg de sista åren. Men det fann man bara helt naturligt, att en så gammal människa tänkte allvarligare tankar än de, som voro i sin fulla kraft.

»Jag hör ju inte dit», sade Karin avböjande, när Vivan bad henne följa med på lördagskretsen.

»Yem som helst är välkommen», svarade Vivan vänligt. »Vi tvinga oss inte på någon.»

»Jag borde egentligen läsa», inföll Karin.

»Inte på lördagskvällen — du pluggar visst alldeles för mycket och blir både blek och mager. Kom med för den här gången...»

Karin tyckte det skulle vara ovänligt att säga nej — och så gick hon med, undrande vad de hade för sig. Men sedan hon varit där en kväll, gick hon med varje gång — i början av ett slags intresse, som hon inte gjorde sig reda för. Det var så förunderligt att höra så unga människor tala, som de gjorde, om liv och död, tid och evighet. Och de talade om Gud, som en närvarande vän.10

Det var bara ett par, som voro teologer, men de andra tycktes lika varmt intresserade.

Och sedan — att höra dem bedja!

Alltid var det en eller ett par som ledde i bön — och det på ett sätt, som om den osynlige Herren och Frälsaren varit mitt ibland dem. Det var ju nästan något exalterat, tyckte Karin, att höra unga människor tala som de gjorde. Kunde det vara sunt och naturligt? Men på samma gång som allt vad de sade präglades av djupt allvar, sågo de så lyckliga ut, att ingen kunde misstaga sig om att de verkligen trodde på den Gud, som de åkallade.

»Tack, käre Herre och Frälsare» — så bad en av de unga männen — »att vi få ha frid i Dig genom Ditt fullbordade verk! Att vi få hålla till hos dig, livet igenom, och taga emot kraft mot synd och värld...»

Karin undrade över honom. Att döma av hans ansiktsuttryck, måtte Gud för honom vara en levande verklighet, värd att lära känna och tro på. Men det var inte något tungt över honom eller Vivan och de andra. Inte någon uppskruvad andelighet. De voro naturliga och glada som andra unga. Men det märktes alltid ett visst något, som utgjorde gränsen. Inte något dåligt skämt, inte något deltagande i tvivelaktiga nöjen. Och Karin förstod, mer och mer, att den lycka, som deras gudsförhållande skänkte dem, var så stor att den fullt uppvägde försakelsen av världens tvetydiga glädjeämnen.11

Vivan gjorde inga frågor. Det var henne nog att Karin kom med, gång efter gång. Hon var rädd att skada, där hon ville gagna. Och hon visste, så ung hon var, att Gud har många vägar att vinna olika människor. Hon trodde sig märka att Karin var en sådan natur, som måste vinnas på den inre övertygelsens väg. Därför gick det bara steg för steg...

Men när en kväll kom, då Karin öppnade sitt hjärta för vännen, då blev det en glädjestund. Då blev det som i brusande vårtid, när isen går upp på en sjö för lågande sol och storm. Det blir något väldigt och helt, när ismassorna följa med strömmen — mot havet i fjärran...

Ty Karin Boje var en karaktär, en kraftnatur. Och när hon tog emot frälsningens gåva, och lämnade sig åt sin Frälsare, var det för liv och död, tid och evighet — utan förbehåll, utan kompromiss. ..

Det var strax före jul, och hon reste hem med något nytt över sig — ny glädje i hjärtat, ny kraft att kämpa för det som är stort och ädelt och gott. Inte sade hon mycket — hon visste att ingen mer än mormor skulle förstå henne. Men uppe på den gamla fruns kammare höll hon ofta till. Och mormor fröjdades att en var vunnen...

Sedan hade hon rest igen till sitt arbete i lärdomsstaden; studierna gingo med friskt mod, och hon och Vivan blevo alltmera för varandra. Lördagskvällarna voro för dem båda kraftkällor för12

det andeliga livets tillväxt. — Inte utan tvingande själ kunde de utebliva.

Det började våras — och i april kom slaget, det olyckliga brevet, som förmörkade alla Karins framtidsutsikter. Hennes far skrev — hon märkte att det var en darrande hand, som fört pennan — att något hänt, som alldeles förändrat deras förhållanden. Hans kusin, Herman Kasparson, hade måst göra konkurs — hans vackra egendom och hela den stora förmögenheten — allt var borta. Och det värsta var att han själv — Karins far — var inblandad i de trassliga affärerna till ett rätt betydligt belopp. Lån och borgensförbindelser. Själv hade han alltid varit ytterst noga i sina affärer, och hade litat på sin frände och vän. Nu var det som det var. De hade levat högt hos Kasparsons, och följderna uteblevo ej.

»Du förstår, min kära Karin», skrev fadern, »att jag vill göra allt för att rädda fädernegården — det vore alltför bittert att behöva lämna den. Det har hittills varit min glädje att gården är skuldfri, utan inteckningar, såsom jag mottagit den från min far. Nu måste jag emellertid belåna den för att ej behöva lämna den ifrån mig. Och alla inskränkningar måste göras. Vi ha talats vid, mor och jag; bokhållaren får skaffa sig en annan plats och jag sköter själv min gård med tillhjälp av gamle rättaren — Sören vill deltaga i arbetet. Mor lämnar kokerskan — hushållet får gå så enkelt som möjligt, och Ingrid kan hjälpa till...13

Men nu kommer det svåraste. Min kära flicka, jag kan inte längre ge dig pengar för studierna

— du förstår nog att det är en omöjlighet. Enda sättet för dig vore ju att taga lån; men en så lång och dyr kurs skulle åsamka dig stora skulder, som du kanske finge dragas med — hela livet igenom. Jag kan inte råda dig — min förståndiga flicka måste själv bestämma över sin framtid. Hur bittert jag ångrar, att jag hjälpt Kasparson ur tillfälliga svårigheter, som det alltid kallades — och därigenom dragit olycka över oss. Dina föräldrar försaka gärna; det bittraste är att ej kunna hjälpa dig. Dina yngre syskon ha ju ej något hägrande levnadskall, och arbete skadar inte. Men detta, att stänga vägen för dig, kännes så svidande svårt...»

Karin kände sig först nästan som förlamad — hon måste läsa om brevet ett par gånger, innan hon riktigt fattat dess innehåll. Sedan böjde hon sina knän och bad om stillhet. Hennes tankar voro som ett brusande hav: varför skulle detta komma 1 Hennes föräldrar hade ju alltid varit så rättrådiga i allt; skulle de nu få lida för andras extravaganser? Var det rättvist! Hur kunde Gud tillåta det?

Det gick bara runt för henne i början. Men hon bad om stillhet — och stillhet kom. Det slog henne med ens att hennes far inte beklagat sig

— inte ondgjorts över honom, som vållat allt detta svåra — inte beklagat sig över att han — och mor — skulle få arbeta mycket mer än förut, för14

att allt skulle gå ihop. Alla ansträngningar gjordes blott för att bevara fädernegården åt barnen. Och bitterheten i hans sorg var att ej kunna hjälpa sin Karin till fortsatta studier...

Hur god han var — hur hederlig, rättrådig och osjälvisk! Och likväl kände han inte Gud såsom hans unga dotter kände honom! Efter vad hon kunde förstå, kunde han inte fly till honom i sina bekymmer och säga: »Herre, jag är Din — gör med mig vad Du finner för gott! Giv mig nåd att vänta hjälp av Dig...»

Och likväl kunde han så lugnt gå in under svårigheterna — utan att beklaga sig, utan att ondgöras över honom, som vållat dem! Endast ångra, att han själv genom sin godtrogenhet dragit detta över sig och de sina'.

Hade inte hon — Karin Boje — en gång för alla lämnat sig i sin himmelske Faders hand, när hon tog emot det eviga livet som en friskänkt gåva ? Innebar det inte, att endast Han hade rättighet att bestämma över henne, att göra med henne efter sin heliga vilja — att göra hennes väg slät eller törnig, såsom det behagade Honom — såsom Han såg nyttigast för hennes andliga väl...?

Kunde hon inte vara viss att Gud hade sin hand med även i detta, fastän det såg så obegripligt ut? Hon hade så svårt att böja sig, att lägga sin framtid i Guds hand; det var ju dock något Honom behagligt, att hon genom sitt levnadskall velat tjäna de lidande och hjälplösa...15

Det blev kamp — inte var det underligt? Hon skrev genast till sin far ett varmt deltagande brev — men bad att få överväga saken för sin egen del — hon ville ej förhasta sig. Det blev kamp. Men hon såg vägen alltmera klar. Hon förstod faderns ängslan att hon skulle studera på skuld, som hon kanske aldrig kunde frigöra sig ifrån. Hon hade ju ej sitt liv i sin hand — kunde dö innan hon hunnit avbetala sina skulder — det vore ju outhärdligt! Och så fick hon mer och mer visshet om att hon måste offra sin ljusa framtidsdröm.

Vivan blev bedrövad. Men ju mera hon kunde gå in i sin väns tankegång och se hennes svårigheter, desto klarare blev det också för henne att Karin gjorde rätt. Nog var det Guds väg med hennes vän, fastän den innebar ett tungt offer! Men hon kunde få tjäna Honom på ett sätt, som hon nu Inte visste. Han kunde leda henne på en väg, som hon en gång skulle tacka för...

Även det, som ser svårt och omöjligt ut, är dock sänt av Honom, som är kärleken. Man kunde tycka att dessa månaders studier vid universitetet voro som bortkastade — till ingen nytta. Men såg hon saken från evighetssynpunkt — det var ju under denna tid hon kommit i beröring med dessa unga, som vunnits för Herren — och själv blivit en av dem! Så ville hon vara stilla. Detta, att hon under denna tid fått lära känna Gud som sin Herre och Frälsare, uppvägde översvinneligt16

allt detta, som annars syntes bortkastad tid och möda.

Karin kom hem i slutet av april och fann alla de sina i full verksamhet, i enlighet med de inskränkningar, som måst göras. Hon tog genast sin dryga del av göromålen, på samma gång som hennes framtid dryftades. Hon behövde få någon inbringande sysselsättning — sak samma vad. I hemmet behövdes hon ej, så länge mor orkade sköta hushållet. Det var förunderligt vad dessa iråkade svårigheter manade fram förut dolda krafter; alla arbetade för ett visst mål: att få behålla fädernegården. Och ömsesidig kärlek underlättade vad som annars varit tungt nog.

Så ville Karin med glatt mod bringa sitt offer; och ingen i hemmet fick ana hur mycket det kostade henne. Uppe i mormors kammare kunde hon öppna sitt hjärta; den gamla frun förstod henne bättre än någon av de andra. Hon fick taga det från Gud, sade mormor. Inte från dessa människor, som orsakat allt detta svåra. Det är förunderligt hur det lättar bördan.

Och Karin kysste mormors hand och försökte se glad ut, även om tåren satt i ögat. Hon ville taga det från Gud! Och far fick inte veta, hur tungt offret kändes...

Vivan hade talat om någonting, som kanske kunde passa för Karin. Det fanns en disponent-familj från Klosters bruk, förmögna och präktiga människor. Över det hemmet vilade ett tungt moln: den unga frun var blind. Så behövde hon17

någon i huset, som kunde vara hennes öga och hand samt läsa med den lilla flickan. Yivan kände dem ej personligen, men var tydligen väl underrättad. De som förut innehaft platsen, hade ej varit kvalificerade nog; men nu kom hon att tänka på Karin — bestämt skulle hon passa där! De båda vännerna lade saken inför Gud — och genom andra blev allt ordnat. Nog skulle det bli en underlig, krävande plats; men lönen var god, och Karin kände sig ha lust att kämpa med svårigheterna — och övervinna dem. Från disponent Sigmund hade hon ett par vänliga brev, som framställde vad hon skulle ha att sköta med. Och hon kände redan på förhand ett innerligt deltagande för den unga frun, som blivit så hårt prövad.

Den l:sta juli skulle platsen tillträdas. Nu hade hon fått ett nytt böneämne: att hon måtte få gå Guds ärenden i detta hem och bli till någon glädje och nytta där.

Det var både tillbaka och framåt som Karin tänkte därnere vid ån, denna strålande junimorgon. Och hon undrade hur hon skulle kunna möta, kommande dagar, om hon inte haft det ordet att hålla sig vid:

»Herren är min Herde. Mig skall intet fattas. ..»

Hon såg på det ilande vattnet vid hennes fötter. Det skyndade framåt utan rast eller ro — bort mot målet — utan att låta hindra sig av något. De gamla pilträden doppade sina kvistar i det

2 — Karin Boje.18

klara vattnet — strändernas blommor ville fånga några droppar — solljuset skimrade på den blanka ytan — men av intet lät strömmen hindra sig. Framåt, ständigt framåt! Vägen var lång, innan havet nåddes — målet — och vilan. Så ville hon att hennes liv skulle vara: ett ilande lopp, som av intet lät sig hindras, till dess hennes livsström nådde målet och vilan: evighetens djupa, oändliga hav... III.

DET SVÅRASTE.

Ja — det svåraste återstod. Hon väntade varje minut att höra steg på sandgången, som ledde ner till ån. Eagnar Kasparson hade skrivit några rader och bett att få säga farväl, innan han reste bort — långt bort — för många, långa år.

Det skulle bli det allra svåraste. Hon mindes hur det varit förra sommaren, då han var på Rolandsberg — och många gånger förut! De voro ju släkt — nästan som syskon; och de två, hon och Eagnar — ja, de hade väl varit ännu mer för varandra, fastän intet bindande ord blivit uttalat. De voro ju båda så unga; livet låg framför dem — det långa, solljusa livet. Men nog var Karin hans ljusa drömbild — och nog var Eagnar den ende för henne, även om de ej riktigt gjort sig reda för sina känslor.

Ja, så hade det varit. Men när Karin givit Herren sin kärlek — för liv och död och den långa evigheten — då blev det strid därinne i det unga hjärtat. Eagnar och hon levde numera i två olika världar: han såg blott efter de ting som synas, hur präktig och bra han än var —20

och Karin såg efter de eviga verklighetérna. Hur skulle det kunna förlikas? Det kunde inte förlikas — hon visste det, och därför blev det kamp.

Hon ville höra sin Frälsare till — helt och odelat. Och inte ett ögonblick kunde hon tänka på att förena sig med en man, som inte älskade Herren. Ingen kompromiss. Det kan ej bli någon lycka, om två gå — skilda vägar. Hon försökte inte jämka med sin övertygelse, i hopp att kunna vinna honom för Herren. Nej, och åter nej! Därför sökte hon att döda sin kärlek — kämpade, bad och kämpade igen! Och hon hoppades att hans känsla för henne var av övergående art — helst då hon sporde, att Ragnar — efter faderns ekonomiska sammanbrott — ämnade resa till Argentina för att skapa sig en ny framtid.

Då skulle hon slippa återse honom — vilken lättnad det vore! Därborta i främmande land skulle han glömma henne, och då vore allt väl...

Ty hur hon kämpade och bad och kämpade igen — kunde hon inte glömma honom! Hon skulle aldrig kunna bli hans — och svika sin himmelske Herre. Men hon kände att hon ej skulle kunna döda sin kärlek. Hon skulle aldrig kunna giva en annan man vad hon givit honom.

Hon var ju ännu så ung. Men hon var en av dessa få, som ej kunna ge mer än en gång. Hon var inte en av dessa besvikna, som kunna ge en annan det lilla som finns kvar. Därav denna ljumma känsla, som aldrig kan ge någon lycka...21

Karin trodde att hon stängt en dörr bakom sig

— helt och oåterkalleligt. Och hon skulle ej behöva återse Ragnar. Men nu kom detta olyckliga brev; han kände det så svårt att hans far tillfogat de kära släktingarna alla dessa svårigheter

— han ville helst inte träffa någon annan av familjen, men bad att Karin ville skänka honom några minuter på älsklingsplatsen nere vid ån, där de kunde vara ostörda. Han nämnde dag och tid — i arla morgonstund. Bara några minuter

— sedan skulle han gå ut i vida världen och möta livets stormar...

Om han dock inte kommit! Hon bävade föi* vad den stunden skulle medföra — hon anade nästan att det skulle bli en stormlöpning mot hennes dåraktiga hjärta — som ej kunde glömma. Inte skulle hon låta fånga sig — nej! Men hon skulle tillfoga honom smärta, och hon kände det svårt...

Det fanns bara en utväg!

»Herre, hur skall jag kunna återse honom? Hur skall jag kunna uthärda? Du vet, Herre, att denna min kärlek började, innan jag kände Dig. Och Du vet, att jag inte kan rycka upp den ur mitt hjärta. Men jag lägger den i Din hand, jag vill offra den åt Dig. Kanske kan jag aldrig glömma. — och kanske Du inte fordrar det. Jag får ju bedja för honom — bedja att han må bli Din...

Nu hördes steg på sandgången, hon såg upp22

och mötte Ragnars blick — inte glad och frimodig som förr. Han hade mognat under det år som gått, sedan hon sist såg honom — sitt öppna, manliga väsen hade han kvar, men blicken ur de mörka ögonen var djupt allvarlig.

»Tack, Karin, att du uppfyllde min bön.» Han satte sig på en sten vid hennes fötter, och så fortsatte han:

»Du kan inte ana hur jag plågas av att det är mina föräldrar, som vållat er svårigheter. Men jag vill inte tala därom. Och du, Karin, har fått offra din framtidsdröm. Kan du förlåta oss?»

Han såg på henne med sina trofasta, nu så vemodiga ögon, och hon räckte honom sin hand.

»Jag förlåter helt och fullt...»

Han kysste den vita hand, som han höll i sin.

»Tack — jag visste det nästan. Jag kunde inte resa utan att få höra det — och få se dig ännu en gång...»

Karin drog tillbaka sin hand; hon kände att den darrade.

»Jag önskar dig varmt all framgång därute i främmande land. Det vet du, Ragnar...»

Han såg på henne med en nästan brännande blick.

»Det säger du — som vilken annan som helst. — Jag ville ha något mera med mig än dina välönskningar. Förstår du inte det — Karin...?»

Hon såg ned och svarade ej: Men hon var än röd, än blek.23

»Varför är du inte densamma mot mig som förr?» Han talade nästan häftigt. »Jag har aldrig öppet talat om kärlek, men jag har trott mig läsa den i dina ögon. Och när jag nu går ut i främmande land, måste jag veta, att du väntar på mig, till dess — jag har något att bjuda dig...»

Karin knäppte ihop sina darrande händer.

»Jag kan inte — Ragnar! Jag kan inte•../»

Nu flammade hans blick.

»Är det därför att jag numera är en fattig man, som har intet mer än min kärlek att bjuda dig?»

»O nej — Ragnar — det är inte det!» Hon såg ångestfullt på honom.

»Vad är det då?»

»Hör mig med tålamod, Ragnar», svarade hon med darrande röst. »Det är ett år, sedan jag såg dig sist, och under den tiden har något hänt, som givit mig en helt annan syn på livet — och på jordisk kärlek...»

»Du har givit ditt hjärta åt någon annan!» Han sprang upp.

»Sitt ned, Ragnar, och hör mig! Jag har inte givit mitt hjärta åt någon annan människa — utan åt min Gud och Frälsare...»

»Skulle det hindra dig att älska migf» Han andades kort och häftigt.

»Du kan inte förstå mig, Ragnar. Men det kan inte bli någon lycka om två — gå skilda vägar. Det vore otrohet mot min Gud. Och du känner24

Honom inte, Ragnar, såsom jag känner Honom. Han är mig kärare än mitt eget liv...»

»Ja, du har rätt —• jag kan inte förstå det. Det är för mig obegripliga saker. Men en liten vrå av ditt hjärta kunde du väl ta undan åt mig...»

Karin slog händerna för ansiktet. »O, Ragnar, gör det inte så svårt för mig!»

Nu låg han på knä framför henne och lösgjorde med milt våld hennes händer som han kysste gång på gång.

»Jr det svårt för dig, Karin? Då ljuger du på ditt eget hjärta. Jag förstår dig inte. Men du kan inte förbjuda mig att älska dig — dig ensam i hela världen. Min älskade — jag kan aldrig glömma dig!»

Han stod där framför henne, och hans ögon lyste av kärlek och ömhet. Han drog henne intill sig — en enda kort

minut — och så var han gången. Hon såg honom gå med fasta steg uppför sluttningen, och hon var nästan rädd att han skulle se sig tillbaka — hon skulle ej kunna uthärda det. Men han gjorde det inte.

I hennes hjärta genljödo hans ord: »Min älskade — jag kan aldrig glömma dig!» Var det inte, som om hon själv uttalat dem..

Nu låg hon på sina knän vid bänken.

»Herre, förlåt mig om jag inte kan glömma honom! Jag vill vara din, helt och odelat. Jag kan inte i egen kraft övervinna — men Du kan ge mig kraft.»25

Ännu en stund dröjde hon* därnere. Hon var glad att föräldrarna rest bort med ett tidigt tåg; och syskonen skulle ej ana något. Hon såg på det ilande vattnet, som lyste i morgondagern; och hon kände att sådant skulle hennes liv vara: ett ilande mot målet utan att låta sig hindras eller fångas.

»Ditt namn till ära, Jesus god, må ren och klar min levnadsflod mot evigheten strömma...»

Ja, så skulle det vara, så ville hon leva...

Och så kom det ordet i hennes tankar: »Det som var mig en vinning, det har jag för Kristi skull räknat såsom en förlust...»

Det var ett offer, och hon kände det så. Hon kunde ej annat. Och så gav hon tårarna fritt lopp — det kändes gott att riktigt få gråta ut.

Sedan ville hon gå ut i livet och vara stark och förståndig och modig. III.

PÅ KLOSTERGÅRDEN.

Det var en lång resa Karin fick göra, och hett var det på tåget i julidagens brännande solsken. Den sista månaden hade varit så full av varjehanda förberedelser; och gärna ville hon ju också lätta arbetsbördan för mor och Ingrid. Nu var hon äntligen på väg, och hon riktigt längtade att få börja sin verksamhet på Klostergården. Avskedet från de kära där hemma gjorde hon med så glatt mod som möjligt; de kände det ju svårt för hennes skull, därför att hon fått offra sitt livsmål.

»Det kan väl bli bättre tider för oss igen», var mors tröstefulla avskedsord. Och mormor slöt sitt hjärtebarn hårt i famnen:

»Alla Herrens vägar äro nåd och sanning för dem som frukta Honom...»

»Ja, mormor — alla Hans vägar...»

Och så reste hon. Nog visste hon att mormor följde henne med sina böner och tankar. Och det kändes tröstefullt. Inte ensam skulle hon gå in bland främmande: den kära gamla bar henne27

inför nådens tron, och — Gud var där — alltid nära, även om hon ej alltid kände det så.

Det var omväxlande trakter hon reste igenom. Karga bygder, där skogen huggits ned — och leende, bördiga trakter, som fröjdade ögat. Men över allt lyste Guds klara sol. Det var som ett' panorama över livet — hon kände det så. Guds kärleks sol skulle lysa över henne under kommande dagar — även om hon ej alltid skulle förnimma det.

Det kändes skönt att komma ut i friska luften efter värmen på tåget. En chaufför i livré tog hennes saker om hai^d, och så satte hon sig upp i den väntande bilen. Redan vid stationen märkte hon ett rinnande vatten i närheten — en bred, forsande ström, som sedan följde landsvägen på något avstånd. Det var nästan med ett slags hemkänsla hon såg den — en hälsning från ån vid Rolandsberg. Och snart förstod hon att strömmen lämnade vattenkraft åt Klosters bruk.

Nu var hon där. Genom en ståtlig allé av lindar for bilen upp till Klostergården, som disponentens bostad kallades. Det var en präktig, vacker villa, omgiven av trädgård och park; husjungfrun tog Karins småsaker, och

på den breda stentrappan mötte disponenten Sigmund, en medelålders man av ett vänligt, vinnande utseende.

»Välkommen, fröken Boje! Jag hoppas att resan inte varit alltför tröttsam.»

Så fördes hon in i hallen — där stod en älsklig28

ung kvinna med framsträckta händer, men hon kom ej Karin till mötes.

»Är det fröken Boje? Så hjärtligt välkommen. Jag hoppas att fröken kan trivas hos oss!»

Ett par grå glasögon dolde den slocknade blicken, och Karins första känsla var ett oändligt medlidande. Hon böjde sig fram och kysste de fina vita händerna, som räcktes mot henne.

»Jag tackar, fru Sigmund! Måtte jag bara kunna vara till hjälp och nytta här...»

Kanske hade inte de andra, som innehaft plats där i hemmet, talat så, ty ett vänligt leende gled över den unga fruns ansikte.

»Det tror jag alldeles säkert», sade hon. »Vi ha hört så mycket gott om fröken Boje. Men gå nu med jungfrun upp till ert rum; välkommen sedan ned till middagen.»

Karin följde den trevliga trotjänarinnan uppför trappan, och i övre hallen mötte de en liten flicka på sex, sju år, som betraktade den nykomna fröken med något skygga blickar.

»Det är Aina», sade jungfrun. »Hälsa nu vackert på fröken Boje». — Vilket skedde mycket knapphändigt; sedan försvann den lilla utför trappan.

Gamla Kerstin öppnade dörren till ett stort vackert rum, fullt av västersol och en nästan berusande doft från klängrosorna utanför fönstren.

»Så förtjusande trevligt», utbrast Karin. Och hon kunde ha tillagt: »Det liknar mitt rum där-29

hemma!» ty genom de öppna fönstren såg hon ut över ån, som glittrade och gungade i solljuset.

Kerstin satte ned resväskan och andra mindre effekter; och chauffören kom i detsamma upp med kofferten.

»Om en halvtimme ringer det till middag. Är det något fröken Boje behöver — säg bara till! Rummet bredvid är Ainas; hon behöver lite tillsyn, eftersom inte hennes mor kan sköta om henne.»

Med en vänlig blick och en nigning försvann Kerstin; och Karin skyndade att byta ut sin resdräkt mot en sval sommarklänning.

»Ett så underligt, ovanligt hem detta måtte vara!» tänkte hon. »Hur mycket lidande det finns i världen — så ung — och blind! Inte kan hon se sin man och sitt barn och sitt vackra hem. Herre Gud, hur mycket jag har att tacka för...»

Hon böjde sina knän och bad om en välsignad ingång i detta hem — bad om nåd att gå Guds ärenden. Kanske skulle det bli svårigheter, som hon ej nu anade; och hon var ju så ung, så oerfaren...

Nu hördes middagsringningen, och hon gick nedför trappan. Dörren från hallen till förmaket stod öppen — därifrån såg hon ännu en öppen dörr — till den ståtliga matsalen, dit fru Sigmund just kom in vid sin makes arm från annat håll. Aina och Kerstin voro redan därinne.

»Vill fröken Boje vara god ta platsen bredvid30

Aina», sade disponenten. »Jag serverar alltid min hustru...»

Och det gjorde han på ett sätt, som väckte Karins beundran — så försynt och vänligt och aktningsfullt. En liten strimma av dager kunde den unga frun ännu se; och som blindheten kommit så småningom, hade hon haft god tid att vänja sig — allt gick lättare och bättre än man kunnat vänta.

Så skulle Karin servera Aina och skära maten åt henne; men det var tydligen inte i den unga damens smak. Hon såg nästan fientligt på Karin, som tålmodigt lät henne hållas så mycket som möjligt, för att ej ställa till ett

uppträde.

»Aina! var tacksam att fröken Boje hjälper dig!» ljöd plötsligt faderns förmanande röst. Den unga damen såg nästan förolämpad ut — hon var gammal nog att sköta sig själv! Men när far sade till, måste hon, fastän motvilligt, lyda — och åt sin middag under surmulen tystnad.

Kerstin passade upp, tyst som ett andeväsen, och allt gick som ett urverk. Disponenten och hans fru språkade vänligt med Karjn om resan och de trakter hon farit igenom; efter middagen gingo de ut i trädgårdssalongen, där det var mera svalt än i förmaket. Och fru Sigmund bad Karin flytta sin stol nära hennes.

»Jag måste få lära känna er, kära fröken Boje», sade hon vänligt. Och så gjorde hon försynta frågor om hennes hem och övriga förhållanden.31

»Fröken är studentska — då blir det väl lite enformigt här på landsbygden?»

»Det tror jag inte alls», blev det glada svaret. »Jag älskar landet och har mitt hem där.»

»Men jag tycker mig ha hört, att det var fråga om några studier...?»

»Ja» — Karin talade helt lugnt, »jag började studera medicin. Men det var förhållanden som gjorde, att jag fick upphöra därmed.»

»Det var skada», inföll disponenten. »Fröken skulle nog blivit en bra läkare — med sin lugna blick — och sätt...»

Karin skrattade — ett lågt, melodiskt skratt.

»Kan det synas på mig?» sade hon. »Jag fruktade att jag inte skulle duga till det...»

Nu blev disponenten utkallad — någon ville tala med honom i hans skrivrum.

»Det var bra vänligt av fröken Boje att komma till oss», sade fru Sigmund. »Här blir nog trist och enformigt. — Ni förstår att här är inte mycket sällskapsliv — såsom jag har det.»

»Det kommer jag inte att sakna; måtte jag bara kunna vara till verklig hjälp och nytta här — jag är så ung och oerfaren.»

»Fröken är ju bara tjugu år? Ja — men jag tror att man kan vara plikttrogen — utan att ha många år på nacken. Det beror nog på den uppfostran man fått och de grundsatser man hyllar. ..»

»Nog vill jag vara plikttrogen och vara till hjälp och glädje...»32

»Det tror jag, fröken Boje! Ni får nog ha tålamod med mig, som är så hjälplös — jag kan göra så litet själv. Vad hushållet beträffar, så har jag ett par förträffliga trotjänarinnor — en för köket — och Kerstin för det övriga. 'Dessutom ett par yngre som hjälp åt dem. Kerstin är också min kammarjungfru och sköter om mina kläder. Men i det dagliga livet behöver jag fröken Boje till hands med allehanda små ärenden — likaledes att läsa för mig, skriva mina brev, då min man sällan har tid — promenera och åka ut med mig. Ja, det kan låta som mycket nog; och så är det Aina...»

Hon tystnade ett ögonblick, och ett allvarligt drag kom över det unga ansiktet.

»Jag fruktar att fröken kommer att finna min flicka tålamodsprövande», fortfor hon. »Tyvärr har hon ett egensinnigt lynne, som jag inte kunnat dämpa, då jag så litet kunnat ha hand om henne. Och jag känner det svårt. Jag hoppas så innerligt, att hon skall bli förståndigare med åren...»

»Det brukar nog kunna gå så...»

»Ja, jag hoppas det. Ännu har hon fått helt litet undervisning, och med läsningen är ju ej skäl i att börja nu, mitt i sommarvärmen. Men om fröken kunde försöka sysselsätta henne med något ibland, som hon kunde få intresse för, vore det en god sak. Jag tror — kanske borde jag inte säga det — men jag tror att de, som förut haft33

henne om hand, ej förstått att vinna hennes kärlek. Och det vore nog huvudsaken.»

»Ja, helt säkert», svarade Karin varmt. »Med kärlek vinner man nog mycket. Jag vill så gärna försöka — med Guds hjälp.»

Fru Sigmund räckte henne sin hand — det var som om de två gått in förbund för kommande dagar. Karin kände ingen oro för sina åligganden, när det rörde fru Sigmund — älsklig och hänsynsfull som hon var. Men med Aina skulle det nog bli tålamodsprövande. Dock — hon ville så gärna vinna barnets kärlek och vara henne till verklig nytta, även om vägen skulle bli lång till den dagen. Och hon hade en kraftkälla, alltid nära — Guds kärlek och tålamod, som aldrig kan tömmas av människohand.

Ett par dagar hade gått, varunder Karin med all flit försökte sätta sig in i sina många åligganden. När vädret var vackert, behövde hon ännu ej så mycket ägna sig åt Aina; trädgårdsmästaren hade en snäll liten flicka, av ungefär samma ålder som hon — de fingo leka tillsammans någon stund på dagen. Och en av ingenjörerna vid bruket, som var gift, hade också barn, så lekkamrater fattades ej.

Men så kom en dag med flödande regn; Aina var vid dåligt lynne, och ingenting var henne i lag.

»Får jag se på dina dockor, Aina!» sade Karin.

Flickan gav henne en misstrogen blick: »Leker tant med dockor?»

»Inte nu», svarade Karin med ett gott skratt. »Men när jag var så gammal som du, hade jag flera vackra dockor och lekte mycket med dem. Låt mig nu få se dina!»

Med murrig uppsyn gick Aina uppför trappan och öppnade dörren till sitt rum. Karin följde efter.

»Du har ett riktigt förtjusande rum — här måtte väl dockorna trivas. Jaså, där är dom. Vad heter den, som ligger i sängen?»

»Adelina», svarade flickan, som började mjukna en smula.

»Det var ett vackert sidentäcke hon har. Men har du något vitt täcke att hölja över Adelinas säng, när hon är uppe?»

»Det måtte väl inte behövas...»

»Jo, visst behövs det. Tänk så illa det skulle se ut, om du inte hade ett vitt täcke över din säng om dagarna. Du kan sy ett åt Adelina.»

»Det kan jag inte.» Och hennes min sade ganska tydligt: »Det vill jag inte...»

»Vet du, Aina! När jag var så stor som du, kunde jag sy på vitt håltyg med rött garn. Jag sydde ett sådant täcke åt min käraste docka, som hette Margareta. Du kan inte tro, hur roligt det var, och det är inte alls svårt.»

Karin gick in i sitt rum och kom tillbaka med ett stycke vit stramalj samt rött garn.

»Nu ska vi mäta ut hur stort stycke som be-35

hövs.» — Det skedde, och Aina började — mot sin. vilja — att se en smula intresserad ut. Om tant Karin kunde sy ett täcke när hon var liten, så... Hon ville inte vara sämre.

Karin började sy ett enkelt mönster — sedan fick Aina taga vid. Naturligtvis blev det vilse ibland, men tant Karin bannades inte utan sade helt vänligt, att det skulle bli bättre, när hon blev van. Och vid middagen berättade Aina för sin mamma, att hon höll på att sy ett täcke åt Adelina.

Den unga frun förstod och såg glad ut. Och när hon på eftermiddagen — sedan regnet upphört — åkte ut med Karin, uttryckte hon sin glädje över detta första försök.

»Det är nog nödvändigt att ställa sig på barnens egen ståndpunkt — det väcker deras intresse», sade Karin. »Jag minns, sedan min egen barndom, hur glad jag blev, när någon tant visade intresse för mina dockor och andra lekar. Den tanten vann mitt barnahjärta...»

Fru Sigmund tryckte tyst hennes hand. Och så njöto de båda av den friska luften, som var dubbelt härlig efter regnet.

Arbetet med docktäcket tog lång tid för Ainas ovana fingrar, och ibland blev hon mycket otålig, varför tant Karin tänkte ut något annat att växla om med. Hon gick med Aina i trädgården en dag och klippte av rosor och andra blommor att pryda rummen med.36

»Aina — har du aldrig haft någon egen liten trädgård?»

»Vad skulle jag ha den till?»

»Jo, vet du — när jag var liten, fick jag av min pappa ett litet stycke land, där jag fick plantera alldeles vad jag ville. Någon annan grävde upp det — jag kunde inte göra det djupt nog. Och pappa visade mig hur jag skulle trampa gångar; sedan fick jag plantera vad jag ville: ärter och spenat och gurkor och allt sådant. Och blommor hade jag också. Du kan inte tro hur roligt det var att ha min egen lilla trädgård. Jag rensade och vattnade alldeles själv. Och så roligt det var, när jag kunde bjuda på mina egna grönsaker. Eller också bar jag blommor eller något annat till fattiga och sjuka, som bodde nära mitt hem.»

Aina såg fundersam ut. Hon såg nästan ut som om hon skulle tycka om en egen trädgård.

»Jag skall fråga mamma!»

Så försvann hon, men kom snart tillbaka, röd och ivrig.

»Mamma säger, att jag får en trädgård. Karlsson kan gräva upp den...»

Vilket skedde redan samma kväll, när Karlsson hade slutat sitt egentliga arbete. Och Aina var så ivrig, att hon måste åtminstone så spenat, innan hon skulle gå och lägga sig. Hon ville också ha ett sådant där blått förkläde, som Karlsson hade. Och som tyg fanns att köpa i han-37

delsaffären vid bruket, åtog sig tant Karin att sy ett förkläde.

Det var ju en god början. Ainas buttra min och sätt mot tant Karin försvann mer och mer — naturligtvis för att stundom återkomma. Men Karin var tacksam för det som var. Hon ville så gärna vinna det ensamma barnets kärlek; det gällde att inte tröttna utan så på en förhoppning. Då skulle vägen vara något röjd för kommande dagar, när den tråkiga läxläsningen måste börja.

Omsider blev docktäcket färdigt — det var rätt många regniga dagar. Och då bars det ned i förmaket till fru Sigmund, som med sina vita händer strök utefter det röda mönstret och uttryckte sin glädje över att hennes lilla flicka kunnat sy det. Trädgården var en källa till nöje och intresse hela sommaren, även om Aina ibland ville tröttna. Men alltid hittade tant Karin på något, som gav intresset fart igen. Om inte annat, så fanns det ett par fattiga gummor, som säkert längtade efter blommor och grönsaker från Ainas trädgård. IV.

BREV TILL VIVAN RIBSON.

Till de sina skrev Karin en gång i veckan — breven kunde inte alltid bli långa — av brist på tid. Därför måste de sändas så mycket oftare. Hon visste att de kära i hemmet voro med sina tankar hos henne; och det kändes gott, när hemlängtan ibland blev stark. Men hon ville aldrig beklaga sig eller tala om trötthet. I så glada ordalag som möjligt berättade hon om sitt dagliga liv och sina många olika sysselsättningar; om fru Sigmund, och även hennes man, hade hon ju endast gott att säga — och med glädje kunde hon konstatera någon förbättring i Ainas sätt och uppförande. Det vackra hemmet och omgivningarna njöt hon dagligen av; och hennes åkturer eller promenader med fru Sigmund voro alltid glädjestunder.

Nu skulle hon emellertid skriva till Vivan Eibson, som säkert väntade på brev, fastän Karin sagt, att hon först ville komma sig i ordning och bli van vid förhållandena. Det första intrycket av hem och personer är inte alltid det rätta. Och nu fick Yivan liksom en sammanfattning av de brev, som skrivits till Karins hem. Där-39

för blev det långt. Och inte hade det tillkommit på en dag.

»Min älskade Vivan!

Nog har du väntat, det förstår jag. Men jag ville först reda mina intryck och bringa dem i ordning, så gott som ske kan på en månad. Du ursäktar nog, om det inte blir riktigt sammanhang i min skrivelse; jag tänker mig på förhand att det mest blir under kvällstimmarna den kommer till.

Nu vill jag inte alls dröja vid det som varit. Min studietid har jag bara att tacka för; den gjorde att jag lärde känna dig, och ännu mer: min Herre och Frälsare. Och en själ, som kommit i gemenskap med Honom, har ju alltid orsak till tack och lov. Jag läste i morse några ord av en tysk tänkare: 'Man finner sig själv blott när man ger ut sig själv. Man äger sig själv blott när man mister sig själv. Man blir lycklig först när man glömmer sig själv'. — De orden äro ju som ett återljud av Jesu egna ord om att finna sitt liv och mista sitt liv. När jag läser dem, får jag alltid en stor längtan att kunna förverkliga dem i mitt eget liv — om än i stor svaghet.

Jag vet knappt hur jag skall börja att beskriva mina nya förhållanden. Du vet ju redan något om familjen här genom de personer, som skaffade mig platsen. Jag börjar med fru Sigmund. Hon är förtjusande — både att se på,40

trots sin blindhet, och att lära känna.* Jag kan något tänka mig, hur det skulle varit, om hon ännu hade sina ögons ljus. Det är något obeskrivligt älskligt över henne, och hon bär sin stora prövning på ett rörande tålmodigt sätt. Bara en gång har hon egentligen talat därom, då hon sade att det är prövande för hennes man, att hon inte kan sköta sitt hem som värdinna och matmor. Och därför kunna de ej mycket umgås med andra. Jag kunde ej låta bli att tänka, att den prövningen är väl störst för henne själv. Nog vill det till, att hon har en man, som hon fullt kan lita på — och det tror jag att hon kan. Disponenten förefaller så hederlig, trovärdig och god; jag har ett så gott intryck av honom. Och hans nästan faderligt ömma sätt mot sin unga hustru är rart att se. Jag har så mycket undrat — men ej velat fråga — när hennes blindhet kom. Men en dag fick jag höra det av gamla Kerstin, trotjänarinnan, som varit förut hos fru Sigmunds föräldrar. Ebba — såsom jag nu får kalla henne — blev förlovad redan vid sjutton års ålder. Hennes ögon voro aldrig starka, och snart började hon se dåligt. Allt gjordes, som göras kunde, men förgäves. Det onda tilltog — och då ville hon i sin ångest bryta sin förlovning — för hans skull. Men den rätt många år äldre mannen älskade henne så högt, att han ej ville höra talas därom, och så gifte de sig. När Aina föddes, kunde hon ännu se sitt barn, om än otydligt. Sedan har det blivit sämre; men läkaren41

tror att hon alltid skall skymta något. Tänk att inte kunna se sin make, sitt barn och sitt vackra hem — och ändå vara så tålig och stilla. En riktig predikan!

Jag har kommit underfund med att Ebba har en härlig röst. Vi voro till brukskyrkan en söndag — hon och jag och Aina — och när det var psalmer, som hon kände till, sjöng hon med en silverklar stämma. Jag sade något efteråt om hur vackert hon sjöng — då log hon och omtalade att hon sjungit mycket i sin första ungdom, och att hon gjorde det ännu någon gång, när disponenten hade tid att ackompanjera henne. Jag kunde tyvärr inte erbjuda mig att göra det — och så bad jag henne sjunga en gång, när hennes man ovanligt nog hade tid att hålla oss sällskap. Råda voro så beredvilligt hågade. Och jag vill säga dig, Vivan, att det var en upplevelse...

Inte så menat, att jag aldrig hört så vacker sång — det har jag nog. Men det var ju så mycket som bidrog. Disponentens ackompanjemang var mjukt och känsligt, och han tycktes själv njuta av att höra sin hustru sjunga. Och hon stod där vid flygeln i sin vita dräkt, med de fina händerna hopknäppta, och sjöng vackra saker om livets fröjd och lycka, om sol och vår, om längtan och saknad — sånger som hon kunde utantill, sedan den tid, då solen lyste även över hennes väg. Det var hjärtegripande att höra — jag satt i ett avlägset hörn i det stora rummet, och skymningen föll på — det var ljus endast vid pianot42

— och det var som en andesyn att se henne därborta. ..

Ibland undrar jag hur hon har det med sin själ. Inte är hon en vanlig världsmänniska — hennes livs stora prövning har ju för henne stängt så många dörrar till jordisk glädje, och hon har så goda grundsatser, tänker på att glädja och hjälpa andra. Men ändå! O, hur skulle det inte vara, om det himmelska ljuset finge strömma in i hennes varma, känsliga själ — jag beder därom! Det bleve något underbart! Jag är inte ensam om att bedja för

dessa goda, vänliga människor. Gamla Kerstin, trotjänarinnan, som burit Ebba på sina armar, när hon var barn, riktigt strålade upp när hon kom in i mitt rum en gång och fann en öppen Bibel — det är annars en av de yngre, som städar mitt och Ainas rum. Kerstin älskar sitt herrskap och väntar stora ting, när Herren en gång får vinna sin avsikt med lidandet.

Så är det Aina! En prövosten för mitt rätt så otåliga sinne! Jag erkänner dock med tacksamhet att hon kommit mig närmare än i början. I slutet av augusti måste vi börja med undervisningen — hur det skall gå? Min tid är rätt mycket upptagen för Ebbas räkning, så jag kan nog inte ägna mer än 2 å 3 timmar om dagen åt Aina

— till en början. Jag ämnar försöka att låta undervisningen ske samtalsvis — en aning säger mig att det blir bäst. Vad säger min filosofiska vän om den saken? Återstår att se hur det lyckas.43

Av främmande personer har jag blott träffat ett par ingenjörsfamiljer vid braket, samt brukspredikanten och hans fru. Pastor Gotthard är en äldre man med mörka, djupa ögon och en allvarlig förkunnelse av Guds Ord — just som mitt hjärta behöver. Herren har sina vittnen överallt. Från vår bänkplats på läktaren i den lilla kyrkan kan jag se ut över kyrkogården med dess många kors och vårdar. Den är halvt kringfluten av strömmen, som driver de många hjulen och maskinerna. När stångjärnshammaren är i verksamhet, dånar det som avlägsen åska — inte om söndagarna förstås. Men strömmen minner mig alltid om ån därhemma — det kommer sä många tankar.

Rätt ofta får jag skriva brev åt Ebba — utom de mest intima — dem skriver hennes man. Det är alltid ett nöje att vara till hjälp; och jag kan med glädje säga, att de böcker jag hittills fått föreläsa varit bra och intressanta. På förmiddagarna, när vädret är vackert, promenerar jag med Ebba i skogen eller åker ut i vagn. Hon tycker inte om bil; de sediga, vackra hästarna äro hennes favoriter. Och jag får säga, att när man inte skall färdas lång väg, föredrar jag ett vackert ekipage. Då kan man mera njuta av naturen, som här är obeskrivligt vacker. Aina är ibland med, när hon inte är upptagen av lekkamraterna. Hon håller alltid till hos kusken på bocken för att få köra genom grindarna.

Jag har ett förtjusande rum, stort och trevligt,44

med utsikt över strömmen och den mörka skogen därbortom. Och trädgården är full av rosor, som sända sin doft in till mig. — Men, mitt brev blir för långt, skrivet i flera repriser. Nog har jag ännu mer att orda om, men det må vara nog.

»Blott en dag, ett ögonblick i sänder! O, vad nåd, evad som kommer på!» — Jag tröstar mig med den sången, när jag — med tanke på framtiden — känner mig alltför ung och oerfaren. Min Herre giver den svage kraft, och förlåter alla misstag, synd och brist.

En stor famn från din Karina

Hon reste sig från skrivbordet och drog upp rullgardinen. Ute var ett underbart månsken, som föll in som en bred, vit flod genom fönstret. Hur strömmen glittrade och skummade i månljuset — alldeles som — ja, alldeles som därhemma! Hon stod där betagen, och tankarna foro över berg och skog — längtansvägen hemåt.

Nu voro de där — först vid den älskade gården, hos far och mor och mormor och syskonen — hon gick från rum till rum och hälsade dem. Men de gingo längre än så, hennes tankar — ned till en solbelyst platå vid ån. Hon kunde inte hejda dem — de voro därnere — och hon var åter där — och morgonsolen lyste och glittrade i vattnet. Och framför henne stod han och såg på henne med sina trofasta ögon — och han sade — eller var det hon själv som talade: »Min älskade — jag kan aldrig glömma dig...»45

Nej — hon fick inte drömma så! Det måste vara en stängd dörr mellan henne och det förflutna. Hon ville glömma — och bara göra sin plikt.

Så drog hon ned rullgardinen och tände det elektriska ljuset.

»Jag är främling — jag är en pilgrim» — hon knäppte hårt ihop sina händer. Och så böjde hon sina knän:

»Blott din väg i nattens dunkel eller morgonväktens ljus, alla egna vägar leda bort ifrån min Faders hus. Men Din

väg, liur brant och krokig, blir dock jämn och slät

för mig,

när Du vandrar vid min sida, och jag håller mig till Dig...»

Och det blev åter stilla inom henne...

Offerliv! Han, Jesus, gav sig själv för oss med allt sitt. Och Hans vänner måste leva ett sådant liv — alla, mer eller mindre. Alltid är det något, som måste offras.

Någon har sagt: Gud säger — älska mig! men Han säger icke: Förstå mig! Nu se vi svårigheterna från vår låga ståndpunkt. Vi känna oss kanske intrasslade i dem. Men om vi kunde se uppifrån, såsom Gud ser, skulle alla trådarna synas oss rediga och klara...

Icke är det livet det lyckligaste, när man får allt, vad man trår efter. Att försaka sig själv — det gömmer $n hemlighet av glädje, som måste erfaras för att kunna fattas.

Pliktens väg är inte tung, när man går den för Herrens skull... v.

LEKTIONER.

Det var slutet av augusti — Karin hade varit på Klostergården i hela två månader. Hur fort de gått! För den, som har mycket att göra, blir ej tiden lång.

I trädgården doftade reseda och sena rosor, och höstblommorna började knoppas. Och varje dag kom Karlsson in i köket med en korg härliga körsbär. I Ainas lilla täppa hade det bäsfa redan skördats; spenat, ärter och rädisor. Endast gurkorna voro ej färdiga, och så fanns där blommor; men Aina var inte längre så intresserad som förut att stöka där. Barn vilja gärna ha ombyte, och nu skulle lektionerna börja på allvar.

Aina var sju år nu och kunde knaggligt stava sig fram i bok. Nu måste hon vara flitig, om inte lekkamraterna skulle hinna om henne. Karlssons flicka läste bättre än hon, men så gick hon också i småskolan vid bruket. De^ blev emellertid en god sporre, när lilla Aina var trög och lat.

Fru Sigmund sade att tre timmars undervisning om dagen var nödvändig. Själv kunde hon47

nog reda sig ändå. Hon kunde syssla med några lätta virknings- och stickningsarbeten; så hade hon rådplägningar med kokerskan och Kerstin, rörande hushållet. Och var vädret soligt, satt hon ute på trädgårdsverandan.

Egentligen vetgirig kunde inte Aina kallas! Men var det något, som väckte hennes intresse, så ville hon ha reda på det i grunden. Karin hade undrat ibland, hur mycket flickan visste om Gud men fann snart att det var mer än man kunde tro. Ibland hade Kerstin sagt något om honom som hon tagit vara på; och sedan Karin stoppat om henne om kvällarna, brukade hon läsa en liten aftonbön, som mamma lärt henne.

Ofta kom hon med oförmodade frågor, som kunde vara svåra nog att besvara. Så länge hon ej kunde läsa ordentligt innantill, brukade Karin under kristendomslektionen läsa upp eller berätta för henne något ur Bibeln och sedan göra frågor om innehållet. En gång berättade Karin om hur Jesus botade en man, som hade en förvissnad hand.

»Kunde Jesus bota alla sjuka?» sporde Aina.

»Ja — alla...»

»Kunde han bota de blinda också?»

»Ja — det gjorde Han flera gånger...»

»Mep. varför gör Han inte så, att mamma kan se...?»

En svår fråga.

»Mitt kära barn, vi förstå inte alltid, varför andra få ha det svårt. Ibland få vi själva något48

lidande, och vi undra varför inte Jesus gör oss friska. Men Jesus vet bäst varför Han gör så eller så. Säkert är i alla fall att Han kan bota vad ont som helst, alldeles som när Han gick omkring i Judalandet...

»Jag kan inte förstå, varför Han inte gör så att mamma kan se...»

»Det förstår jag inte heller, barn lilla. Men Jesus förstår det. Du kan inte förstå allt vad din pappa gör; han har reda på alla maskiner vid bruket och kan befalla hur allting skall göras, fastän varken du eller jag förstår något därav. Så få vi lita på att Jesus förstår allting som vi inte förstå...»

»Jag önskar att Jesus vore här, så skulle jag fråga Honom. Älskar Jesus alla människor?»

»Ja — Han älskar alla...»

»Då älskar Han mamma också...?»

»Ja, Han älskar din kära moder. Och en gång — jag är viss därom — skall hon komma till Honom i Hans ljusa himmel, och då skall Han lägga sin hand över hennes ögon, och hon skall se klart, såsom du och jag nu se. Och då skall din mamma vara så glad och inte längre komma ihåg, att hon inte kunde se härnere på jorden...»

Nu var Aina nöjd och gjorde inte mera några frågor i det ämnet. Karin hade sagt vad hon tänkte — hon fick ibland en sådan förvissning om att frälsningens ljus en dag skulle lysa in i den älskliga fru Sigmunds hjärta...49

Och utan att hon anade det, stod Ainas mor utanför i korridoren och hade hört alltsammans. Vid full dager kunde hon röra sig ganska obehindrat inomhus; nu kom hon från sitt sovrum däruppe och förstod att dörren stod på glänt till Ainas rum, då röster så tydligt hördes. Hon ville så gärna höra något av undervisningen och stannade därför några minuter. Och så fick hon höra sitt barns frågor om mor — och Karins älskliga svar — och vissa hopp att hon i Guds härlighet skulle få sin syn igen och förgäta allt jordens ve...

Hon stod stilla ännu några minuter — hennes rörelse var så stor. Och hur tacksam hon var, att de fått en sådan lärarinna för Aina — och att hon själv fått i sitt hem en hjälp, sådan som denna unga flicka.

Ty det var så med fru Ebba, att hon kände sin prövning mer än någon kunde tro. Hon kände sig så onyttig, så hjälplös — kände sitt liv så tomt, och så sträckte hon sig nästan omedvetet i längtan efter något, hon visste inte vad, som kunde fylla tomheten och giva henne glädje och frid.

Fastän hon ej kunde se Karin, hade hon redan en förnimmelse av, att hon ej var som unga flickor i allmänhet — fåfäng, ytlig, nöjeslysten. Visst var hon glad, och kunde skratta rätt hjärtligt. Men hon föreföll på samma gång så allvarlig, när det gällde livets djupare frågor; och hon tänkte på andras glädje och trevnad, vilket just inte alltid är fallet med unga människor.

4 — Karin Boje.50

Så hade de väl fått i sitt hem en riktig skatt, när Karin kom. Och frn Ebba hoppades att Ainas egensinniga lynne småningom skulle brytas, under så förståndig ledning. Hon tyckte sig redan ha förnummit en god början därtill.

Under promenader i skog och mark sökte Karin fästa sin elevs uppmärksamhet på något av det underbara, som Gud skapat. Fåglar och myror — mossa och blommor — allt hade utgått av Hans mäktiga hand. Och så fick hon småningom inhämta ett stycke naturalhistoria på ett för barnet lättfattligt sätt.

En dag hade Aina fått gå med en av de yngre jungfrurna till den närbelägna skogen för att plocka blåbär. Karin satt i trädgårdssalongen och läste för fru Ebba, då Aina efter en stund kom in, röd och ivrig, och höll en liten smal, underlig tingest mellan sina av bären blåfärgade fingrar.

»Se, tant Karin — se! Karlsson säger att inuti den här har det legat en mask — den har legat där länge — och sedan har masken blivit en fjäril. Är det möjligt?»

Karin tog den smala tingesten ur hennes hand.

»Jo, barn — det är visst möjligt. Den här saken kallas puppa, och i den har legat en mask, som Gud skapat. När den legat där en tid, går puppan sönder — du ser att den är öppen här åt ena sidan — och då är det inte längre en

mask utan en fjäril, med fina, glänsande vingar. Är det inte underbart?»51

»Och sedan kan den flyga högt, högt upp och behöver aldrig bli en mask mer?» sporde Aina med kinder glödande av iver.

»Nej — aldrig behöver den bli mask mer och komma i puppan...»

»Men kunde inte Gud låta honom bli fjäril med detsamma, så han sluppit ligga härinne?»

»Jo, visst kunde Han det. Det där förstå inte vi, men Gud förstår det. Jag tänker det blir så mycket roligare för masken, när han slipper ut ur den trånga puppan och får sina vingar.»

Nu måste Aina springa till jungfrurna i köket och visa sitt fynd och berätta om fjärilen, som aldrig behövde bli mask mer och ligga i den trånga, mörka puppan. Och Karin tänkte på, att barnets ord omedvetet innehöll en härlig sanning. Den själ, som fått sina vingar, och gått in i det eviga livets och ljusets rike, behöver aldrig mer smaka döden...

Och Han, som är den eviga kärleken, som väl har makt att låta masken få sina vingar med ens, så att han slipper den mörka fångenskapens tid — skulle Han icke ha makt att låta en människosjäl gå endast solbelysta vägar — ända hem till sig?

Men när Han ser, att själen behöver denna prövning — då omgärdar han den med mörker och nöd, liksom puppan omsluter larven. Skall icke härligheten bli så mycket större en gång, när fången blir fri — när de mörka vägar sluta i ljus...?52

Fru Sigmund hade gått in i sin mans arbetsrum

— det var något hon ville rådgöra med honom om. Och Karin tänkte — som mer än en gång förr — hur det skulle bli för henne — den unga frun — om Herren skulle få vinna hennes kärlek! Liksom masken i puppan var hon nu omgärdad av mörker; men hur mycket ljusare framtid har inte en troende själ att vänta, när det sista höljet brister och kropp och själ fröjda sig i levande Gud

— på den nya jorden!

Hur Karin önskade att hon skulle kunna tala vid fru Ebba om sådant — om evighetstingen och Herren Gud — men skulle hon förstå? Det var som om om något hållit henne tillbaka. Hon var ju själv så ung och oerfaren och var rädd att skada där hon ville gagna. Och så gick hon bönevägen för den vänliga familjen på Klostergården — liksom för de kära därhemma. Gud skulle nog ge henne ett tillfälle — när Hans tid var inne.

Fru Sigmund hade fått höra, att en av de gamla smederna vid bruket, Karl-Anders, låg på sjukstugan; och hans tid var nog snart ute. Hon hade ju svårt att själv se om de sjuka, men ville gärna visa dem vänlighet; så bad hon Karin gå till honom med litet saft och sköna körsbär och annat, som kunde vara läskande — och Aina ville gå med för att bära korgen.

Karin var så ung — hon hade sett så litet av sjukdom och död. Men när hon kom in i rummet,53

där den gamle låg, och såg en öppen Bibel på bordet, då förstod hon snart nog, att här var intet mörker eller fruktan för döden.

Pastor Gotthard brukade säga, att hans bästa stunder i livet voro vid dödsbäddar, där en gammal Herrens kämpe beredde sig för himmelsfärd. Han hade varit där flera gånger, och Karin fann att han hade rätt.

Den gamle smeden låg där så lugn och stilla och väntade uppbrottsorder. Han hade varit en av trotjänarne vid bruket, men han hade också varit trotjänare åt Herren i himmelen — det var i ungdomsdagarna han lämnat sig åt Honom. Och när hustrun satt bredvid bädden och grät, bad han henne glädjas i stället.

Han skulle snart få se det underbara, som han spejat efter med trons längtande blick. Och Karin fick en förnimmelse av hur liten och tunn och tom världen därute blir i en sådan stund, då även det ringaste Guds barn väntar på hembudet. Man märker knappast att aftonens skuggor nalkas. Det går ej mot solnedgång — utan

soluppgång.

»Fröken ville — väl inte läsa litet för mig!» bad han.

Och hon läste Herdepsalmen: »Herren är min Herde — mig skall intet fattas...»

Den gamle läste efter — varje ord. Och när hon kom till den versen: »Om jag ock vandrar i dödsskuggans dal, fruktar jag intet ont, ty Du är med54

mig; Din käpp och stav de trösta migy> — då lyste de matta ögonen.

»Han är med mig!» sade Karl-Anders. »Det har Han — varit hela tiden — se'n jag — blev jHans. Han — sviker inte — Hans blod — och död — håller — att vila på...»

Icke en skymt av tvivel — icke en skugga av oro. Förlåten döljer ej ovissa ting. Den jordiska tillvaron — är icke den det ovissa. I dag sol — i morgon dödens skugga. I dag röster, som viska om kärlek och lycka och en ljusnande framtid — i morgon falaska, tomhet, tystnad...

Karin var gripen av det hon hört och sett. Så kom hon ut i september af tonens stillhet; det susade i träd och buskar, torra löv prasslade under hennes fötter, och doften från några sena rosor flöt med aftonvinden mellan de härjade rabatterna kring Klostergården. Hösten hade börjat komma, och vildvinet kring verandorna glödde i djuprött.

Den annars så språksamma Aina hade varit alldeles tyst inne i sjukstugan. Nu grep hon Karins hand.

»Skall Karl-Anders dö? Är han inte rädd?» sade hon.

»Nej, liten — han är inte rädd. Gamle Karl-Anders älskar Herren Jesus och är glad att få komma till Honom i Hans ljusa himmel. Han har varit sjuk och plågad de sista åren; nu blir det för honom lika härligt, som det blir för fjä-55

rilen, när puppan brister sönder och han får flyga ut i solskenet, i den friska luften, bland blommor och gröna träd — och aldrig behöver han bli mask mera. Du minns ju det, Aina?»

Ja, det mindes hon. Och då förstod hon, att Karl-Anders skulle få det härligt och inte behövde vara rädd för att dö.

Men Karin tänkte på hur gott det skulle vara, om hon själv alltid kunde leva ett så friskt trosliv, som väl den gamle mannen gjort. Han hade i tidig ungdom fått upp sina ögon för Jakobsstegen mellan himmel och jord; och så hade han med ett barns fasta tro gått uppför den stegen dag för dag, tills den himmelska världen kommit honom allt närmare och de eviga verkligheterna lyst upp hans enkla, mödosamma vardagsliv. Och när han så hunnit ända upp, och jordens röster inte längre nådde hans öra, då var han hemma i den värld, där han haft sin umgängelse, och där intet skulle synas honom främmande — endast oändligt mycket skönare och bättre, än han kunnat ana...

Hon — Karin Boje — hade ju bara tagit de första stegen på livets väg. Och hon bävade, många gånger, för sin svaghet och brist. Skulle hon kunna göra Guds vilja i allt och kunna leva till Hans ära i ett hem, där Han var så litet känd? Skulle hon kunna försaka sig själv och hålla ut i tro och tålamod, hur än livet gestaltade sig för henne? Hon såg ju knappast en handsbredd framför sig; det kunde komma sorg och nöd, som hon nu ej visste om. Och för de kära i hemmet ängs-56

lade hon sig många gånger. Det var ju bara mormor, som levde med sin tros ankare kastat inanför förlåten; de andra hade ej ännu sökt och funnit den kostliga pärlan...

Och nog var det ännu någon, som hon tänkte på i bön. Hon ville inte tänka på honom på det sätt, som han önskade. Men hon bad för honom att dessa jordens ting — och jordens kärlek — inte skulle bli honom nog. Han var så ärlig, öppen och trofast. Så bad hon att Guds väg skulle bli honom kärare än det bästa härnere...

Och när hon så tänkte på dem, som voro henne kära — och på sitt eget bristfulla liv — då mindes hon något, som

tröstade henne mer än en gång: Guds kärlek, är den icke lik de gyllene länkarna i den kedja, som så underbart fogar samman deras liv, som älska Gud? Länk efter länk skymtar den fram, genom glädjestunder, genom djupa skuggor. De draga så mäktigt, de gyllene länkarna — uppåt, hemåt till löftets land, till dess jordens bojor brista i döden, och det eviga livets gyllene länk — den sista — så underbart fogas till kedjan av den trofasta Fadershanden.

Så skulle det vara för henne själv. Och så skulle det genom Guds oändliga nåd också bli för dem, som voro henne kära. Hon ville — hon kunde ej tro annat. Guds kärleks dragande makt skulle bli dem för stark.

Så ville hon vara stilla — och bida. IV.

JUL.

Brev från Ingrid — Karins syster.

»Min hjärtans kära Karin!

Det var en fast bedrövlig underrättelse, att du inte kommer hem till jul! Vi ha fejat och gjort fint överallt — slakt, med allt vad därtill hörer, är redan färdigt, och vi ha bara baket kvar, för att vara så lediga som möjligt, när du kom. Och nu kommer du inte! Det blir en mycket stor saknad efter dig för oss alla — jag är rädd att det ej blir någon högtid! Mormor, som gärna vill se allt från den ljusa sidan, säger att enbart ledsamt är det inte, att du uteblir: det bevisar, att vår Karin är så avhållen och gjort sig så oumbärlig på Klostergården, att de ej vilja släppa henne ifrån sig! Det må vara — men ledsamt är det i alla fall...

Men nu skall jag inte göra dig mera ledsen än du kanske är. Nog ville du komma hem, det vet jag. Men den stackars fru Sigmund kan ju inte göra det festligt för sin flicka — och själv är hon ju också beroende av dig. Du är nog en solstråle där i hemmet — ja, motsäg mig inte. Vi önska58

bara — vi alla i hemmet — att solstrålen lyste hos oss i stället.

Pappa hade velat skriva till dig i dag, men har omöjligt tid — det blir en annan gång. Så har jag då att framföra hans innerliga tack för den stora julgåvan: en så stor summa till avbetalning på skulderna. Du har försakat mycket själv, du älskade, när du kunnat sända så stor del av din lön för dessa månader. Både far och mor hade tårar i ögonen — de voro djupt gripna, det såg jag nog. Och mormor sade: 'Största glädjen är nog å Karins sida'. Ja — Gud välsigne dig! det säga vi alla.

Arbetet går så bra — mor är nog trött ibland — men jag tänker att du har inte många vilo-stunder, så mångskiftande som dina åligganden äro. Gott att Aina börjar bli mera lydig och hågad för läsningen — jag förstår att den tösen kan vara tålamodsprövande nog. Hur har du kunnat ha tid och krafter att arbeta julklappar åt oss — du älskade! Jag klämmer immerfort på paketet för att känna vad det innehåller — så nyfiken är jag. Vårt paket till dig är enkelt nog — men jag vet att du ville så ha det.

Eolandsberg i snö och rimfrost — du vet hur sagolikt vackert här är! Björkarna utanför ditt fönster äro som silverskir, och skogen på andra sidan ån — jag kan inte beskriva vad som liknar en förtrollad värld. Ännu går strömmen öppen, och vattnet ser svart ut mot den vita snön; solen glindrar som bäst över din älskade ström, och även59

när istäcket kommer, så är det ilande vatten under bojan.

Sören har gått till skogs efter julgranen — ingen kan pryda den som du. Far säger att Sören är riktigt duktig — intet ont utan det har något gott med sig. Du vet att pojken inte hade stor verksamhetslust förut.

Nu sluter jag dig i min famn. God jul och tusen hälsningar.

Din Ingrids

Karin kysste brevet, sedan hon läst det, och lade så in det i kuvertet. Nog kände hon det svårt att inte få resa hem — hennes första jul hos främmande. Och fru Ebba hade inte yrkat på att hon skulle stanna — endast sagt att hon

skulle vara gränslöst tacksam, både för sin egen och Ainas del, om de finge behålla Karin. Hon var ju alltid så hänsynsfull och tänkte på andras trevnad och glädje; men nu visste hon ej hur de skulle reda sig utan den snälla tant Karin. Fru Ebba hade en kusin, som någon gång kunde komma ett par veckor, men nu var hennes mor sjuk. Och — fru Ebba sade det med ett litet leende — Aina tycker mycket bättre om tant Karin än om sin mammas stränga kusin! Nästa sommar hade hon dock lovat komma, och då skulle Karin resa hem en tid till de sina...

Nästa sommar! Karin kvävde en suck. Men hon hade inte tid att länge fundera över saken: fru Sigmund behövde hennes hjälp att slå in jul-60

klappar åt alla i hemmet och även åt fattiga skyddslingar vid bruket. Och så fick hon inte tänka på att det var långt — långt till nästa sommar. ..

Aina hade med mycken möda och stor otålighet över motigheterna sytt en liten duk till fars nattduksbord — och en likadan till mors. Nu voro de vederbörligen strukna och inlagda samt försedda med adress och många lack. Och både Karin och hennes elev drogo en suck av lättnad, när det var gjort.

En stor, vacker gran hade tagits hem från skogen och ställts in i trädgårdssalongen. Naturligtvis skulle Karin pryda den, med tillhjälp av en av de yngre junfrurna. Och Aina var med, förstås. Det fanns gott om glitter och förgyllda kottar se'n föregående år, och mera hade anskaffats från handelsaffären — men Karin sökte förgäves efter en julstjärna.

»Brukar ni inte ha någon Betlehemsstjärna i toppen på granen?» sporde hon.

»Hur skulle den se ut?» Aina syntes alldeles oförstående, och Karin passade tillfället att låta henne i få ord höra om de vise männens besök hos Jesusbarnet och stjärnan som ledde dem dit.

»I mitt hem bruka vi alltid ha Betlehemsstjär-nan i granen för att minnas detta», sade Karin. »Men finns det ingen, så kan jag göra en.»

Så klippte hon en stor stjärna av papp och beklädde den med guldpapper — den blev så vacker.61

Men — sedan kom ett men! Granen var mycket hög, och varken Karin eller jungfrun räckte upp till toppen, trots trappstegen.

»Pappa kan!» skrek Aina. I ett nu var hon inne i faderns skrivrum och pratade om en stjärna, som ingen räckte upp, att sätta i granen. »Snälla pappa, kom! Tant Karin kan inte...»

Det senaste argumentet var det kraftigaste — ty disponenten satte mycket värde på fröken Boje och ville gärna hjälpa henne. Så följde han med sin dotter in i trädgårdssalongen och tog leende ur Karins hand den gyllene stjärnan, som det gällde att få upp i toppen på granen — vilket också skedde, efter åtskilligt besvär.

»Se, pappa, det är Betlehemsstjärnan. Den lyste för de vise männen, som sökte efter Jesusbarnet. Dom gick genom öknarna, men kom rätt ändå, så dom kom till Betlehem. Det vet väl pappa?»

Disponenten såg road ut. — »Inte minns jag så mycket av den berättelsen. Jag hörde den väl, när jag var vid din ålder, kanske. Men det var mycket vänligt av fröken Boje att göra den vackra stjärnan. Så där ja, nu sitter den väl bra!»

Med en vänlig hälsning gick han till sitt rum igen. Åh, det var längesedan han tänkte på sådana saker som Betlehemsstjärnan och Jesusbarnet. ..

Men Aina var förtjust. Hon måste gå in till sin mamma i förmaket och tala om alltsammans.

»I tant Karins hem ha de Betlehemsstjärnan i62

toppen på julgranen. Och hon gjorde en av guldpapper, som är så vacker, och när inte tant Karin eller Hedda räckte upp, så har pappa satt dit den. Så vacker är den och lyser som guld. Mamma vet väl att de vise männen såg stjärnan, när dom sökte efter Jesusbarnet?»

»Jag vet det väl, mitt barn. Och vi få höra därom under julen i brukskyrkan. Men skall Aina få komma med dit,

så måste du sitta mera stilla än sist. Jag märkte att tant Karin förmanade dig, gång på gång...»

Aina såg skyldig ut, men det kunde inte hennes mamma se. Och hon gjorde inga löften för framtiden. Fru Ebba kvävde en suck — det kändes så svårt att inte själv kunna handleda sitt egensinniga barn annat än med förmaningar. Så fick hon lämna det åt Karin, som helt visst sökte göra sitt allra bästa.

Aina sprang tillbaka till trädgårdssalongen, och fru Ebba var åter ensam med sina tankar och sitt handarbete.

»Vad kan det vara, som gör Karin så olik de andra, som varit här?» tänkte hon. »Det måste vara att hon är religiös. Men det gör henne inte ensidig och trumpen, utan hon är ju så förunderligt glad och vänlig. Hon övar intet tryck i hemmet här, och ändå är hon nog olik oss i tänkesätt och annat. Det kommer fram ibland att hon tyckes ha som en hemlighet inom sig, som ger henne kraft att vara tålig och glad. Hon talar inte ofta om Gud, men jag är viss att hon får sin kraft63

från Honom på något sätt. Inte kan det vara lätt för en så ung flicka att vara skild från de sina och ändå finna sig tillrätta i andras förhållanden. Aina är nog mycket tålamodsprövande — men jag märker att hon börjar hålla av tant Karin trots hennes bestämda sätt. Jag önskar att jag — kunde i någon mån få det som Karin. Hon har det nog fridfullt i sitt inre...»

Nu kom Karin in, och fru Ebba tackade henne hjärtligt för allt besvär.

»Inget besvär alls», blev det glada svaret. »Det bara påminner om — julgranen där hemma.»

»Ja, du är bra rar som stannar hos oss. Jag önskar — ja, jag önskar att jag kunde se dig, Karin! Det blir ju bara en skymt. Jag får egentligen mera begrepp om din inre människa än om den yttre — jag menar genom dina ord — genom din vänlighet och dina goda grundsatser. Ja — motsäg mig inte — du är olik flickor i allmänhet.

»Ebba alldeles överskattar mig, jag blir ängslig. ..»

»Det har nog ingen fara. Jag tror att du visar dig sådan som du är. Men för att återvända till det yttre, så bad jag en gång min man beskriva dig — det var nyss du kommit hit. Och så här lät hans beskrivning: Lång och smärt, blont bur-rigt hår, gråblå lugna ögon, som kunna lysa av glädje och vänlighet, vacker hy och en känslig mun, som ändå kan få ett uttryck av bestämdhet. Fröken Boje är en karaktär — utan att vilja påtvinga andra den uppfattningen...»64

»Nog — nog!» sade Karin skrattande. »Det är alltför många vackra saker...»

»Kom närmare — Karin! Tillåt mig att få vidröra dig — som om jag vore din syster — jag riktigt längtar därefter.»

Och så strök hon med sina fina händer över Karins vita panna, över det ljusa burriga håret — strök över hennes ögon och kinder. Så slöt hon henne i sin famn och kysste hjärtligt de röda läpparna.

»Tack, min kära! Nu vet jag mera om dig. Jag har aldrig ägt någon syster — det kännes som om du hörde mig till.»

Och Karin kysste de vita händerna, som nyss så smeksamt berört henne, och sade — med tårar i ögonen:

»Det är jag, som har all anledning att tacka. Hur gärna jag vill vara till någon glädje och nytta här! Det är också min dagliga bön till Gud. I mig själv förmår jag ingenting...»

De gingo alla i julbönen på julaftons eftermiddag. Fru Ebba blev trött av tidig otta — då stannade hon hellre hemma med sin man, och alla andra i huset fingo gå.

Men till julbönen ville hon, och som hon kunde utantill flera av julpsalmerna, var det en njutning för Karin att höra hennes klingande röst.

Hon satt där så stilla, med händerna knäppta, och med ett uttryck av vemodig längtan i sitt vackra ansikte. Karin såg på henne någon gång:65

förstod hon något av glädjebudskapet — dess djupa innebörd? Förstod hon pastor Gotthards ovanliga jultext: »Allenast hos Gud söker min själ sin ro...»?

Ack — han visste väl — den gamle pastorn — att han hade framför sig en skara människor av vilka många — kanske de flesta — hade någon börda att bära. Och var det intet annat, så är det ju så mycket stök före helgen, som tröttar själ och kropp. Det går så lätt att förlora sig själv i allt det jordiska. Och det är dock ett stillat hjärta, som den himmelske Konungen vill finna — när Han kommer...

Pastor Gotthard talade om, hur det varit i en församling långt uppe i Norrland, där han haft sitt barndomshem i prästgården. Eedan till första adventssöndagen sattes granar och enar in i rummen, och hans far hade förordnat om en särskild klockringning. Först på lördagskvällen ringdes helgsmål som vanligt — det hör man så sällan nu. — Och sedan de sista tonerna förklingat, och ekot dött bort över den vita ödemarken däruppe — då kom adventsringningen...

»Jag vet inte hur den skedde», sade pastorn. »Jag var ett barn då. Det var först korta, klara toner, som ropade: kom! Sedan blev det dubbeltoner, som ville säga: stillhet! Och medan klockorna ringde, låg far på knä i sin kammare och bad om stillhet för sin egen själ — stillhet att möta Konungen, Jesus. Så bad han om stillhet för de sina och sin församling, att icke jordens mångahanda

måtte förtaga välsignelsen. Han ville ha dem alla med sig in i den stillhet, där hans egen själ hade sitt hemvist. Jag har aldrig sett en sådan rofylld människa som han. Trots det myckna arbetet i en vidsträckt ödemarksförsamling var det, som om han redan här fått något med av de heligas eviga ro.

»'Allenast hos Gud söker min själ sin ro..Det är denna ro Herren vill giva åt en söndersliten värld i juletid. Det är till trötta, jäktade, fridlösa människobarn, som Han säger: 'Kommen till mig I alla, som arbeten och ären betungade, och jag vill vederkvicka Eder!' Bland alla bördor är syndabördan den tyngsta. Han kom för att lyfta av den från betungade hjärtan — för att giva oroliga själar frid genom sin död. Och där syndernas förlåtelse är, där är ock liv och salighet...»

I tidig julmorgon låg fru Ebba vaken i sin bädd; rullgardinen var uppdragen, men hon såg ej genom fönstret den klart upplysta brukskyrkan. Stjärnorna gnistrade — det var kallt och klart, och nu började klockorna ringa över en jord i snö och rimfrost. Klangen kom så högtidligt i den stilla natten upp till henne. Men hon kunde ej se den ljusa rymden däruppe, ej snöns skinande vithet över en jord i högtidsskrud...

Hon tänkte på pastor Gotthards text vid julbönen: »Allenast hos Gud söker min själ sin ro...»

Var det inte just vad hon kände sig behöva? Fastän hon aldrig gjort sig reda för denna un-87

derliga längtan, som ibland grep henne. Hon saknade sina ögons ljus — outsägligt — mer än någon kunde ana — hon föreföll ju så tålig och stilla. Hon saknade att ej kunna se sina kära — sitt vackra hem — den härliga naturen kring Klostergården. Och hon hade tänkt, många gånger, att om blott det undret kunnat ske att hon fick sin syn igen, skulle hon varit så lycklig som någon människa kan bliva...

Hon visste att det undret aldrig kunde ske. Hon skulle gå genom ett kanske långt liv — gå i ett mörker med i bästa fall en skymt av ljus

— höra de sinas röster och erfara deras kärlek. Hennes make skulle bli gammal och gtå utan att hon märkte det — hennes barn skulle växa upp till ungdomens fägring, utan att mor kunde se och fröjdas däråt. Och hon själv — hennes hår skulle få silverstrimmor och det fina ansiktet få rynkor, utan att hon var medveten därom...

Det kom en sådan svår ensamhetskänsla över henne — vid sådana tankar. Ingen människa

— inte ens hennes närmaste — kunde komma in i denna mörka ensamhet, som omgav henne på alla sidor. Hon var ensam med sig själv, med sitt mörker. Och så skulle det förbliva, till dess hennes jordeliv ändades...

Vad sedan...?

Hon hade ej kunnat glömma det älskliga svar, som Karin gav Aina, då den lilla frågade om Jesus ej kunde göra så att mor kunde få sin syn. Hon mindes det så klart.68

»Din kära moder skall — jag är viss därom — komma till Honom i Hans ljusa himmel. Då skall Han lägga sin hand över hennes ögon, och hon skall kunna se klart, såsom du och jag ser. Och då skall hon ej komma ihåg, att hon ej kunde se — härnere på jorden...»

Var gång fru Ebba påminde sig dessa ord, greps hon av en underlig längtan, att detta en gång måtte bli verklighet för henne. Att den stunden måtte komma, då mörkret skingrades, som nu stängde henne inne på alla sidor...

Men det skulle ej ske härnere. Lilla Aina skulle komma som hon brukade — när våren kom — och säga: »Mor, jag har hittat snödroppar!» — Och hon skulle taga de vita bräckliga blommorna i sin hand och smekande vidröra dem med sina läppar. Men de skulle knappast vara en verklighet för fru Ebba — de hörde till den ljusa värld, som levde utan henne. Och mörkret skulle kännas ännu mer hopplöst.

Och när de första vita snöflockarna föllo — då hörde hon andra tala därom. Men hon kunde ej förnimma hur stilla det var i trädgården, där inte en vindfläkt drog — bara de tysta vita flockarnas fall över gula löv...

Nej, det skulle ej ske härnere, detta underbara, som Karin talat om. Det var i en annan värld, som det skulle ske. Och hon sökte ibland föreställa sig, hur det skulle kännas, när Han — den allsmäktige Herren — lade sin hand över hennes ögon...69

Men på sista tiden hade också andra tankar kommit. Fick hon taga för avgjort, att hon skulle komma till den ljusa värld, där Herren bor — där allt är renhet och helighet? Hon hade hört pastor Gotthards allvarliga predikningar i brukskyrkan — hon gick inte alltid dit, men ibland. Han var ju så kärleksfull, och han talade om att Gud är kärlek. Men han gjorde också en allvarlig skillnad mellan människor som känna Gud — och dem som icke känna Honom. Han talade om synd och syndaförlåtelse, om frid och fridlös-het, om denna världens rike och Guds rike. Han talade om sorg över synden och glädje i Gud — om två värhjar — och han sade att det står en kamp om själarna mellan ljusets rike och mörkrets rike...

Vart hörde hon egentligen?

Vågade hon säga att hon kände Gud? Vågade hon tro att den skulle komma för henne, denna underbara stund, då Herren skulle i sin himmelska värld lägga sin hand över hennes ögon...?

Det kom ångest över henne vid den tanken. Tänk om den stunden aldrig skulle komma — om hon skulle förbli i sitt mörker och aldrig se Gud, aldrig känna Honom? Allting var så oklart för henne. Hon kunde inte säga att hon kände Gud, såsom helt visst Karin Boje kände Honom, för henne var Gud som en vän — det började fru Ebba förstå. Det var väl därför som Karin alltid kunde vara så lugn och glad och70

tålmodig — och inte alls som nnga flickor i allmänhet. ..

Hon — Karin Boje — kände nog Gud på det rätta sättet. Men hur hade hon kommit därtill1? Hur hade hon blivit sådan? Pastor Gotthard brukade i sina predikningar tala om omvändelse. Kanske det var något sådant som ägt rum med Karin...?

Hur var texten vid julbönen föregående afton? Fru Ebba försökte påminna sig den. Var det inte så: »Endast hos Gud söker min själ sin ro». Jo, så var det visst.

Kanske Karin hade det så. »Endast hos Gud söker min själ sin ro» — hur skönt det ljuder. Det måste vara att känna Gud — på det rätta sättet. Det måste väl vara att höra Honom till — att alltid känna Honom nära sig — att vara på väg till Hans himmelska värld..,

Om hon dock kunde få det så! Kanske skulle hon inte sörja så mycket över förlusten av sin syn — om hon kunde — ja, om hon kunde söka sin ro i Gud — om hon kunde lära känna Honom på det rätta sättet? Kanske hon skulle slippa den där svåra ensamhetskänslan, om hon visste att Gud vore henne nära, att Han vårdade sig om henne, trots mörkret — att Han, älskade henne och ledde hennes steg på vägen till sin ljusa, himmelska värld...?

Om hon bara kunde få det så! Någon gång ville hon fråga Karin. Kanske skulle hon då få veta hur det går till — att söka sin ro i Gud...!71

Det var en underlig jul för Karin — allt så olika mot vad hon var van vid. Disponenten och fru Ebba voro ju så vänliga mot henne — hon hade fått präktiga julklappar, alldeles för fina, tyckte hon själv. Men hon förstod deras vänlighet och visste att värdera den.

Aina var i extas över Betlehemsstjärnan i toppen på julgranen, och Karin måste för henne tala om alltsammans om heliga tre Konungar, som sökte sig fram till den nyfödde Judakonungen.

Men innan granen tändes och julklapparna skulle delas ut, hade Karin några korta minuter för sig själv uppe på sitt rum. Då gingo tankarna längtansvägen hemåt.

Där hon stod vid fönstret, var det så mycket i naturen, som påminde om Eolandsberg. Vinterskymningen smög över parken vid Klostergården — över de höga gamla träden, täckta av mjuk, glittrande snö — över strömmen, som ilade fram under istäcket, alldeles som därhemma. Det var så skinande vitt därute i park och trädgård — en underbar sagostämning som av vita vingars sus över en slumrande jord. I väster skimrade aftonglöden mellan snötyngda t-räd; och över grantopparnas mörka silhuetter, på andra sidan strömmen, var det en sådan underbar klarhet, som för tankarna in i det outsägliga.

Karin slöt ögonen några korta sekunder — nu var hon därhemma hos de kära på Rolands-72

berg. Men så måste hon återvända till verkligheten; brev och paket från hemmet fick hon vänta med. Därnere var kaffebordet dukat och granen skulle tändas; man hade ju nyss kommit hem från julbönen. Och Karin var innerligt tacksam för den stundens ro i brukskyrkan. Någon läsning av Guds ord i hemmet förekom ju aldrig.

Så fick hon också gå till julottan med Aina. Och det var under den stunden fru Ebba tänkte sina längtande tankar, där hon låg i sin bädd. Kände hon att Karin bad för henne? Anade hon att Karin stod i det förhållandet till Gud, att hon kunde bedja Honom om allting? Hon visste det inte — hon förstod inte bönens väg mellan ett fattigt människobarn och Gud. Men kanske skulle den dagen komma, då hon förstod att det eviga livet är dyrbarare än det bästa härnere. Och då skulle hon inte längre vara ensam — trots mörkret.

På Annandag jul var det vanligt att disponentens hade bjudning för brukets tjänstemän och pastor Gotthard med familj. Det vackra hemmet var festligare ordnat än vanligt, och fru Sigmund var glad att ha Karin till hjälp, då hon själv ej kunde göra något — endast säga till hur hon ville ha det och sedan hålla sina gäster sällskap.

Fru Gotthard, pastorns hustru, var en mycket värdefull person, som Karin kände sig dragen till73

redan första gången de träffades. Hon var så moderligt vänlig mot den unga flickan; och Karin kände sig riktigt glad, då fru Sigmund någon gång sände henne i något ärende till pastorshemmet. Där möttes hon av den förståelse i andliga ting, som hon saknade på Klostergården. Och hon tänkte ofta på sin mormor, när hon fick språka med den betydligt äldre pastorskan.

Strax innan gästerna anlände, gick fru Sigmund vid Karins arm genom rummen för att höra om anordningarna. De började med trädgårdssalongen.

»Här står kaffebordet i hörnet mot trädgården», sade Karin. »Kerstin har tagit fram den bästa servisen både i silver och porslin, och jag har dekorerat bordet med fina gröna slingor från växthuset. På vart och ett av småborden stå hyacinter i olika färger, och allt ser så inbjudande ut.»

Hon tryckte sakta den vita handen, som vilade mot hennes arm. Ack, hon förstod hur det skulle kännas för värdinnan att inte kunna se sitt festligt smyckade hem. Fru Ebba gick mycket sällan med på bjudningar hos andra — endast på mindre tillställningar hos pastorns eller någon av ingenjörerna. Hon hade ju svårt att finna sig tillrätta i ett främmande hem. Men hemma hos sig på Klostergården rörde hon sig tämligen lätt. Och för sin mans skull fann hon sig i svårigheterna vänligt och glatt, även då ett större sällskap var samlat.74

I det stora förmaket funnos också blommor i mängd; växthusen hade fått lämna sitt allra vackraste. Och ditin

fördes gästerna av Kerstin, medan disponenten och Karin togo emot dem.

Det var glada människor som samlades i det vanligtvis rätt tysta hemmet, och Karin gjorde sitt allra bästa för att också vara glad, artig och intresserad. När kaffet serverades i trädgårdssalongen, tändes den väldiga granen. Och Aina var ej sen att visa farbror Gotthard Betlehems-stjärnan i dess topp.

»Vi hade ingen, men tant Karin gjorde en av guldpapper», sade hon. »Det är de vise männens stjärna. Jag undrar om den lyser på himmelen om kvällarna. Vet farbror detl»

»Vi se inte samma stjärnor här som i Österland», sade pastorn och drog den lilla intill sig. »Och dit är det långt. Men vi behöva inte någon stjärna, som lyser oss till Jesusbarnet. Han är nära oss, fastän vi inte se Honom.»

Aina såg fundersam ut. Hon ville gärna gå till grunden med det, som hon inte förstod, och hade gärna frågat farbror pastorn mera om den saken. Men nu återvände man till förmaket, och samtalet blev livligt.

Disponenten och hans hustru ville gärna göra det så trevligt som möjligt för sina gäster; och när någon bad om sång, voro de genast redo. Det var alltid så gripande vemodsfullt för Karin att höra fru Ebba sjunga, fastän hon på samma gång njöt ofantligt. Den moderna musiken vågade hon75

sig inte på; det var svårt att lära både text ocli melodi utantill. Så sjöng hon folkvisor samt de vackra saker av Lindblad, Geijer och andra, som hon lärt — medan hon ännu kunde se. Hon hade i alla fall en ganska rik repertoar. Och alla lyssnade gripna och betagna. Det var ingen vanlig sång — detta. Och disponenten ackompanjerade beundransvärt.

Karin måste ju vara till hands överallt. Så fann hon ej mycken tid för samspråk. Men som hon var nästan den enda unga flickan i sällskapet, måste hon emellanåt lyssna på vad fröken Gotthard och en ung ingenjör Björk hade att säga. Pastorns dotter, fröken Gertrud, var så olik sina föräldrar som möjligt — en ung nutidskvinna både i klädedräkt och uppträdande. Men hon var vänlig och gladlynt; och Karin försökte att se hennes goda sidor.

»Tycker inte fröken Boje det är enformigt i en sådan här avkrok av världen?» sporde ingenjör Björk. »Inga nöjen och tillställningar — och långt till städer.»

Karin log sitt friska leende. — »Jag känner det inte alls enformigt. Och knappast har jag heller tid att fundera över vad som Inte finns...»

»Jag säger dig, Karin» — nu var det fröken Gotthard som talade — »jag skulle inte stå ut med att vara här på trakten året om...»

»Jag har inte varit här ett år ännu — så det återstår att se», svarade Karin lugnt. »Jag trivs gott — och längtar inte efter något annat...»76

»Men fröken Boje är ju studentska och van vid kamratliv», inföll ingenjören. »Det var väl något helt annat...»

»Ja, visst var det något helt annat, det medger jag. Men även ett sådant liv har sina avigsidor. ..»

»Tycker du?» utbrast Gertrud. »Jag tycker det skulle vara härligt. Min befattning som lärarinna i en storstad har ju också med sig kamratliv. Och jag säger — som jag nyss sade — att jag är glad att inte behöva vara här vid Kloster året om — bara under ferierna.»

»Då är du inte hemkär, som jag» — det lyste till i Karins ögon.

»Åh — visst har hemmet sina fördelar. Men man blir lätt trång...»

»Hur skall det gå, om fröken Gotthard får ett eget hem», sporde ingenjör Björk muntert. »Det kanske också blir enformigt.»

»Man sätter sin egen prägel på det», kom det helt obesvärat.

»Endast sin egen?» gäckades ingenjören. »Men om er herre och man har en annan uppfattning av hemmets betydelse?»

»En sådan väljer jag aldrig», svarade fröken Gotthard spotskt. »Han skulle tråka ut mig...»

»Liksom ni honom», tänkte ingenjören. Men högt sade han: »Det är ju väl att människor ha olika uppfattning av samma sak — annars bleve ju allting enformigt. Fröken Gotthards egen77

prägel på hemmet blir väl något idealiskt — sak samma vad den andra parten tänker...»

Han skrattade, men det gjorde inte fröken Gotthard — hon såg stött ut. Och disponenten, som i det samma gick förbi, frågade vad det var som debatterades.

»Det är om hem och hemliv», skyndade ingenjören att svara. »Fröken Gotthard och jag äro ju merendels av olika uppfattning — vad det vara må. Hon skulle inte trivas året om i en sådan här avkrok av världen. Och hon skulle bli uttråkad av att ha en man, som trivdes i hemmet...»

Disponenten såg road ut.

»Ingenjör Björk förvränger mina ord», inföll fröken Gertrud. »Jag vill inte besvära mig med att förklara saken...»

»Och vad har fröken Boje för uppfattning av hem och hemliv», sporde disponenten.

Karin blev röd.

»Mitt föräldrahem är mig kärt. Och begreppet hem i varje bemärkelse är för mig — något heligt och gott...»

»Ett svar som tar priset», sade disponenten och såg vänligt på Karin. »Skada att många människor inte tänka så.»

Var det bara han som märkte den beundrande blick, som den unge ingenjören sände Karin Boje...? Själv såg hon den ej, och var glad att hennes plikter som vice värdinna gåvo henne en78

förevändning att ge Kerstin några föreskrifter angående supén.

Karin var glad, när hon äntligen kom upp till sig den kvällen. Vardagslivet på Klostergården tröttade henne ej; då hade hon sina givna plikter, som hon gärna uppfyllde. Men bland främmande människor kände hon sig ur sitt element och var rädd att inte kunna sköta allt som sig borde.

Då kom hemlängtan. Särskilt var det mormors stilla kammare, som drog hennes tankar. Det skulle dröja så länge, innan sommaren kom, då hon skulle få smyga upp till den kära gamla och tala ut allt vad som tyngde. Hon kände alltid, när hon var tillsammans med människor, att hon så litet visade sig som en kristen — att hennes liv var så bristfullt. Och därför kom en stark ensamhetskänsla mitt i en samling av glada människor.

Så tänkte hon ibland på framtiden. Hur länge skulle hon vara här på Klostergården? Hennes liv här var ju så olikt det liv hon en gång tänkt sig; och hon kunde ej hjälpa, att tankarna ibland gingo åt annat håll, fastän hon så gärna med glädje ville uppfylla sina plikter och vara till hjälp för den älskliga fru Ebba.

Var hon till någon verklig nytta här? Var det den väg, som Gud utstakat för henne? De frågorna kommo ofta, i synnerhet när Aina var tålamodsprövande. Och likväl måste hon medgiva för sig själv, att åtminstone i detta kunde en79

förbättring spåras. Aina hade börjat hålla av tant Karin. Och även om hon hade svårt att lyda, skedde det mera sällan än i början.

Så var det ju även något annat, som hon ej kunde glömma, hur mycket hon än kämpade. — »Min älskade, jag kan aldrig glömma dig.» — Det var Eagnar, som uttalat de orden, och nog menade han dem i den stunden — det visste hon. Men lågo de ej gömda i hennes eget hjärta, och skulle där förbliva, hur långt hennes liv än skulle bli? Hon visste det — hon skulle aldrig kunna älska någon annan än honom — barndomsvännen med det varma hjärtat, det ärliga, trofasta sinnelaget. Och ändå hade hon visat bort honom, därför att de båda — gingo skilda vägar...

Hon skulle bli gammal och grå — om hennes liv bleve långt. Hon skulle gå genom livet ensam. Men denna längtan skulle aldrig dö — hur mycket hon än kämpade för att döda den.

Hon nästan önskade att han skulle glömma de ord han uttalat vid deras sista avsked. Det skulle vara en lättnad för henne, om hon fick veta att han fått en annan kär därborta i det främmande landet och att han bundit sig vid henne. Inte skulle hon kunna förebrå honom för detta; hon hade ju själv visat bort honom...

Då skulle den kanske dö — denna längtan i hennes eget hjärta. Då skulle hon kunna glömma honom och gå genom livet, oberörd av jordisk kärlek; och endast leva för Honom — den helige80

Frälsaren, som vill vara nog och övernog för dem som älska Honom...

När hon hunnit så långt i sina tankar, blev det mera stilla inom henne. Ingenting här på jorden — inte ens det bästa, det ljuvaste — kan dock uppväga den inre frid och lycka, som fyller hjärtat, när det funnit sitt fäste. Det är ju bara en kort liten tid, detta försvinnande jordelivet — bara det första trappsteget till en ljus, oändlig evighet. För den som förstått att med trons hand klappa på porten till den eviga världen, kan ensamheten aldrig kännas tryckande. För den människan går det från klarhet till klarhet redan här. Och Gud talar till en sådan själ — först och främst i sitt eviga ord, men ock genom nattens stjärnor och vårens vindar och det sista gyllene löv, som faller om hösten... VII.

DÄRHEMMA!

Bland hemmets ljusa björkar där har jag mitt hjärta kvar. Där klingar sången som aldrig förr, där gläntar våren på hjärtats dörr med en dragning underbar!

Ungefär så kände Karin det, ju längre det led mot sommaren, då hon skulle få resa hem. Det var underbart vackert vid Klostergården, och hon njöt gränslöst vid sina promenader eller åkturer med fru Ebba. Men varje nytt spår av vårens ankomst — varje bristande knopp och doftande blomma förde hennes tankar hemåt, där hon var väntad av sina kära.

Men det var också djupare tankar, som rörde sig inom henne. Pastor Gotthard talade i en predikan så allvarligt om, att det behövdes ett livets fulla genombrott i själens djup. »När Gud med sin kärleks sol vill genomtränga hjärtats fördolda rum, träffar Han ofta på frusen mark där innerst inne. Vid allt vad vi tänka, göra, säga är det som en främmande ton av själviskhet, som Gud vill frigöra oss från, ty Han vill ta väldet över hela vår varelse. Dock — äro vi

6 — Karin Boje.82

i förbund med livet, så skall det segra över det onda, om vi låta Guds kärleks sol helt genomvärma oss. Såsom det sker omkring oss i naturen. De små blommorna, som begravts under snön, dö ej, ty de äro i förbund med livets makter: sol och vår.»

Karin kände djupt hur detta ordet om frusen mark innerst i hjärtat träffade in på henne själv. Hon kände det så underbart, och på samma gång dömande, att i vårens tid det minsta frö i mallen lyder sin skapares bud och spirar upp, efter sin art. De kala, och till synes döda grenarna på träden få liksom nytt liv, när saven stiger för sol och regn och vårens vindar, och livet tränger ut i även den minsta kvist. Men människohjärtat — detta trotsiga och på samma gång försagda ting — kan även hos dem som älska Gud mången gång vara som frusen mark...

Karin längtade efter att få tala ut sitt hjärtas frågor med mormor, som levat så länge med Gud. Pastor Gotthard var en levande kristen, därom var intet tvivel; men han var så tyst och hade ej det vänliga sätt, som drar hjärtan att öppna sig och komma med sina oroliga frågor. Hans hustru var glad och vänlig, helt visst på samma väg som sin man; men inte var det precis så, att Karin tyckte sig kunna sitta ned vid hennes sida och tala ut allt som tryckte. I det fallet var mormor den enda, enda i världen...

Så var det inte underligt, att hon längtade efter den stilla kammaren, där den gamla frun levde83

sitt liv — solnedgångsrummet, såsom hon brukade kalla det, därför att det var beläget mot väster. Men mormor såg inte ut lik en som går mot solnedgången. Hennes klara ögon sågo ting, som ingen annan såg, och andras fröjd och sorg kunde hon så varmt deltaga med. Och hon brukade säga, att hon gick inte mot solnedgången utan mot

soluppgången. Ty den som bär inom sig det eviga livets frö, kan egentligen aldrig åldras.

Fru Sigmunds kusin, fröken Flora Hjort, kom till Klostergården ett par dagar, innan Karin skulle resa hem. Och hon förstod, redan vid första åsynen av denna unga dam, att fru Ebba kanske inte utan skäl kallat henne »sin stränga kusin». Mot disponenten och hans hustru var hon visserligen älskvärd; men Aina tycktes vara föremål för hennes starka ogillande, och tjänarna voro alltid mera glada, när hon reste än när hon kom, fastän de inte med ord uttryckte sina känslor.

Karin behandlade hon med en viss ringaktning — något som fru Ebba ej precis kunde märka, men andra gjorde det desto mer. Fröken Flora var den unga fruns enda närmare yngre släkting; de hade varit mycket tillsammans under uppväxttiden och hade många minnen gemensamma. Dessutom var det ju bättre att få en släkting i huset än en vilt främmande; Karin måste ju få någon tids semester, och fastän alla skulle sakna henne, var nu ingenting däråt att84

göra mer än att ha vänligt fördrag med hennes vikarie.

Aina var otröstlig och klängde sig fast vid tant Karin.

»Jag tycker inte om tant Flora. Hon anmärker på allt vad jag gör och är aldrig vänlig.»

Karin tog upp flickan på sitt knä — så stor hon var — och sökte lugna henne.

»Säg inte så, liten. Då bli dina föräldrar ledsna. Nu skall min lilla Aina visa, att du vill vara lydig och snäll samt artig och hjälpsam mot den främmande tanten. Hon är ju dessutom din mors släkting. Du slipper ju lektionerna nu, medan jag är borta och får leka mycket med dina små vänner. Sex veckor gå ju snart — så är jag åter här. Det är så rart av din mor, att jag får fara hem till de mina. Men jag skall tänka på min Aina — och skriva till dig någon gång. Då skriver du väl också till mig...?»

Aina slöt armarna omkring tant Karins hals — det var ändå en tröst. Och sex veckor var kanske inte så lång tid...

— Karin hade varit på avskedsvisit sista aftonen hos pastor Gotthards — de voro så vänliga och önskade henne välkommen åter. På hemvägen sammanträffade hon med disponenten och fröken Flora; och från annat håll kom ingenjör Björk, tydligen till Floras stora tillfredsställelse.

Men denna hennes känsla försvann med detsamma, ty ingenjören tycktes ha öga endast för Karin och frågade intresserat om hennes resa,85

hur snart hon skulle komma tillbaka, med mera sådant.

Senare på kvällen fick fru Ebba höra om sammanträffandet av sin man, som road hade dragit sina egna slutsatser.

»Stackars Flora — hon blev först som ett solsken. Men solen gick i moln, när Björk endast ägnade sig åt fröken Boje. Hon märkte nog den stackars pojkens beundrande blickar. Men fröken Boje ser oåtkomlig ut — vänlig, som mot alla, men intet vidare. Björk har nog bättre utsikter beträffande Flora.»

»Ja, helt säkert. Karin är en helt annan natur. Hon skulle nog inte känna sig tillfredsställd med ingenjör Björk, fast han ju är hygglig och bra...»

»Det kan ju hända — fast nog kunde hon få den som vore sämre. Det förefaller mig ibland som om hon redan givit bort sitt hjärta — så onaturligt lugn är hon, för att vara så ung. Men skada på Björk — han bränner nog sina kol förgäves...»

— — Följande dag reste Karin, och fru Ebba följde henne till stationen för att själv komma ut litet i det härliga sommarvädret och få hennes sällskap så länge som möjligt. De skildes vid vagnen; Aina var med, men hennes mor ville ej att hon skulle gå ut till tåget.

»Farväl, kära Karin! Du vet inte hur välkommen du blir tillbaka...!»

»Tack, innerligt för all vänlighet», var Karins svar. Aina hängde om hennes hals, men så måste hon gå. Nog var det en glädje att vara så av-86

hållen. Om hon bara kunde motsvara allt gott, som tänktes om henne. Hon kände sig alltid så ovärdig.

I hemmet blev hon mottagen med öppna armar — alla hade längtat efter Karin. Och hon märkte med glädje, att där var en mindre tryckt stämning, än när hon reste för ett år sedan. Då var det hos alla — utom hos mormor — en smula bitterhet över de ändrade förhållandena; framtiden syntes mörk, och man undrade hur det skulle bli möjligt att draga sig fram. Nu hade ett år förgått — alla hade i kärlek hjälpts åt att bära bördorna — även Karin, som allt emellanåt skickat hem av sin lön. Och så hade man fått mera mod beträffande framtiden.

Karin måste gå omkring överallt i rummen och se hur prydligt där var. Så blev det trädgårdens tur; de hade förut haft en äldre karl på ägorna som skött den. Nu var allt gjort av far och Sören — Ingrid hade hjälpt till att så och plantera — och tillfredsställelsen var så mycket större, när allt var gjort med egna händer.

De båda systrarna gingo omkring, arm i arm, bland doftande blommor och språkade förtroligt.

»Du vet nog inte», sade Ingrid, »att farbror Herman Kasparson dött helt hastigt, för kort tid sedan. Han har varit mycket nedtyngd, och det var ju ej underligt. Som väl är, medför det inte ökade bördor för oss — vi ha ju ändå stora skulder på vår gård. Tant Kasparson och Ella ha87

det nog mycket smått, men vi ha hört att Ragnar hela året skickat hem till föräldrarna allt vad han kunnat undvara av sin lön. Det går bra för honom i Argentina, men han får arbeta väldigt. Ragnar är nog en ovanligt präktig ung man — den bästa i familjen. Det var bara underligt att han inte kom hit och sade farväl, innan han for så långt bort till främmande land — så mycket som vi varit tillsammans. Men han kände det väl svårt, att de orsakat oss bekymmer, och det kan ingen undra på...»

Karin svarade ej; hon märkte i detsamma att hennes klänning fastnat i en taggig buske, som de just gingo förbi, och hon fick brått att göra sig lös. Hon var glad att Ingrid inte tycktes märka den förrädiska rodnaden på hennes kinder; ingenting mera blev sagt om Ragnar — de hade så mycket annat att språka om.

Det var en lättnad för Karin att ingen i hemmet märkt Ragnars besök nere vid strömmen den där oförglömmeliga morgonen för ett år sedan. Det fanns en väg utmed ån, och den hade hon följt utan att bli sedd. Och hon var glad, att Ingrid inte talade om att utsträcka deras promenad till älsklingsplatsen vid ån. Det skulle blivit för mycket för henne — hon hade inte varit där sedan den gången — och hon ville gärna bevara sitt lugn. Nu ville hon bara finnas till för de sina, vara dem till hjälp och glädje och glömma sitt dåraktiga hjärtas längtan — som aldrig kunde bli tillfredsställd.88

På kvällen satt hon i mormors kammare med huvudet lutat mot den gamla fruns knä. Hon hade talat om, att hon var en dålig kristen, ett skröpligt vittne om den Frälsare hon ville tillhöra. Hon kände det som frusen mark innerst i hjärtat

— just i denna härliga vår- och sommartid, när allt i naturen tinar upp och följer sin Skapares bud och växer och blommar. Hos hennes hjär-temark blev det nog aldrig varken blom eller skörd...

Mormor log — hon hade ett eget sätt att le. Det var så där strålande, som när solen bryter fram ur moln och dimmor.

»Kära mitt barn», sade hon. »Du har inte gått lång bit av vägen än. Skulle du då redan vara färdig? Det är mera hopp om dig i din bredövelse än om du kände dig vara en förträfflig kristen, som ingenting mer hade att lära. Var du säker på att ju längre du lever i trons skola, desto klarare ser du att du ingenting är och ingenting förmår. Då blir Herren Kristus alltmera dyrbar för dig — och då kan ditt liv vittna om Honom

— utan ord — bland dem, som inte känna Honom. Och vad angår den frusna hjärtemarken

— det är nog en erfarenhet, som alla få göra, innan synden är för evigt borta — och det sker inte härnere. Paulus klagar ju över att han inte kunde göra det goda som han ville. Det blir alltid strid mellan gammalt och nytt i hjärtats värld. Men Jesu kärlek är det enda, som kan tina upp frusen hj ärtemark...89

Vad det kändes gott att höra mormor tala — hon som varit en lärjunge i Guds skola ända sedan sin ungdom.

Hennes Bibel var henne kär — den var kraftkällan ur vilken hon ständigt på nytt öste. Så hade hon sluppit bära livets bördor, sluppit bära dem själv, utan kunnat lägga dem på En, som var starkare än hon. Inte hade hennes liv varit utan sorger och prövningar, men hon hade sett allting från evighetens synpunkt. Och ändå var hon så sant mänsklig och intresserade sig för andras väl och ve, även i det. minsta.

När någon ville ha ett gott råd, nog gick man till henne; när något viktigt beslut skulle fattas, så blev hennes ord det avgörande. Och när de unga kände något av vårtidens skälvande vemod, så kunde ingen så som mormor stryka över ljusa, böjda huvuden, och alltid hade hon ett gott ord i rätt tid.

Man kunde ha trott att en så viktig person skulle se myndig och imponerande ut. Men sådan var inte mormor. Hon hade så milda ögon, som ingen annan, och en röst så mjuk och vänlig. Och hon var så ödmjuk att hon visst inte hade några anspråk — ingen skulle göra sig något besvär för hennes skull. Hellre ville hon hjälpa till med vad hon kunde...

Så hade åren gått, och över hennes ansikte hade kommit mer och mer av solnedgångens ljusa, blida ro. Hon väntade på uppbrottsorder, men det talade hon inte om, åtminstone inte ofta, ty alla i hemmet ville behålla henne. Men hade90

de haft ögon att se med, så var det något av helg och högtid över allt vad hon gjorde...

Sådan var mormor. Och därför var det gott för Karin att höra hennes råd och kärleksfulla ord. Det var alltid något av den eviga världens ro i hennes stilla kammare, och Karin fick tröst och kraft att kunna gå framåt på vägen. Men det var något, som hon inte ens kunde tala med mormor om. Det var en hemlighet mellan henne och Gud — och ingen, icke ens hennes kära, skulle ana den. Hon skulle bära den genom livet i kamp och bön — kamp och bön att kunna glömma. Och den dagen skulle väl komma, när tanken på Ragnar inte längre förorsakade henne smärta...

Hon hade ett fotografi av honom: käck och glad såg han ut, och de mörka ögonen lyste av levnadsmod. Hon hade tänkt förstöra det — men kunde det ej. Och så låg det sedan ett år gömt i en lönnlåda i byrån.

Hon skulle inte se på det igen — förrän hon vunnit seger över sig själv. VIII.

»EN GÅNG NÄR SLUTAT ÄR ALLT VE...»

Nog blev Karin välkommen, när hon återvände till Klostergården. Det knnde vem som helst se — även fröken Flora, som ännu ej bestämt dagen för sin avresa. . Men hon var tydligen ej nöjd med att Karin var så avhållen. Hennes högdragna ringaktning var ännu mer i ögonen fallande, än förut; och när hon kunde, gav hon Karin ett stickord — om ingen hörde det.

Aina hade skrivit ett brev under sommaren till Karin — ett brev, som tydligen gjort henne stor möda, både med avseende på stil och stavning. Men hon ville göra det alldeles ensam — mor kunde ju ej se det, och far hade ont om tid. Och att begära hjälp av tant Flora kunde ej komma i fråga, då hennes namn förekom på flera ställen i brevet.

Aina skrev, att tant Flora var inte lik tant Karin. Hon hade en helt annan röst, när hon talade till Aina eller tjänarna, än när far eller mor var i närheten. Och hon ville gärna spela tennis på brukets tennisplan med farbror Björk, men han92

hade inte alltid tid, när hon ville. »Farbror Björk skrattar ibland åt tant Flora», skrev Aina. »Jag undrar vad han skrattar åt? Men jag tror inte han skulle skratta åt tant Karin. Tant Flora läser för mor ur böcker, som hon själv har med, men jag tycker inte att mor ser intresserad ut. Kom snart hit igen, kära tant Karin...!»

Fru Ebba bad en afton, att Karin skulle gå ett ärende till fru Gotthard; och på vägen till pastorsbostället mötte hon ingenjör Björk och Flora — den senare med sin räcket i handen. Återseendets glädje var stor och omisskännlig å den unge mannens sida; han hade inte träffat Karin sedan hennes återkomst.

»Välkommen åter, fröken Boje! Vi ha saknat er allesammans. Nu hoppas jag att fröken tar ett parti tennis med

oss — en av mina kamrater är nog ledig...»

»Tack, ingenjör Björk, jag har verkligen inte tid i kväll — jag är på väg till fru Gotthard i ett ärende.» Karins röst var vänlig, som alltid — men ingenting mer.

»Men sedan ärendet är uträttat — vi kan vänta.» Han såg bönfallande på henne.

Karin skakade på huvudet. — »Det går inte. Sedan skall jag lämna besked om saker till fru Sigmund...»

»Kom nu så gå vi!» Det var fröken Flora, som yttrade dessa ord i förargad ton. Och den stackars ingenjören måste följa henne, antingen han93

ville eller inte. Det var Floras sista afton på Klostergården — hon ville inte ha den fördärvad genom Karins närvaro på tennisplanen.

Följande dag reste hon — hennes mor hade bett henne komma hem. Och sedan Karin återvänt till Klostergården, var det inte samma nöje som förut att vara där. Om fröken Flora hoppats kunna framkalla ett avgörande å den unge ingenjörens sida, måtte hon känt sig ytterligt besviken, ty något sådant hade tydligen ej hörts av. Och att hon såg i Karin en rival, brydde hon sig knappast om att dölja — så fientlig var den blick hon fästade på Karin vid avskedet.

Nu gled emellertid vardagslivet på Klostergården in i sina vanliga gängor, och alla tycktes vara nöjda därmed.

Frampå hösten blev fru Sigmund sjuk. Hon hade gått med Karin till brukskyrkan en kall och blåsig söndag; och som hon var rätt ömtålig, blev hon illa förkyld och fick ligga till sängs några veckor. Karin var outtröttlig att sköta henne med tillhjälp av en av brukets sjuksystrar, som för tillfället ej var upptagen. Och under den tiden kommo de allt närmare varandra de två — fru Ebba och Karin.

När all fara var över, och den sjuka blott behövde iakttaga vila och försiktighet, satt Karin en dag vid bädden med sitt handarbete och trodde att fru Ebba slumrade. Men så började hon tala.

»Det är en psalmvers jag tänker på. Den har94

ofta kommit för mig under min sjukdom — jag minns, att den sjöngs i kyrkan, sista gången jag var där...»

»Minns Ebba hur den börjar?»

Hon sökte i sitt minne.

»Det var något om — när slutat är allt ve, skall skyn sig öppna. — Jag önskar att du kunde finna den åt mig, Karin. Bara ett par gånger har jag hört den sjungas, och den har gripit mig så...»

Karin gick efter sin psalmbok, och efter något sökande trodde hon sig ha funnit vad fru Ebba menade för en psalm.

»Jag minns det nu», sade hon. »Det är en skön psalm. Två verser sjöngos den söndagen — skall jag läsa båda?»

»Ja — tack!» Och så läste hon stilla medan fru Ebba låg där i förväntan, med de vita händerna knäppta.

»Härnere är en smärtans dal,

vår hydda är ett bräckligt skal,

av stoft vår dräkt,

vårt liv en fläkt

och himlavägen smal.

Men Jesus, från Din härlighet

Du våra sorger ser och vet —

Du lyfter mig

i tron till Dig,

till frid och ljuvlighet.

Och fast jag åter måste ned

i sorgedalen, följer med

från glädjens stund

i hjärtats grund

en stilla tröst och fred.95

En gång, när slutat är allt ve,

skall skyn sig öppna, jag skall se

i evigt ljus

mitt Fadershus,

min Gud, min Frälsare.

Då skall min blick ej skymmas mer,

min hydda aldrig brytas ner,

och hunnen dit,

i klädnad vit,

jag allt förklarat ser,

och med Guds folk i Paradis

jag tala får på himmelskt vis

om allt Hans råd,

Hans makt, Hans nåd:

Hans namn ske lov och pris!»

Det var så tyst därinne i sjukrummet — en tystnad, som Karin ej ville störa. Kanske hade den stund kommit, då hon skulle få tala med den älskliga fru Sigmund om eviga och himmelska ting — om sin Gud och Frälsare! Hon nästan bävade inför ansvaret, och bad inom sig om vishet — kärlek — de rätta orden.

Äntligen började fru Ebba tala — sakta, dröjande — liksom sökte hon efter ord.

»Det var särskilt detta som grep mig: 'Då skall min blick ej skymmas mer'. Jag kunde ej sjunga själv, men hörde dig och andra... 'Då skall min blick ej skymmas mer' — du förstår, Karin, vad de orden innebära för mig...»

Hon tystnade. Och Karin nästan höll andan för att ej gå miste om ett enda ord.

Så började hon tala igen.

»Många gånger under mitt liv har jag längtat96

efter något — utan att veta vad. Medan jag ännu kunde se, var ju livet ljust för mig som för andra unga — och jag behövde ingenting mer. Men sedan det mörknade mer och mer för mig — du förstår! — och livets glädje vissnade bort, då har jag längtat omedvetet — och nu förstår jag att det är Gud och vad Han har att giva — som min själ sträckt sig efter, utan att förstå det. Och sedan du kom till mig, Karin, och jag lärde känna dig, din inre människa, genom dina ord, din kärlek och din stillhet — ja, motsäg mig inte! — då förstod jag, att du lever i en annan värld, och att du känner Gud...»

Åter var det tyst ett par minuter, och Karin tyckte nästan att hon hörde sitt hjärta slå.

»Kom mig närmare, min kära — räck mig din hand, så blir du verklig för mig, mer än annars...»

Och Karin föll på knä vid bädden och omslöt hennes smala hand med sina starka, livsvarma händer.

»Tack! Jag vet att du förstår mig! Nu var det den där versen och de orden: 'Då skall min blick ej skymmas mer' — det blev en sådan längtan hos mig att en gång få erfara detta, att få vara med i denna ljusa, himmelska värld, där Gud bor, och få erfara det undret — att åter kunna se. Men ju mer jag har längtat, desto vissare har det blivit för mig, att jag inte får vänta denna stora lycka — utan vidare. Pastor Gotthard gör en sådan allvarlig skillnad mellan människor — dem som känna Gud, och dem som inte känna Honom. Och jag förstår att den, som inte känner Gud, kan97

inte få vara med — där Han är. Jag känner Honom inte — det är ångest för mig. Men du känner Honom. Hur lycklig du är!»

Karin böjde sitt huvud och kysste innerligt hennes darrande hand.

»Ja, käraste — jag är lycklig! Så lycklig som en människa kan bli — här på jorden. Men den lyckan väntar på en var, som vill äga den. Gud vill göra även Ebba lika lycklig.»

»Men hur skall det ske? Jag förstår att jag måste bli helt annorlunda. Hur blev du lycklig — Karin?»

»Jag kom in i en liten kamratkrets — sådana som kände och älskade Gud. Och för varje gång jag var med, insåg jag mer och mer, att jag inte var som de, att jag var en syndare, som behövde syndares Frälsare. Synden — min synd — blev en tung börda för mig; jag kände att jag inte älskade Gud, och jag var i ångest, till dess jag fick nåd att tro att Herren Jesus på Golgata kors försonat världens synd och därmed även min. Han strök ut min tunga skuld med sitt blod. Och när jag kunde tro mina synders förlåtelse, då fick jag frid — och visshet att en gång, av nåd för Jesu skull, få vara med i Hans ljusa, himmelska värld. Då blev jag lycklig...»

Hon talade långsamt och stilla, som om hon haft ett barn framför sig. Kanske kunde hon ej tala så enkelt, att fru Ebba förstod. Det såg nästan så ut.

7 — Karin Boje.98

»Då blev du lycklig», upprepade den sjuka. »Skall jag någonsin kunna bli det? Allting är så oklart för mig — det är som kaos i min inre värld...»

»Får jag läsa ibland ur Bibeln för Ebba? Ingenting ger ljus och klarhet som Guds eget ord. Människoord äro så fattiga, när det gäller — det eviga livet...»

»Ja, läs, Karin. Jag önskar att jag förut bett dig därom. Och jag har ej förstått att vägen till himmelen börjar vid korset. Jag är så okunnig i andeliga ting — du får ha tålamod med mig, käraste...»

Och Karin hämtade sin Bibel — med bävande glädje. Hur tacksam hon var att Gud berett detta tillfälle — att Han själv fått väcka längtan i den unga fruns hjärta. Adventstiden var snart inne — så läste hon först de sköna orden vid Jesu inridande i Jerusalem: »Se, din konung kommer till dig, saktmodig» — med särskild tonvikt på orden till dig, som varit henne själv till tröst, många gånger, då hon tyckt sig vara ovärdig att höra Honom till...

Sedan läste hon Davids 23:dje psalm. Herdepsalmen, som varit till vila för hennes eget hjärta, när framtiden synts henne mörk. — Och sedan togs för vana att hon varje dag läste något Guds ord för fru Ebba, även sedan hennes krafter återkommit och hon kunde vara uppe.

»Beder du för mig, Karin?» kom det en gång.

»Visst gör jag det» — hennes ögon lyste, men99

det kunde fru Ebba inte se. »Jag bar bedit för alla i detta hem, alltsedan jag kom hit.»

»Så rar du är! Du har kommit till oss med välsignelse...!»

Karin var rädd att komma med några egna utläggningar av det som lästes — hon bad att Guds Ande skulle

förklara ordet för ett längtande hjärta. Endast om den unga frun gjorde frågor, sökte hon besvara dem så enkelt hon kunde. Det var något så rörande hjälplöst i det älskliga ansiktet — hon var som ett barn, som måste ledas steg för steg på en okänd väg.

»Om jag kunde få det som du, Karin! Jag har ju hört predikan om Gud, år efter år, men aldrig känt mitt ansvar förr än nu — aldrig förstått att Gud vill ha mitt hjärtas kärlek. Nu börjar jag inse att det är mitt livs stora synd att jag inte trott på Honom och älskat Honom. Och ändå har Han sänt sin Son för att frälsa även mig. Det går så långsamt för mig...»

»Käraste», var Karins svar, »det går så olika för olika människor. Det är som med olika slags frön, som läggas ned i jorden. Somliga gro och spira upp på några dagar — andra ligga där under hela den långa vintern, tills vårsolen kommer och gör att de spira upp. Men är sinnet ärligt och vill veta och göra sanningen, då kommer själen till tro och frid och visshet, även om det dröjer...»

»Nog vill jag», sade fru Ebba och knäppte hårt100

ihop sina händer. »Jag känner mig hjälplös, fridlös — utan Jesus,»

»Det är för sådana Han givit sitt liv i döden», sade Karin varmt.

»Jag önskar att jag kunde göra som de sjuka, när Han gick härnere. Bara falla ned för Honom med mitt elände. Och så skulle Han lägga sina välsignade händer på mig...»

»Det är just vad Han vill», sade Karin. »Till sådana brukade Han säga: 'Frukta dig inte, tro allenast9...»

Åter blev det en sådan där helig, stilla stund, då Karin kände Herren så nära. Nog skulle Han lägga sina välsignade händer på henne, som längtade efter tro, efter kärlek, efter frid — ja, efter Honom själv, som är syndares Frälsare! Hon visste det. Och så läste hon för fru Ebba om Jesu lidande, Hans sju ord på korset, Hans smärtfulla död — men också om uppståndelsens härlighet — allt grunden för en fattig syndares frälsning och frid.

Det dröjde i veckor och månader innan hon, som hört om Gud, utan att känna Honom — hon som gått där i mörkret längtande och fridlös — till sist fick känna sin skuld så tung, att hon måste lägga den av vid korset. Hennes trötta, ängsliga själ fick nåd att gripa om Honom, som har frid att giva åt en hel söndersliten värld.

Och när hon med sin själs ögon började se, vad hon förut ej sett, då blev det för hennes inre värld som när solen bryter igenom molnen och101

hela det stora, starka, rika ljusflödet stommar ut över en jord i mörker...

Hennes Frälsare blev för henne en levande, lysande verklighet. Och hon, som var blind, såg något av vad intet öga sett...

Det var med innerlig, bävande glädje, som Karin fick följa detta gradvisa uppvaknande till ljus och liv. Hennes egen själ var full av lovsång — inte så, att hon tyckte sig ha uträttat något. Det var Herren själv som gjort allt — från början till slut...

Vad hon undrat över, var hennes väns stora ödmjukhet — att hon aldrig tyckte sig något vara eller förstå — att hon villigt erkände sin skuld, så snart den blev för henne uppenbar. Det var aldrig några undanflykter — intet försvarande av synden.

Och aldrig hade hon hört av fru Ebba ett knot-samt ord med anledning av den stora prövning, som Gud låtit henne vederfaras. Nu var det som om lyckan att känna Gud kom henne att förgäta allt det svåra. Ty nu visste hon — ja, nu visste hon, att den stund en gång skulle komma, då hennes blick ej längre skulle skymmas. Och så kunde hon med ännu mera tålamod än förut bära sin börda...

När Guds heliga djupheter en gång uppgå klarare för våra blickar, skola vi förstå mycket, som nu är oss fördolt — månget varför blir då besvarat. Och Guds handlingssätt med människors barn skall inte längre väcka hos oss

tvekan och oro — utan böja oss ned i tillbedjan... VII.

ETT BREV.

Åter var det vår.

Finns det något människohjärta så åldrat, så fruset av årens snö, att inte vårens sånger spränga vinterbanden och smyga ditin med en skymt av stigande sol, ett sus likt vingeslag av tusen och åter tusen vaknande liv..Kanske är våren ett barn av evighetens värld, av den nya jorden, där icke mer skall finnas något bortdöende, någon förgängelse, något som bär fångenskapens tunga stämpel! Och så älska vi vårens brusande liv som en försmak av det underbara — den jublande tillvaro av kraft utan gräns, av evig ungdom, av aldrig slocknande klarhet, som väntar oss, när jordelivets natt viker undan för den eviga morgonens friskhet och liv...

Karin Boje stod vid sitt fönster och såg ut i vårens härlighet. Hon steg alltid tidigt upp för att få en stunds stillhet vid Guds ord, innan hon gick till dagens mångahanda. Nu hade hon öppnat sitt fönster och njöt av den friska luften, som doftade av nyutslaget björklöv. Och hon103

tänkte på en vacker liten visa, av Z. Topelius, som hon ett par gånger hört fru Ebba sjunga:

»Jag sjunger den sång, som ej förgår, när dagens röster dö ut, så länge på jorden ett hjärta slår i livets korta minut. Så länge dallrar naturens röst ur vårens dofter i mänskors bröst; och sorger och fröjd förgå, men våren sjunger ändå!»

Visst hörde hon dem — vårens sånger. Då lyssna sippor och gyllene vivor och titta upp ur mossan; och solen fångar dem — vårens flammande sol. Och svalorna komma åter till sina bon under takåsen, och hela trädgården blir som ett hav av skär och drömvit blom.

Men mitt i vårstämningen kom över henne den där underliga ensamhetskänslan — den där tanken på framtiden, och hur det då skulle bli. Hon ville ej känna det så, nu var ju fru Ebba med på vägen, och de hade sköna stunder med varandra. Men den kom ändå ibland, den där känslan att hennes liv aldrig skulle bli annorlunda — än det nu var. Hon ville jaga bort den — hon var ju lycklig som det var — hon fick tjäna Gud på den plats, där Han ställt henne. Men ändå...

När den där känslan kom, bad hon alltid om nåd att se över tiden, mot evighetens värld, där all längtan skall upphöra därför att intet mer finnes att önska. När hjärtat fått allt i Gud, då har det övernog. Och på den stora evighetens morgon, när vi slå upp våra ögon och se nya104

himlar och en ny jord, skall — såsom en Guds tjänare sagt — »intet fattas där mer än synden».

Hon tänkte ibland på det ordet: »Kärleken upphör aldrig». Den är väl livets skäraste, fagraste blomster — all ren kärlek, nämligen — och så kan den inte förgås, när så mycket annat försvinner med denna syndens jord. Det bästa härnere skall följa oss — i en annan gestalt, men dock detsamma.

Livets bästa, doftande rosenblom hade hägrat en gång för Karin Boje. Men Guds röst hade talat: »Det är icke för dig, det är en förbjuden värld, dit du inte får gå in med dina tankar». — Så kämpade hon ärligt för att glömma. Men just denna ljusa vårmorgon blev kampen mer än vanligt svår.

Vad skulle hända?

Nej, hon fick inte tänka mer. Ännu en gång öppnade hon sin Bibel och fick upp det stället — Guds underbara löfte till Aron: »Du skall intet besitta och ingen lott hava... Jag skall vara din lott och din besittning...»

Hade hon inte nog? —

På eftermiddagen voro de bjudna till pastorsfamiljen. Det var pastor Gotthards födelsedag, som brukade firas med en enkel högtidlighet. Endast disponentens och brukets tjänstemän voro bjudna.

Fru Ebba var med — det var första gången efter den långa sjukdomen. Inte var hon gärna105

borta i sällskap, men pastorskan hade varit så enträgen. Och hos dem fick man alltid någon behållning av

samman var on: där brukade vara god musik, och pastorn föreläste alltid något som var gott och intressant.

I rummen doftade vårens fagra blomster, och allt var så hemtrevligt ordnat. Fröken Gertrud var hemma för dagen — den enda av barnen som kunde vara med; äldste sonen hade sin verksamhet i en annan del av Sverige, och den yngste, Nils, hade fått så mycket med av det nordiska vikingalynnet, att han i en annan världsdel prövade lyckan.

Karin var angelägen att hålla sig till fruarna — hon måste ju dessutom vara till hands, om fru Sigmund behövde någon hjälp. Och hon sökte så mycket som möjligt undvika den unge ingenjör Björk, som annars gärna höll till i hennes närhet. Det plågade henne att hon måste vara litet kort och oåtkomlig gent emot honom — hon som annars var vänlig och glad mot alla. Men hon var så rädd att på något sätt uppmuntra honom i hans uppmärksamhet och det varma intresse för hennes person, som han ibland alltför tydligt visade.

Denna gång lade Gertrud Gotthard rätt mycket beslag på hans sällskap, vilket var en riktig lättnad för Karin. Och hon kunde mera i ro få lyssna till fruarnas samspråk och de mer eller mindre intressanta saker, som diskuterades bland äldre herrarna.106

Sedan kaffet var drucket, gick pastorn in i sitt arbetsrum efter ett brev, med utländskt frimärke på kuvertet. Och att dömma av de många arken, som drogos ut, var det ganska långt.

»Jag har fått en kär lyckönskan långväga ifrån», sade han med ett soligt leende. »Den är från min yngste pojke, Nils. Underligt att han kunnat beräkna tiden så väl, att brevet nådde mig i går afton. — Ja, allt vad han skriver intresserar naturligtvis hans gamla föräldrar — in i minsta detalj. Men jag tänkte att våra här församlade vänner också kunde ha något nöje av att höra hur en svensk pojke har det i Argentina.»

»Ja, ja» — man hörde med tacksamhet. Och så började pastorn:

»Först är det naturligtvis hans personliga lyckönskningar till gamle far, och hans frågor angående fars och mors hälsa etc. etc. Det hoppar jag över. Men jag kan alltid läsa upp några brottstycken ur brevet. Det är nog hemlängtan, som kommer till synes här och där:

»Nu är det vår i Sverige kan jag tänka mig! Och vårprakten vid Kloster är något enastående. Jag törs knappast dröja med mina tankar vid skogen och strömmen och doftande björkar; då blir det nästan outhärdligt med dessa ändlösa Pampas. Så långt ögat kan nå — åtminstone när man färdas på järnvägen inåt landet, över Anderna till Valparaiso i Chile — knappast något annat än gräs och sand. Här och där en lantgård, omgiven av sädesfält, och någon gång107

en dunge träd, annars intet avbrott — jo, boskapshjordar i mängd. Stora delar av Pampas äro nu odlade, så att massor av spannmål utföras. Ja, detta vet ju numera varje svensk, som är hemma i geografien.

För några veckor sedan har jag bytt om vistelseort och kommit in vid en stor farm, som äges av argentinska staten och här har väldiga boskapshjordar på slätterna. Man får tillbringa en stor del av dagen på hästryggen, här som överallt i detta land. Avstånden äro väldiga, när det beräknas att Argentina är stort som halva Ryssland. Allting i stora mått. Märkvärdigt att man träffar på många skandinaver, inte minst svenskar. Här vid statens farm finnas flera stycken, bland dem en ung man, som jag tycker synnerligen mycket om. Han kom hit flera månader före mig, och har genom rekommendationer och sitt ovanligt sympatiska väsen vunnit allmänt förtroende, så att han redan är ett slags uppsy-ningsman över en hel del andra — av olika nationer.

Ragnar Kasparson — så är hans namn — var en rik mans ende son och skulle en gång ärva sin fars präktiga egendom. Men det blev slut på den stora förmögenheten, och så måste Ragnar ut i världen för att bereda sig en ny framtid. Egentligen är han mycket för god för sådant här arbete, men den som kommer hit med två tomma händer får ta vad som bjudes. Kanske får man ögonen upp för hans framstående egen-108

skaper, så att lian kan få något, som passar honom bättre. Men nog är jag glad så länge han är här — vi ha det gott tillsammans. Pappa skulle tycka om honom — han gör det svenska namnet all heder. Hans far dog ungefär ett år efter det ekonomiska sammanbrottet. Men Ragnar sänder till sin mor och syster allt vad han kan undvara av sina inkomster.

När jag börjar skriva om Ragnar, kunde jag fylla flera ark. Far och mor få emellertid höra att jag har gott sällskap i denna avlägsna, enformiga del av världen. Jag sänder ett fotografi av oss båda, som nyligen tagits. Vi ha våra arbetskläder på. Bonjour och smoking har man inte mycket användning för härute.» —

Pastorn tystnade, och fotografiet gick ur hand i hand, medan alla uttryckte sin tacksamhet för åhörandet av det intressanta brevet. Sist kom porträttet till Karin Boje, som tog det med darrande hand. Och hon var tacksam att samtalet nu blivit så livligt, att ingen tycktes märka hennes djupa sinnesrörelse.

Hon visste inte själv hur länge hon höll fotografiet i sin hand — hur länge hon med svidande längtan såg på de kära dragen av honom — som hon aldrig kunde glömma. Hon behövde inte fråga vilken av de unga männen, som var Ragnar Kasparson — hon visste det väl. Det var han själv — hans soliga mörka ögon med den trofasta blicken — hans välkända leende — hans präktiga hållning, även i arbetsdräkt. Men109

hur mager han var — det syntes att han fått arbeta hårt. Hon såg och såg — hon hade velat stryka upp en mörk hårlock, som alltid hade benägenhet att falla ned över hans panna — nu brynt av solhettan på Pampas. Hon hade velat säga att just sådan var han, som unge Gotthard beskrivit honom — just den ende i hela vida världen, som hon inte borde tänka på, men som hon aldrig kunde glömma. Bara ett par korta ögonblick fick hon se på hans kära ansikte. Sedan måste hon återgå till verkligheten...

Hon lade fotografiet på bordet bredvid brevet och grep ett album som låg närmast henne. Hon såg utan att se vad det innehöll, och var glad att ingen tilltalade henne — att ingen anade vad detta brev betydde för henne, den alltid så lugna Karin Boje...

Och när det så blev fråga om musik, hade hon lugnat sig tillräckligt för att kunna visa sitt intresse. Fru Gotthard spelade vackra saker av Schubert — hon tyckte ej om den moderna musiken — den är ofta så själlös, brukade hon säga. Men fröken Gertrud var med sin tid i sådant, som i allting annat, och sjöng till eget ackompanjemang några stycken, som visst framfördes konstnärligt, men inte gingo till hjärtat — så tyckte åtminstone de äldre åhörarna.

När Karin kom hem till Klostergården på kvällen, och Aina redan sov i sitt lilla rum bredvid hennes, tänkte hon på den underliga förkänsla hon på morgonen haft av något — hon110

visste inte vad. Nu föreföll det henne som en dröm, allt detta som hon hört om Ragnar; skulle han väl kunnat ana att hon på detta sätt skulle få en hälsning från honom.. A

Varför skulle hon inte kunna tänka på honom endast som barndomsvännen — en god kamrat på livets färdeväg? Han hade kanske redan glömt henne — glömt att han en gång älskat en flicka i det gamla hemlandet — glömt att hon visat bort honom, därför att de inte gingo samma väg. Hans liv var bara arbete — för hans eget och hans närmastes uppehälle. Och alla främmande förhållanden därute skulle mer och mer avlägsna honom från det som förr varit.

Hon försökte att tänka så — för att tysta de andra tankarna. Och likväl erfor hon en vemodig glädje över att han i andra avseenden var densamme som han varit — unge Gotthard såg ju upp till honom som ett föredöme i svenskmanna-dygder. Han hade inte gripits av törsten efter Mammon — säkerligen fingo hans närmaste i hemlandet mera av hans inkomster än han behöll för egen del. Han hade inte fångats av det säkerligen råa liv, som levdes därute — han höll sig uppe och undan från det dåliga inflytande, som på sådana platser väl kan komma svaga karaktärer att förlora fotfästet och sjunka — räddningslöst...

Och hon hade fått se hans kära drag, ett par korta ögonblick — fastän kanske alrig mer i verkligheten. Hon kunde dock göra något för honom.111

När hon bad för sina kära i hemmet — dessa som i all sin rättrådighet och godhet dock voro främmande för ett liv med Gud — då fick hon också bedja för Ragnar att ingenting i världen skulle kunna bli honom nog — att de eviga verk-ligheterna måtte gå upp för hans själs ögon och draga honom in i den värld, där Herren Gud blir allt och övernog för hjärtat...

Så fick hon också anledning att bedja för sig själv — om ett fastare omgripande av Guds folks glädjeämnen — om nåd att försaka sig själv och allt som är Gud emot. Hon visste att den himmelske Örtagårdsmästaren har medel i sin hand att rensa bort allt visset och dött hos den själ, som överlämnar sig i Hans vård, som vill leva uppståndelselivet med den Uppståndne. Och så fick hon åter gå in under förlåtelsen för all synd och brist...

Då kom också, innan hon somnade, det ord, som givits henne på morgonen:

»Du skall intet besitta och ingen lott hava... Jag skall vara din lott och din besittning...» VII.

»SÅ LYSE EDERT LJUS...»

Disponenten kunde ej undgå att så småningom märka det inflytande, som Karin sig själv ovetande utövade i hans hem. Hon var på samma gång som en frisk fläkt och ett värmande solsken; han kunde inte förklara det, och reflekterade inte mycket däröver. Men han tyckte sig märka, att hans hustru föreföll gladare än förr; stilla och tålig hade hon ju varit, trots den stora prövning, som fallit på hennes lott — men naturligtvis hade över hemmet vilat ett moln — något fattades, då husmodern var urståndsatt att sköta sin kallelses plikter.

De båda makarna hade under årens lopp blivit vana därvid — någon förändring var ju ej att vänta, och Sigmund sökte på alla sätt göra den törniga vägen lättare för sin hustru, som han så ömt älskade. Alltid hänsynsfull, var han redo att uppfylla hennes önskningar, och ägnade åt henne all den tid han kunde spara från sitt myckna arbete såsom brukets chef. Och så hade förhållandet dem emellan alltjämt förblivit det mest kärleksfulla; hennes hjälplöshet gjorde, att113

hans sätt mot henne var nästan faderligt ömt, och hon besvarade på sitt tysta sätt hans kärlek.

De båda hade allt gemensamt, såväl glädje-som sorgeämnen, och fru Ebba kunde fullt lita på sin make att allt var klart mellan dem, att han ingenting dolde för henne. Men när Guds ljus böljade lysa in i hennes själ, när hennes inre värld blev full av längtan och frågor, som ej voro av denna världen — då visste hon att hennes älskade make ej skulle förstå henne, om hon talade med honom därom. Allt var ju i början så oklart för henne själv, hon var som ett okunnigt barn, som behövde tagas vid handen och undervisas. Hur skulle hon då kunna tala med honom om de eviga verkligheter, som hon sträckte sig efter i bävande längtan...?

Men ju mera det dagades för henne, att Guds frälsande nåd gives utan penningar och för intet åt var och en som behöver den — när hon i barnslig tro grep om sina synders förlåtelse för Jesu Kristi skull och frid strömmade in i hennes ängsliga själ, då kände hon att det var något som hon dolde för honom, som var henne kärast på jorden, och hon längtade efter tillfälle att kunna säga honom hur lycklig hon var. Hon bad Gud om detta tillfälle — och om nåd att finna de rätta orden. Kanske skulle hennes make bli upprörd — kanske skulle han tycka att hon gled bort från honom — in i en värld, dit han inte kunde följa med? Inte underligt att hon ibland kände en viss ängslan...

Fru Ebba hade ett litet rum, som hon kallade sitt eget — innanför det stora förmaket. Där brukade de hålla till, hon och Karin, när den senare läste högt för den unga frun — i synnerhet på senare tid, då bibelordet var efterlängtat och många själens frågor kommo fram. Aina hade en dag varit därinne — det var något som hon ville säga sin mor. Och när hon gick ut, lämnade hon dörren på glänt, utan att de båda därinne märkte det.

Disponenten var alltid mycket sysselsatt, särskilt på förmiddagen, och det var sällan han kom in i sin hustrus lilla rum vid denna tid, då han visste att Karin läste högt för henne, medan Aina hade ledigt från lektionerna någon timme. Nu kom han emellertid i något viktigt ärende, som ej kunde uppskjutas; och just då han skulle knacka på dörren, hörde han genom springan Karins röst:

»Jag håller före att denna tidens lidanden intet betyda, i jämförelse med den härlighet, som kommer att uppenbaras på oss.»

Disponenten hejdade sig och hörde hur Karin läste ännu några verser ur det härliga åttonde kapitlet i

Eomarbrevet.

Han stod där med rynkad panna; vad skulle det här betyda? Inte brukade hans hustru förr sysselsätta sina tankar med sådant; hon gick till kyrkan ibland, men därmed punkt. Gamla Kerstin hade ju i alla år varit en sådan där läserska, men inte hade hon inverkat på någon; skulle nu115

fröken Boje söka att införa nya seder i hans hem...?

Han måste träffa sin hustru — det var fråga om ett telefonbud. Och så knackade han något irriterat på dörren.

»Kom in!» ljöd fru Ebbas milda röst; hon kunde inte se att hennes man syntes något bragt ur fattningen.

»Förlåt att jag stör, men det är något jag måste tala med dig om...»

Och Karin avlägsnade sig naturligtvis utan att ana varför den annars så lugne mannen såg litet besvärad ut.

Ärendet var snart uträttat, och Karin återtog på fru Ebbas bön den avbrutna läsningen. Hennes man hade ingenting sagt därom — det var ju ej något lämpligt tillfälle, och han hade dessutom bråttom. Men på kvällen, när han var ensam med sin hustru, måste det fram, fastän han gjorde det så hänsynsfullt som möjligt.

»Käraste — jag råkade höra i förmiddags att fröken Boje läste något för dig — ja, det var väl ur Bibeln, kan jag tro. Annars bruka ni ju läsa tidningar eller någon bra och intressant bok. Är det fröken Bojes avsikt att införa nya seder hos oss? Du får inte bli ledsen att jag frågar, min älskade!»

Nu var ögonblicket kommet — det tillfälle hon väntat på. Ett bönerop om nåd, vishet och kärlek — och de rätta orden...

De sutto bredvid varandra i soffan och hon116

smög sig intill honom på det smeksamma, barnsliga sätt, som var henne eget.

»Min älskade, det är inte Karin, som söker föra in några nya seder. Jag vill själv så gärna, att hon läser Bibeln för mig — det gör mig lycklig.»

»Det har jag aldrig förr hört talas om. Det gör dig lycklig, säger du. När började ni — med det?»

»Tom — käraste — hör mig med tålamod. Jag borde redan talat med dig härom, men — har inte kommit mig för. Du vet, Tom, att jag är utestängd från så mycket — jag kan inte se dig och Aina — jag hungrar många gånger efter att kunna se edra kära ansikten...»

Det ljöd som en snyftning, och han drog hennes kind mot sin — smekte henne kärleksfullt.

»Jag vet det, älskade. Och du är så underbart tålig. Jag ville ge år av mitt liv, om jag kunde hjälpa dig...»

»Säg inte så. Men jag vet att du ville göra allt för mig. Jag talar såhär, bara för att du skall bättre förstå mig. När jag så — får sakna så mycket — jag vill inte knota! — ibland ville jag se hur vackert vårt hem är — och skogen och strömmen — och allting — har det känts tungt ibland — fast jag har så mycket att vara tacksam för. Men när det nu är som det är, har jag många gånger längtat efter något, utan att veta vad — och nu förstår jag att det var Gud jag längtade efter. Så var det en gång, sedan117

Karin kom hit, som jag hörde en psalmvers i kyrkan, just innan jag blev sjuk — den grep mig så, och jag bad Karin ta reda på den åt mig. Den börjar så här — nu kan jag den utantill:

»En gång, när slutat är allt ve,

skall skyn sig öppna, jag skall se

i evigt ljus

mitt Fadershus,

min Gud, min Frälsare.

Då skall min blick ej skymmas mer,

min hydda aldrig brytas ner ...»

Hon tystnade ett ögonblick och fortfor sedan.

»O, Tom — det var detta som grep mig: 'Då, skall min blick ej skymmas mer' — du förstår vad de orden inneburo för mig. Och hur jag längtade att en gång få vara med i den ljusa, himmelska värld, där Gud bor — och få erfara det undret — att åter kunna se. Men jag har ju förstått av pastor Gotthards allvarliga predikningar att man inte utan vidare kan komma till himmelen. Nej — motsäg, mig inte — jag har aldrig varit ett helgon! Och när jag så förstod att Karin Boje är något helt annat än unga flickor i allmänhet — fastän hon visst inte förde sin kristendom till torgs — som man säger — så frågade jag henne en gång hur hon blivit så lugn och stilla och fått en sådan fast tro på Gud. Jag ville så gärna få det som hon — få visshet om att en gång få se Gud — och då talade hon om för mig hur hon blivit lycklig och sade att118

läsning av Guds ord ger ljus och klarhet. Då bad jag henne läsa Bibeln för mig...»

»Och vidare ...?»

»Ja — Gud har så småningom låtit ljuset gå upp i min inre värld. Jag fick se att Jesus försonat min synd i sin död på korset — jag vill inte vara för långsam — Tom — du kan bli trött. Men jag har fått visshet om det eviga livet, för Jesu skull. I Guds himmelska värld skall min blick ej skymmas mer — jag skall se Gud. Och denna visshet gör mig oändligt lycklig.»

Det var tyst några ögonblick. Disponenten förstod ju ingenting av dessa heliga erfarenheter, men han var gripen och rörd — han kunde ej annat.

»Du älskade lilla barn», sade han varmt, »jag förstår mig inte på sådana saker. Men kan allt detta göra dig lycklig och hjälpa dig att bära din tunga prövning, så är det mig kärt...» Och han kysste de darrande röda läpparna.

»Och, Tom — Karin får ju fortsätta att läsa Bjibeln för mig. Jag vill det så gärna. Jag tror att hon kommit med välsignelse till vårt hem.»

»Hon får läsa vad som helst för dig, käraste. Jag är glad att du håller av fröken Boje och att hon är ett gott sällskap för dig. Hon tyckes också fått ett gott grepp om vår Aina. Så är ju allting bra. Hon gör intet väsen av sig i hemmet såsom t. ex. Flora. Ja, vi måste väl ha Flora här en tid, även denna sommar, det kan ej hjälpas. Fröken Boje är väl värd en månads119

semester, och hennes mormor är ju sjuk. Ja, ja — en månad är ej någon lång tid...»

Fru Ebba var hjärtligt tacksam över det tillfälle hon fått att tala ut med sin man om sina heliga erfarenheter under dessa sista månader. Han hade ej kunnat förstå henne — det fick hon finna sig i. Men han hade ej velat lägga något hindrande band på förhållandet mellan henne och hennes Gud — hon ägde sin fullkomliga frihet. Och hans tillfälliga missnöje med Karin var snart som bortblåst, när hans hustru framställt saken i dess rätta dager. Han kunde ju ej annat än värdera Karin, även om hon levde i en för honom främmande värld. Hon var till glädje för hans hustru och en god uppfostrarinna för Aina — det var honom nog. Och han måste erkänna för sig själv, att vore alla religiösa människor sådana som Karin Boje — då, ja då skulle man bättre uppskatta den sortens folk...

Ja, det förstås — gamla Kerstin hade ju alltid varit trogen som guld, det måste han medge. Och hon var oersättlig som trotjänarinna i ett hem, sådant som hans. När allt kom omkring, vore nog världen mörkare än den är, om de ej funnos — dessa, som göra sin plikt av kärlek — inte av tvång...!

Och fastän hennes husbonde ej kunde förstå det, gick den gamla tjänarinnan med lättare steg än någonsin omkring och skötte sina många120

plikter. Det riktigt lyste omkring henne, sedan hon fått visshet om, att hennes älskade fru — det barn hon burit och vaggat på sina armar — blivit medborgare i den eviga värld, där hon själv hade sin skatt och sitt hjärta. VII.

MORMOR.

Det var en sådan underlig stillhet över hela gården, när Karin kom hem för sin sommarsemester. Däruppe i gavelrummet åt väster låg mormor och bidade uppbrottsorder från sin Herre och Mästare — låg där med solnedgångens ljusa ro över sitt blida ansikte. Och den stillhet som omgav henne, ville ingen störa. Därför gick man på tå genom de stora, svala rummen och i trapporna — och man talades vid med viskande röst. Inte skulle mormor störas av denna jordens oro och bråk, så långt som möjligt var. Hon vistades redan långa stunder i det himmelska. Och det var som gudstjänst att komma in till henne — det kände hennes närmaste, fastän de ej voro hemmastadda i den eviga värld, dit hennes ande trängtade.

Hon var inte egentligen sjuk och hade inga plågor. Det var blott ett långsamt avtynande, när den trötta kroppshyddan löstes mer och mer från jordelivet. Så ville hon inte att någon skulle göra sig besvär för hennes skull — hon behövde ingen särskild vård, brukade hon säga,122

och alla i huset hade ju så mycket att göra. Men naturligtvis var det ingen, som aktade på hennes stora anspråkslöshet; visst skulle mormor vårdas — knappast en stund lämnades hon ensam. Det kunde ju hända något, just när man minst väntade det; den svaga livslågan kunde slockna för det minsta luftdrag från den okända världen. Och ingen ville tänka en sådan tanke att den kära gamla ej skulle ha någon av de sina vid sin sida, när stunden kom.

Fru Boje hade skaffat en tillfällig hjälp — en änka, som varit hennes högra hand under välmaktsdagarna. Och så kunde hon själv och Ingrid tura om att vara hos mormor, dag och natt. Det enda, som den gamla pilgrimen egentligen bad om, var att få resekost för sin själ ur den nötta Bibeln, som alltid låg på bordet bredvid sängen. Hon orkade inte längre hålla den. Och de trötta ögonen sågo ej så bra som förr. Men hon visste alltid själv vad som skulle läsas. Och så låg hon där med stilla ro över sitt ansikte och lyssnade till de heliga orden, medan sommarvinden drog in genom det öppna fönstret, full av doft från rosor och reseda därute i trädgården.

Nu skulle Karin komma — efterlängtad av dem alla — kanske allra mest av mormor, som visste att de skulle så gott förstå varandra, de två. Och när Karin kom in, drog ett glädjeskimmer över den gamlas tärda ansikte.

»Jag visste att jag skulle få se dig, innan jag123

går hem», sade hon. »Det är bara dig, barn, jag väntat på. Nu får min Herre Gud hämta mig, när Han behagar.»

Karin hade sitt rum bredvid mormors — nu flyttade hon också sin bädd ditin för att alltid vara till hands. Och hon såg att det behövdes: det var bara henne, som den gamla väntat på — nu var hon löst från allt på jorden, och krafterna sjönko hastigt.

Ibland var hon inte fullt redig — då talade hon om ett hem, långt bort bakom berg och skog — barndomshemmet, där hon vuxit upp. Det var underliga tankar, som kommo och gingo.

»Sjön — ja, sjön — den var mörk som natten, när skuggan från strandskogen föll över den. Men i sol lyste den — som klaraste silver — som brinnande guld. — Skogsmörkret föll över gården — på andra sidan var heden, ljungen lyste som blod i solnedgången. En liten smal stig — där gick vi, mor och jag, till fars grav — och till kyrkan, där jag mötte Gud en gång. Då blev jag Hans — för evigt Hans...»

Men det var inte ofta, som tankarna gingo till barndomshemmet. Ju närmare hon kom uppbrottet, desto klarare såg hon mot det eviga hemmet hos Gud. Och de hade sköna stunder tillsammans, hon och Karin.

Det var dyrbara ögonblick, och det gällde för henne, den unga, att fånga dem. Hon hade så mycket att fråga om; mormor hade levat med Gud sedan sin ungdom — hon visste så mycket124

som ingen annan visste. Och Karin hade ju blott några år vandrat på livets väg.

»Det är så mörkt för mig ibland», sade hon en gång. »Jag tycker jag har ingen tro — det är som visste jag inte vad tro är. Allt vill vika undan...»

Mormors ögon lyste.

»Jag läste en gång några ord av en Afrika-missionär Franeois Coillard: 'Att tro, det är att mottaga och mottaga

utan förbehåll. Åt alla dem som mottogo Honom, gav Han makt — rätt att bliva Guds barn!' Den mannen visste vad tro är. Det har styrkt mig många gånger...»

Så slöt hon ögonen av mattighet, men det ljusa leendet dröjde kvar över hennes ansikte. Hon såg så mycket av den klarhet, som gömmes bakom förlåten, att Karin tyckte sig förnimma en skymt därav — en skymt, som aldrig skulle förblekna utan lysa henne bland jordens villande skuggor. Den älskade gamla skulle snart gå in i en värld av underbar vila efter jordens nöd. Och för henne, den unga, var denna tid som en krafthämtning i den stora stillheten. Hon hade kanske en lång vandring framför sig — vägen blev kanske mera mörk än ljus. Men så hade det varit för mormor — och hon hade gått den vägen med fasta steg. Nu var det sista steget kvar — in i Guds vila.

»Barn», sade hon en afton, »du får aldrig misstro Gud, även om du inte förstår Honom. Om vi alltid skulle förstå Honom, så vore Han125

inte den Han är. Den Eviges vägar äro så mycket högre än våra. Han vet allt som skall hända oss — Han har avvägt den sorg och glädje, som vi behöva, på sin kärleks gyllene våg. Och Han gör inga misstag, även om vi få vänta på Honom. Han är värd att vänta på — vår käre Herre och Gud. Och när Hans tid är inne, då ger Han oändligt mycket mer, än vi kunnat drömma om...»

Så fick Karin läsa för henne en vers, som hon älskade:

Gud är kärlek! I det djupet klara, trötta tankar få till vila gå; alla frågor skall Han själv besvara, alla mörka gåtor lösning få —! Kanske icke här — men den som finner nyckeln till Guds kärleks hemlighet, vet att för den själ, som övervinner, går det genom nöd till härlighet.

»Kanske icke här», upprepade den gamla. »Det går nog mången gång så. Men däruppe blir allt klart — allt. Ingenting skall fattas i vår evigå lycka och härlighet...»

De voro alla därinne i den stilla kammaren, när hembudet kom. Och Karin var tacksam att hennes kära fingo se — en kristens hemgång. Ingen dödsfruktan — ingen oro — bara en själs trygga vila vid Honom, som är Livet. Hon hade bett om ett bibelord i sin sista stund, och Karin läste stilla den 23:dje psalmen: »Herren är min herde, mig skall intet fattas...»126

När hon hunnit till den versen: »Om jag ock vandrar i dödsskuggans dal, fruktar jag intet ont, ty Du är när mig» — slötos de trötta ögonen. Det var som när ett barn somnar in i modersfamnen ...

Och i det tysta rummet var något av den eviga världens stillhet...

Dödens gåta blir aldrig klar härnere. Kanske skola vi kunna tyda den i det land, där ingen död är, ehuru det kan låta som en motsägelse. Kanske skall döden då vara oss så fjärran, att vi inte ens tänka därpå. Men nog skall det bli något underbart, när det sista människobarnet dragit sin sista suck, och den ej längre finnes till, denna skärande motsats mellan liv och död — mellan det tysta rum, där döden gått in, och det rörliga människolivet utanför, där allt går som förut — som om ingenting hänt...

Det är något särskilt gripande, när en mycket gammal person lämnar detta jordiska. Man får gå med sina tankar långt tillbaka — in i en annan tidsålder, då det liv, som nu slocknat, kommit till välden i ett litet barns gestalt. Under alla dessa år har det livet bott i en människohamn — under alla dessa år har ett hjärta klappat, och man undrar över att det haft kraft att klappa så länge, att den sköra tråden hållit så länge tillsammans. Och detta liv är en värld för sig, dit ingen annan kan tränga in — där ingen annan kan träda i stället...

Och så på en gång — i ett kort ögonblick —127

flyr detta liv, slocknar som när ett ljus blåses ut. Och detta underliga ting, ett människoliv, en värld för sig, har runnit bort likt sanden i timglaset ...

Om det vore så — och ingenting mer — hur vore det då att leva, att vara människa? Men genom detta ofattbara, denna värld av frågor och mörka gåtor, lysa som i jubel de orden:

»Jag tror på de dödas uppståndelse och ett evigt liv...»

När Guds vänner bryta upp från detta dödsliv, då gå de mot soluppgången, mot en evig dag. Och den dagens klarhet skall bli så stor, att människotankar ej kunna ana den. Ty döden skall ej vara mer. Icke en skymt därav. Han, som besegrat döden, är själv det eviga livet.

Det blev så underligt tomt i hemmet, när den gamla gått in i vilan. Karin kände det mest — men hon måste snart efter begravningen återvända till Klostergården, och där var det ju så mycket som med nödvändighet upptog hennes tankar. Hon var så tacksam för denna sista tid med mormor och att hon fått vara med om hennes saliga hemgång. Sedan blev det för henne själv att åter gå ut i livet, till den verksamhet hon fått sig anförtrodd. Hon förstod något av lärjungarnas känslor, när de måste följa Mästaren ned från förklaringsberget och möta livet bland människor med allt vad det innebär av sorg och möda. Så kände hon det, när hon128

tänkte på hur förlåten till det eviga vikits undan under mormors sista dagar — oeh hon nu måste fortsätta jordevandringen. Men hon gick inte ensam — Mästaren var med henne. Och i Hans närhet behövde hon ej frukta för kommande dagar.

Karins mor, fru Boje, var den, som mest kände tomheten i hemmet, när Karin rest, och mormor ej längre fanns där. De båda tomma rummen åt solnedgången med sin djupa stillhet — hon kunde knappast gå ditin i början, så svårt kände hon det. Och ju längre det led, desto mera saknade hon mormor. Det var inte bara hennes person, hennes kärlek hon saknade — hennes goda råd och aldrig svikande intresse för allt och alla. Det gick mer och mer upp för fru Boje att hennes gamla moder ägt något, som de övriga i hemmet saknade. Det var hennes gudsförhållande som satt sin prägel på den gamlas hela liv och person och som gjort, att hon kunde sprida omkring sig en sådan kärlekens värme. Det var nog hemligheten varför mormor alltid var så lugn och glad i alla förhållanden — varför hon kunnat gå genom livet med fasta steg, där andra kanske skulle förlorat modet. Ty mormor hade haft många sorger och besvärligheter under sin långa levnad, men hon hade burit det allt så underbart stilla.

Visst hade hennes dotter förstått något av hemligheten— nog visste hon att mor hade en tröstekälla, som aldrig sinade ut: hennes kära Bibel.129

Men det hade aldrig blivit henne klart, att detta var något, som angick henne själv — att något fattades i hennes eget liv. Fru Boje hade kunnat reda sig allt detta förutan — hon var god och hederlig och rättskaffens och fyllde bättre än de flesta sina plikter som maka och mor.

Det var först under denna sista tid, då hon fick läsa så mycket ur Bibeln för sin mor — då hon såg den gamla pilgrimens djupa frid vid tanken på uppbrottet, som hon började känna hur mycket som fattades henne själv i detta stycke. Och när nu mormor var borta, och hon ingen hade att råda sig med, ingen hade att läsa Guds ord för — då saknade hon de stilla stunderna i mormors kammare och förstod att mormor varit något av Guds välsignelse förkroppsligad i deras hem.

Hon kände ibland en sådan underlig dragningskraft till det tysta rum, där mormor bott och därifrån hon gått hem till Gud. Och fastän hon kände det svårt, måste hon till sist gå dit in en söndagseftermiddag, när hon hade tid att vila. Rullgardinen var nere för fönstret — hon drog upp den, öppnade fönstret och lät västersolen strömma ditin. Allting stod på sin plats som förr — det var bara mormor själv som fattades. Men hennes dotter hade en underlig förnimmelse av att hon inte var riktigt borta. Från detta rum hade så många böner gått upp till Gud — böner för henne själv och för hennes närmaste, som ännu inte börjat vandringen på livets väg.

9 — Karin Boje.130

Nej, hon var inte riktigt borta — det var som om n^got av välsignelse ännu dröjt kvar i det tysta rummet.

Vid fönstret stod som alltid mormors länstol, och fru Boje satte sig ned i den. På det lilla bordet låg den nötta Bibeln, såsom den brukade ligga — det var Karin, som ordnat rummet efter begravningen, och hon hade så noga lagt allt på sin plats. Där satt nu fru Eva Boje, och tänkte på dagar som gått. De hade haft ett Guds helgon ibland

sig under alla dessa år; och de hade aldrig riktigt tänkt därpå ...

Mormors böner hade gått upp till Gud — böner om att hennes närmaste måtte låta sig vinnas. Men ingen hade hört Guds kallande röst mer än Karin. De hade gått där i sitt dagliga arbete, i sina omsorger för hus och hem, för bärgning och dagligt bröd. Men ingen av dem hade vaknat upp och börjat söka det ena nödvändiga — ingen hade börjat tänka på sin odödliga själ mer än hennes äldsta dotter...

Vilken sorg det måste ha varit för mormor. Hon hade väntat och längtat att få de sina med sig på himmelsvägen — hon hade väl hoppats att så skulle ske medan hon ännu var härnere. Men det var endast Karin, som kommit. De andra tycktes ha nog i det som jorden tillhör er...

Hon satt där, fru Eva, och tänkte på allt detta. Och varje tanke blev till en anklagelse. Hur illa hon lönat sin moders kärlek! Denna kärlek som omslutit henne från barndomens dagar. Nog131

hade hon älskat sin mor och av varmaste hjärta sökt bereda henne trevnad och bekvämlighet. Men hon hade aldrig förstått hennes djupaste längtan, aldrig berett henne den glädje hon innerst hungrade efter...

Och nu var hon borta. Nu var det för sent att göra henne denna glädje. Hon hade gått in i den eviga världen utan den fröjdefulla vissheten att hennes närmaste skulle följa efter. Det var endast Karin som kunnat bereda henne denna glädje.

Eva Boje tänkte härpå, och hennes hjärta var tungt. Hon undrade om mormor däruppe i Guds härlighet tänkte på de sina, bad för dem, kanske sörjde över deras ohörsamhet, deras jordvända sinnelag. Och i sin ängslan öppnade hon den gamla Bibeln, som låg på bordet.

Så fick hon upp ett par understrukna verser i Johannes första brev: »Älsken icke världen, ej heller vad som är i världen. Om någon älskar världen, så är Faderns kärlek icke i honom. Världen förgår och dess begärelse, men den som gör Guds vilja, han förbliver evinnerligen.»

Det var mormors hand, som strukit under dessa ord. Hade hon därvid tänkt på dessa, som voro hennes hjärta närmast...?

»Världen förgår med dess ting — ingenting härnere kan verkligen tilfredsställa hjärtat. Endast den som gör Guds vilja är verkligt lycklig — han får del av det eviga livet.»

Kanske hade hon tänkt så? Nog hade mormor132

gjort Guds vilja? Därför var hon sä lugn och trygg, vad helst som hände. Och när så detta försvinnande livet var slut, då gick hon in i ett liv, som är evigt, oförgängligt...

Eva Boje började ana något, vad ett liv med Gud är. Hon hade varit så upptagen av allting annat, och så hade hon ej givit sig tid att forska efter hemligheten av det gudsliv, som levdes inför hennes ögon. Nu kände hon det som en förlust — en skuld, att hon ej tagit vara på vad som gjort hennes moder trygg och lycklig.

Och med denna känsla av förlust och skuld kom en svidande tomhet därinne i hjärtat. Om hon velat lyssna till Guds kallande röst, medan mormor levde, då hade hon av henne kunnat få undervisning om livets väg. Nu hade hon ingen att råda sig med...

Skulle det tjäna något till att hon läste i mormors Bibel? Skulle hon få någon ledning och hjälp? Visst brukade de resa till kyrkan ibland, men det var lång väg, och så blev det bara vid högtiderna. Och hon brukade vara så trött, att hon var glad när gudstjänsten var slut och de fingo resa hem.

I sin ängslan slog hon upp Bibeln på ett annat ställe: »Allenast hos Gud söker min själ sin ro ...»

Tänk om Gud själv ville tala med henne genom sitt ord, när hon inte hade någon människa att råda sig med? Visst hade hon reda på kristendomens sanningar sedan ungdomen; men hon hade låtit dem gå sig förbi utan att akta därpå, och133

nu kände hon sig som ett okunnigt barn. Hon mindes sedan långt tillbaka att hennes moder haft en stilla stund,

någon gång på dagen, även om hon hade aldrig så mycket att göra. Skulle det inte kunna bli en möjlighet för henne själv? Härinne i mormors kammare var det ro och stillhet; kanske skulle Gud tala till henne genom sitt ord?

Och kanske var det möjligt att mormor ännu bad för sina kära? XVIII.

HÖSTDAGAR.

Karin hade en afton varit till en gammal sjuk gumma, som hörde till fru Sigmunds skydds-lingar. Och nu gick hon sakta hemåt. Solen lyste över lundarnas gulnande lövskrud, över gyl-lenröda skiftningar i de gamla lönnarnas täta kronor. Alla trädgårdar stodo fulla av härliga blommor, och luften var så genomskinligt klar, som den är i tidig höst. Hon gick förbi en nyponbuske, översållad av mognande röda nypon; under sommarens dagar hade den varit klädd i fager skrud av doftande vilda rosor — nu hade den fyllt sin bestämmelse för det året och erbjöd sin frukt åt vem som ville plocka de vackra glödande bären.

Hon tänkte på, att det är under vårens dagar som grunden lägges för människolivet — då knoppas det och växer och sjuder av livslust. Men hur många människoliv är det ej, som bli utan frukt. Hur fruktansvärt att leva, kanske ett helt långt liv, utan frukt åt Gud, utan spår som nå över tidens gräns — kanske blott fotspår i sanden, som sköljas bort, när vågorna från evighetens135

hav rulla fram. Och Karin tackade Gud att hon lärt känna Honom i unga år, att hennes själ funnit sitt fäste och sin ankargrund redan i vårens dagar. Det ger en sådan underbar trygghet att kunna säga: »Herre, Du är min, och jag är Din! Du må härska över hela min varelse, ande, själ och kropp. Tack att jag slipper leva ett tomt innehållslöst liv. Må jag blott bära frukt åt dig, min Herre och Mästare!»

Hon hade ej bråttom hem — fru Sigmund hade sagt att hon skulle ta en skön promenad — det hade varit så mycket att göra den sista tiden. Det var sensommarglöd över ängar och hagar, över de väldiga skogarna; och åns vatten glittrade i aftonljuset. Det var så betagande vackert överallt, och Karin visste knappt åt vilket håll hon ville gå — men skogens gyllene skymning i solnedgången lockade henne mest. För att komma dit hade hon att gå över en hedmark, där lingonen lyste röda och ljungens fina klockor ännu ej mistat sin vackra färg. Och över allt låg sensommardager — det sällsamma, trolska ljus, som griper sinnet och tankarna liksom till avsked.

Så kom hon in i skogen, där det var svalt och stilla, och hon gick sakta framåt stigen, medan tankarna dröjde vid det besök hon gjort. Den gamla kvinnan hade länge stått ensam i världen — man och barn voro döda, och även på annat sätt hade hennes lidandes mått varit rågat. Men hon klagade aldrig, trots sina många svåra krämpor. Hon såg allting — även lidandet — i evig-136

hetsljus. Så kunde hon se över jordens nöd och gripa om sin Frälsares hand, även när det var som svårast. Den nötta Bibeln uppenbarade hemligheten av hennes övervinnande liv...

Karin var tacksam för denna stilla stund. Men nu fick hon ej dröja längre i skogen utan vände stegen hemåt. Det var någon som kom henne till mötes i halvskymningen; hon såg snart att det var den unge ingenjör Björk, och hon erfor en förkänsla av något oundvikligt, som hon helst önskade ej skulle ske. Hela det sista året hade hon, så vitt möjligt, gått ur vägen för honom. Nu hade hon ingen undflykt.

Vad han såg glad ut, den unge mannen, över detta sällsynta tillfälle att få träffa fröken Boje.

»Jag får erkänna att jag såg fröken gå in i skogen», sade han. »Och jag kunde inte motstå

— jäg ville så gärna få språka med er. Jag har nästan haft en känsla av att — fröken Boje undvikit mig...» Och han såg bönfallande på henne.

Vad skulle hon svara? Inte kunde hon säga att hennes tid var så upptagen — det var ju inte den egentliga orsaken. Och så gick hon tyst vid hans sida. Han fick väl tyda det hur han ville

— hon kunde inte hjälpa det.

»Fröken Boje svarar inte», forfor han. »Är jag er så misshaglig? Och jag skulle kunna göra vad som helst för att

vinna er bevågenhet.»

Karin teg fortfarande — vad skulle hon säga ...? Hon anade nu vad som skulle komma, och det plågade henne; hon var ej en av dessa hjärtlösa137

kvinnor, som oberörda kunna avvisa en mans kärleksförklaring.

»Det har en lång tid varit mig klart att jag älskar er fröken Boje, och jag sätter er så högt. Kan ni inte hålla av mig nog för att bli min hustru?»

Han stannade mitt på skogsvägen, liksom för att tvinga henne att svara. Och nu måste hon möta hans blick.

»Jag kan inte, ingenjör Björk — det är mig alldeles omöjligt. Jag förstår att uppskatta er goda tanke om mig. Men jag kan inte göra vad ni önskar.»

»Varför inte?» bad han ivrigt. »Jag hoppas med tiden få en förmånligare anställning än här och så kunna erbjuda er ett behagligare liv. Jag skulle kunna göra allt för er, fröken Boje...»

»Det är inte det — tro mig! Men jag skulle aldrig kunna gifta mig utan verklig kärlek — det anser jag vara en lögn. Och dessutom...»

»Dessutom...?»

»Er livsåskådning är inte densamma som min — förlåt att jag säger det. Och det kan aldrig bli någon lycka, om två — gå skilda vägar. Jag högaktar er, ingenjör Björk, men det kan aldrig från min sida bli tal om någon varmare känsla...»

»År det ert sista ord?» Hans röst nästan skalv av rörelse.

»Ja — jag kan aldrig ändra det, hur mycket det än gör mig ont att tillfoga er smärta...»138

Han såg på henne ett ögonblick, bugade sig tyst och försvann i skymningen bland skogens träd. Och Karin fortsatte mot Klostergården, uppriktigt ledsen över detta samtal. Den unge mannen föreföll så hederlig och bra, på sitt sätt, och hans kärlek var nog ärlig och djup. Varför hade hon varit tvungen att tillfoga honom smärta 1 Han borde ju ha förstått orsaken til] hennes tillbakadragenhet...»

Hon suckade. Det var en gång förut, som hon måste säga till en man desamma orden; »Det kan aldrig bli någon lycka, om två — gå skilda vägar!» — Men den gången blödde hennes eget hjärta såväl som hans. Varför skall det finnas så mycken sorg i livet $

På kvällen stod hon vid fönstret i sitt rum. Ute var det natt, och hon stod där en stund och såg ut, liksom sökte hon en väg i livets mörker. Gud ske tack — hon behövde ej söka den, hon visste var den fanns. På jorden var höstmörker, som blev till djupa, svarta skuggor i det klara månskenet. Men uppåt var det ljuset, som regerade. Och när hon tänkte på allt lidande i världen — även den gamla kvinnans, som hon besökt — då var det ljuvligt veta att det svåra skall stanna utanför — ej nå in genom de gyllene portarna ...

Han vet det allt — vilken väldig tröst! Han har själv i sitt gudamänskliga liv burit varje nöd, varje smärta, som får komma nära Hans barn och tjänare. Det är en genomborrad hand,139

som räcker lidandeskalken. Han har själv tömt den till botten, Han som är »smärtornas man och

förtrogen med lidande».

* *

*

Ett par dagar hade gått. Och en kväll sade disponenten till sin hustru: »Jag undrar vad som går åt den stackars Björk? Han har förut varit så belåten med sin tillvaro, efter vad man kunnat förstå. Men de sista dagarna har han sett så modstulen ut, att jag måste fråga om han var sjuk. Neej, för all del! Men i dag har han bett om min rekommendation för att söka en ny anställning. Jag frågade om orsaken, då han ju har det bra här; men den ville

han inte ut med. Jag har mina misstankar.» »Vilka då?»

»Jag har ju inte kunnat undgå att märka hans intresse för fröken Boje. Hon har då inte uppmuntrat honom — det erkännandet måste jag ge henne — så den stackars karlen borde ha begripit hur hopplöst det var. Men nu har det tydligen kommit till ett avgörande, eftersom han vill draga sina färde. Fröken Boje måtte ha högt stående fordringar på en man, om hon skall gilla honom...»

»Hon tänker nog först och främst på att han måste sympatisera med henne i det viktigaste», sade fru Ebba tankfullt. »Och ibland förefaller det mig, att hon kanske redan givit bort sitt hjärta,140

fastän det är ställt på framtiden — eller kanske aldrig kan förverkligas...»

»Det är nog möjligt. Hon förefaller annars fullkomligt oåtkomlig för jordisk kärlek. Och det är väl onaturligt att en ung flicka är sådan. Emellertid är det skada på den stackars Björk. Han hade nog större utsikter att lyckas, om han försökte sig hos Flora — eller Gertrud Gotthard ...»

»Ja, åtminstone Flora», var hans hustrus svar. »Gertrud är kanske inte sinnad att offra sin frihet för en så obetydlig man som han — jag menar obetydlig i hennes ögon. Hon har nog högre vyer. Och Björk är nog värd en bättre hustru än både Flora och Gertrud kunde bli...»

»Du kära», sade disponenten och kysste henne ömt. »Du ser det goda och bästa hos människor. Vi få hoppas att Björk får en riktigt god anställning på min rekommendation — naturligtvis vore det svårt för honom att stanna här, om det är som jag tror. Han är ung — och kan nog få hjärtesåret läkt. Det finns nog någon annan, som kan göra honom lycklig...» XIII.

ÄNNU ETT BREV - OCH ETT TILL.

Det var fem år sedan Karin Boje kom till Klostergården. Och nu hade hon så kommit in i sitt arbete där, att hon knappast tänkte sig något annat, åtminstone så länge Aina behövde hennes undervisning. Hur det sedan skulle bli, ville hon helst inte fundera på. Så försökte hon taga en dag i sänder, utan att oroa sig för framtiden.

Hon visste inte själv hur oumbärlig hon blivit i detta hem. Fru Sigmund tyckte sig ej kunna undvara henne — det märktes i synnerhet under Karins varje sommar återkommande semestermånad, då fröken Flora var hennes vikarie.

Den godhjärtade fru Sigmund, som gärna sökte upp de bästa sidorna hos folk, kunde i alla fall ej undgå att märka den stora skillnaden mellan Karin och Flora. Men hon höll ju av sin kusin sedan barndomen och fogade sig gärna i förändringen för att Karin skulle få träffa de sina och få en tids välbehövlig vila.

Fröken Flora fann det ej så trevligt på Klostergården, sedan ingenjör Björk tillträtt den be-142

fattning i Bergslagen, som han på disponentens rekommendation erhållit. Men hon ville naturligtvis inte att någon skulle märka hennes svikna förhoppningar. Inte heller såg hon längre i Karin en rival, ty den tanken föll henne aldrig in att Karin avspisat den unge mannen. Själv skulle hon visst inte gjort det. Och med en suck förmodade hon, att ingenjör Björk hela tiden haft sitt hjärtas tankar på helt annat håll än i Klostergården.

Aina hade under Karins förståndiga ledning utvecklats betydligt till sin fördel. Inte hade hon mycken håg för läsning, men hon försökte vara lydig och flitig därför att hennes föräldrar önskade det. Och hennes kärlek till tant Karin var också en god sporre.

Aina var tolv år nu. Och gamla Kerstin brukade säga att hon liknade sin mor, sådan hon varit vid den åldern. Till det yttre nämligen.

»Om hon bara hade hennes snälla lynne — maken till fru Ebba finns väl inte», sade den trogna tjänarinnan med en suck.

»Hon kan väl få», var Karins tröstande svar. »Gud kan göra under, när Han får en människa om hand. Och jag tycker att hon är snällare nu än förr.» — Ett omdöme, vari Kerstin måste instämma — ehuru hon inom sig tänkte

att det var fröken Bojes förtjänst.

Det var en stor glädje för Karin att få komma till sitt hem en tid på sommaren. Då fick hon rik-143

tigt vara sig själv — »barn i hemmet», som hon brukade säga — ehuru hon visst inte bara såg på när de andra arbetade. Det var henne en glädje att lätta bördorna för mor och Ingrid. Och med tacksamhet sporde hon, att de skulder, som det Kasparsonska falissemanget ådragit hennes far, genom hela familjens flit och sparsamhet redan betydligt minskats.

Men ingenting gjorde henne större glädje än medvetandet, att hon och mor nu så gott förstodo varandra. Det hade gått så småningom; -men alltsedan fru Eva sökte taga vara på de stilla stunderna i mormors tysta rum — stunderna vid den nötta Bibeln som låg därinne — hade ljuset börjat lysa in i det trötta, ängsliga hjärtat. Hon hade ingen att råda sig med — Karin var så långt borta — och så fick Gud själv tala till henne genom sitt ord och sin Ande. Det hade dröjt länge, innan svar började komma på mormors böner. Men Gud verkar i det fördolda, även där ingenting märkes för människors ögon.

Och Karin själv? Det gick lättare för henne nu, än för fem år sedan, att taga allt ur sin Faders hand. Både den dag som var inne och den som skulle komma. Hon var viss att Gud skulle leda henne rätt, även om hjärtat ibland hade sin heta längtan. Hon kunde sitta med sin Bibel på den lilla bänken nere vid strömmen — alldeles som den gången — och bedja att Gud skulle få ett allt fastare grepp om henne — att hon skulle kunna144

i allt försaka sig själv, offra sin egen vilja och leva för sin Herre och Mästare.

Hon kunde numera tänka med lugn på Ragnar — åtminstone ville hon göra det. Hon bad för honom, liksom hon bad för sina andra kära. Och hon tänkte med glädje på, att han på allt sätt sökte hjälpa sin mor och syster i deras betryck. Hon hade ju hört det för flera år sedan genom unge Gotthards brev till sin far. Och hon sporde genom andra, som kände förhållandena, att Ragnar alltfort var kvar i Argentina och hjälpte sina närmaste så mycket han förmådde.

Det var ju att glädjas över! Hon fick ju önska honom framgång i sitt arbete — hon fick önska honom även jordisk lycka, om sådan skulle bli honom beskärd — den lycka, som hon själv måste försaka...

Ty hon kände, att om hon kunde ge sin hand åt en annan man — även den allra bäste, även en som vore med på samma väg — sitt hjärta kunde hon ej giva. Och då vore det en lögn.

Ty hon kunde inte glömma ...

Fru Sigmund hade varit förkyld en tid. Nu var hon bättre, men vågade ännu ej gå ut i det friska vintervädret. Så kommo pastor Gotthard och hans fru en eftermiddag på ett litet vänligt besök; disponenten var bortrest på ett par dagar, men det gjorde ingenting — pastorn kunde gott underhålla sig med damerna.

Först blev det kaffe under livligt samspråk om145

en del saker som timat vid bruket och inom församlingen. Och sedan förklarade pastorn att han fått ett brev från sin yngste son, Nils, som fortfarande var i Argentina. Naturligtvis var det av stort intresse för den unge mannens föräldrar att få brev från sonen; men kanske kunde också fru Sigmund och fröken Boje ha något nöje därav? Och så började pastorn utan att invänta något svar.

»Det här sista brevet är särskilt intressant, men jag ber att först få läsa upp ett annat brev från min pojke, som kom för mer än ett år sedan och som förklarar en del förhållanden i det sist-komna. Så här skriver han bland annat:

'Det är en ständig kretsgång i arbetet — jag är fortfarande kvar på Argentinska statens stora farm, och som jag inte besitter några framstående egenskaper får jag nog här förbliva. Jag ångrar att jag inte i det gamla hemlandet gick igenom en teknisk skola — det hade kanske fört mig framåt. För inte längesedan träffade jag en svensk — ungefär 40 år gammal — som idkat sådana studier, sedan praktiserat i Tyskland och nu i flera år varit anställd som chef för en avdelning vid elektricitetsverket i en stad här i Argentina — jag minns nu inte vilken. Men det är

för sent för mig nu, och jag får vara nöjd med vad jag har.

Pappa minns nog att jag ibland i mina brev talat om en annan svensk, Ragnar Kasparson, som också har anställning här vid samma farm

10 — Karin Boje.146

som jag. Han har det jn bättre än jag, men tyckes inte vara ärelysten, annars kunde han väl kanske få något som bättre passade en så präktig pojke. Jag är emellertid glad, så länge han är här — hans sällskap under lediga stunder är det bästa jag kan önska mig, och vi komma ofantligt gott överens, även sedan han förra året — jag vet inte hur jag skall uttrycka mig — blivit mycket religiös. Men han tyckes inte anse min ställning hopplös, och så är han alltjämt den bäste och hjärtligaste kamrat.

Det var på ett underligt sätt som Ragnar börjat se livet annorlunda. Jag vet att han ej skulle misstycka att jag skriver härom till pappa, som säkert förstår sådana saker bättre än jag kan göra. En stackars svensk pojke, som varit här några månader, råkade ut för en olyckshändelse och det blev hans död, fastän först om ett par dagar. Tillkallad läkare kunde ingenting göra, endast något lindra plågorna, och det var lönlöst att söka föra honom till sjukhuset — han skulle dö under transporten. Han tillhörde Ragnars avdelning av arbetare, och jag fick riktigt iakttaga hur känslig Ragnar är. Han sökte bereda den stackars pojken all den vård och lindring som var möjlig — vakade över honom dag och natt, så mycket han själv kunde komma undan sitt arbete, och var honom säkert till mycken tröst. Men det var ett, som han inte kunde göra — hjälpa den stackars pojken i hans yttersta nöd! Han var rädd för döden och ropade i sina147

sista stunder efter mor, som skulle bedja för honom. Ragnar har själv talat om sin ångest att han ej i detta kunde hjälpa den döende — han kunde bara läsa Fader vår och Välsignelsen, så mycket han kom ihåg därav sedan skoltiden — och sedan höll han den döendes kallnande hand, tills det var slut. Men den erfai^enheten tog honom så, att han började tänka på att han själv kunde komma i samma situation, eller ännu en gång stå vid en dödsbädd och ha ingenting att ge. Jag märkte hur han led, men själv är jag en arm hugsvalare — och jag önskade att pappa varit här. De flesta härute äro katoliker eller ha ingen religion alls. Så tog Ragnar permission på ett par veckor och reste till Buenos Aires, där han hört att det fanns en skandinavisk K. F. U. M. Han stannade längre än han ämnat, och där kan jag förstå att han fick vad han behövde; hans uppsyn var en helt annan, när han kom tillbaka. Även förut präktig och rar, är han det nu i dubbelt mått. Bibeln har hedersplatsen i hans lilla kammare — jag tycker ibland att det lyser omkring honom — och jag — ja — det behövde nog bli annorlunda också med mig. Underligt att man skall behöva resa över världshavet, och komma i ett liv fullt av faror och på samma gång dödande enformigt — för att se att man har en odödlig själ...'»

— — — Pastor Gotthard tystnade — han var själv djupt gripen, fastän han läst samma brev flera gånger. Och hans åhörare voro det inte148

mindre. Ingen undrade därför över Karins djupa sinnesrörelse, som hon dock sökte behärska så mycket som möjligt. Och när pastorn frågade om han fick fortsätta med det andra brevet, som nyligen kommit, böjde hon jakande sitt huvud.

»Det nyss lästa brevet kom för mer än ett år sedan. Under tiden har jag fått andra, kortare meddelanden, som ej kunna intressera. Men detta sista, som kom häromdagen, ber jag nu få fortsätta med.»

Han torkade sina glasögon, som blivit en smula dimmiga.

»Det är en stor glädje för mig att min pojke har så gott sällskap. Den unge Kasparson har nog inverkat till det bästa på Nils — jag tror att det tar allra mest, när det är en kamrat och jämnårig, som säger ett sanningens ord. Nu äro de emellertid skilda åt för en tid — tyvärr. Men jag hoppas att de åter komma tillsammans.»

Åter måste glasögonen torkas. Så tog pastorn upp det andra brevet; början hoppade han över, men fortsatte sedan.

»Jag har ju redan skrivit att Kasparson fått en bättre anställning och flyttat härifrån. Det kändes svårt att skiljas — men det innebar en upphöjelse för mig: jag har nämligen fått den plats som arbetsledare han här innehaft —

troligen har Ragnar talat gott för mig! Och han lovade vid avskedet att söka hjälpa mig vidare framåt — helst så att vi åter kunde komma tillsammans. Nu flyttade han för den högre avlö-149

ningens skull — han kan då bättre hjälpa sina närmaste i Sverige. Det är i en stad härute — som han fick anställning i statens tjänst vid elektricitetsverkets affärsavdelning — ett bevis på det förtroende man hyste för honom. Och den platsen har han nu innehaft ett halvt år, tills nyligen något inträffade, som alldeles förändrade hans ställning.

Jag — som är hans ende verklige vän i detta land — fick telegram att Ragnar blivit allvarligt skadad vid en explosion och var förd till sjukhuset i staden. Lyckligtvis kunde jag få tjänstledighet på några dagar och skyndade till Ragnar, som jag fann ytterst medtagen — till min stora sorg. Men det var frid, som lyste ur hans ögon, och han klagade aldrig över sina plågor. Jag kan inte tala mycket härom — det var svåra dagar — svårare kanske för mig än för honom. Han orkade tala ytterst litet, men hans vänliga leende talade mer än ord; och på hans begäran läste jag ibland ett kort stycke ur Bibeln, som låg på det lilla bordet vid sängen. Innan han reste till denna stad hade han sagt mig att om något oförutsett skulle träffa honom, så låg i hans Bibel ett förseglat konvolut, utan adress, innehållande två likaledes förseglade skrivélser till två personer i Sverige — deras adresser voro angivna på kuverten — det ena till hans mor, det andra till en vän — och dem bad han mig befordra i händelse av hans död. Nu påminde han mig därom med en handrörelse och ett par150

ord, och jag lovade, med sorg i hjärtat, att uppfylla hans yttersta vilja. Men- jag kunde inte tro att han skulle dö — jag sade honom det, trots hans svaghet och ytterliga blekhet. Inte vet jag vad han själv helst önskade — liv eller död. Men när krisen var över, och läkaren gav något hopp, grät jag som ett barn — jag blyges ej att erkänna det.

Nu har en vecka gått, sedan jag sist skrev. Och nu måste jag fortsätta för att få brevet i väg. Till min glädje har jag fått förlängd tjänstledighet för att kunna vara hos Ragnar och bistå honom med vad jag kan. Det är nu 3 veckor sedan olyckan inträffade, men Ragnar har ännu huvudet ombundet; dock har han mera krafter, och hopp finnes om hans tillfrisknande, fastän han nog får ett eldrött ärr på ena sidan om pannan: ett äremärke, säger sjuksystern, ty han fick sina skador, då han sökte rädda en annan. Just likt Ragnar — han tänker sist på sig själv.

Emellertid har till honom ankommit en värdeförsändelse från Sverige, vilket är högst ovanligt. Han brukar annars själv vara avsändare, när det gäller sådant. Och då man kan tänka att en sådan försändelse kan tarva snart svar, fick jag i går läkarens tillåtelse att bryta denna inne hos Ragnar och meddela honom innehållet. Det var något i hög grad överraskande, och jag var nästan ängslig att febern skulle stiga igen151

för Eagnar: En avlägsen släkting till honom, som han mycket litet haft beröring med, hade avlidit. Och boets utredningsman meddelade, att den gamla damen testamenterat till Eagnar och hans syster hela sin betydande förmögenhet.

Jag var riktigt ängslig hur Eagnar skulle ta det — han låg flera minuter med slutna ögon, alldeles orörlig. Men när han såg upp igen, var det sol i blicken, och han sade med djupt allvar: 'Jag är tacksam mot Gud och min gamla släkting — inte så mycket för vad jag själv fått — men för mina närmastes skull. Nu kunna de vara utan bekymmer. Men — det har ansvar med sig att förvalta så mycket.' — Jag tror nästan att han kände det roligare att själv genom arbete förtjäna för sig och sina närmaste. Det kom så hastigt — ännu har han naturligtvis inte kunnat sätta sig in i en så stor förändring. Det som mest tyckes glädja honom är att få återvända till Sverige — det bästa land på jorden, som han säger. Och jag instämmer. När jag då talade om hur ledsamt det blir att skiljas, sade han: 'När Gud ger mig krafter att ordna för mig, kanske jag behöver din hjälp, du Nils, därhemma'. Och så log han så hjärtevarmt. Men sedan fick han inte prata mer — doktorn kom in och såg att nyheterna i brevet tagit honom mer än som var nyttigt.

Ja — det var en överraskning. Tänk om jag inom en ej alltför avlägsen framtid kan få komma hem igen. Det vore härligt! Jag hoppas att jag152

lärt något under dessa år härute — åtminstone det att — min egen kraft ej hjälpa kan...»

Pastor Gotthard vek ihop brevet och lade in det i kuvertet.

»Ja — det var historien om en ung svensk man, som låtit Gud föra sig rätta vägen. Det kan nästan låta som en saga, vad han upplevat, men verkligheten är ibland underbarare än dikten. Fastän unge Kasparson är en främling för mig, tycker jag mig ändå känna honom — hans livsöde intresserar mig storligen. Och det skulle vara mig kärt att en gång få trycka hans hand och tacka honom för allt han varit och är för min pojke — och att han gjort det svenska namnet heder. — Men nu tror jag det är tid att gå hem — jag har litet att göra vid mitt skrivbord ...»

Så togo de ett hjärtligt farväl, pastorn och hans hustru. Karin följde dem ut i hallen, och när de gått ut i vinterkvällen, gjorde hon sig ej så bråttom att gå in igen till fru Ebba. Hon höll ytterdörren öppen ett ögonblick — den friska vinterluften svalkade hennes heta kinder. Så gick hon stilla in till fru Ebba och var glad att hon ej med ett ord vidrörde det ämne, som fyllde hennes tankar. Aina hade kommit in till sin mamma efter slutad läxläsning, och hade mycket att berätta om kälkbackåkningen med lekkamraterna på förmiddagsrasten.

Snart var kvällen till ända. Sedan Karin läst ett kapitel ur Bibeln för sin vän, skildes de för natten. Och Karin var glad att äntligen komma153

upp på sitt rum, där hon i början förgäves sökte reda sina tankar.

Visst var det en stor glädje för henne — detta som hänt med Ragnar — att Gud fått honom om hand, att han funnit frid hos sin Frälsare! Var det inte detta hon under många år bedit om för hans räkning. Hade hon inte längtat just efter detta, att Gud skulle bli honom för stark — att han aldrig skulle få nog i det som världen har att giva? Visst var det en förunderligt stor glädje att Gud vunnit honom, att han nu sökte leva ett liv, värdigt hans Herre och Mästare...?

Och likväl — hon kunde inte hjälpa att mitt i % glädjen kom en känsla av besvikelse — ja, det var rätta ordet. Hon måste erkänna det. Var det således inte blott för hans egen skull, som hon hållit ut i bön för Ragnar? Hade hon innerst inne hyst det hoppet, att han skulle komma tillbaka och bedja om hennes kärlek, om det underbara inträffade att även han vände in på vägen till livet? Hon hade ju själv sagt till honom, att det aldrig kan bli någon lycka, om två — gå skilda vägar. Nu voro de på samma väg, hon och Ragnar. Nu hade det enda nödvändiga blivit det viktigaste för honom, såsom det var för henne själv. Det var nu, enligt unge Gotthards brev, mer än ett år sedan den stora övergången skedde med Ragnar Kasparson. Men inte med ett' ord, en rad hade han låtit henne veta det, då han likväl borde förstå vilken glädje det skulle bereda Karin...154

Det var således — åtminstone delvis — av självviska bevekelsegrunder, som hon framhärdat i bön för honom. Det var inte enbart omsorgen för Ragnars själ, som förmått henne därtill. Och därför kunde hon inte, såsom hon ville, fröjdas över det underbara som skett. Hur det medvetandet böjde henne djupt — hur hon blygdes över sig själv inför Guds rannsakande blick...!

Och likväl! Hade det väl varit orätt att hon aldrig kunnat glömma honom — hur mycket hon än kämpat emot denna känsla? Hade det varit orätt att hon ibland tänkt sig möjligheten av deras förening, om Ragnar lämnade sig åt Gud? Hon slets mellan stridiga känslor och visste varken ut eller in...

Ett blev dock allt mera visst för henne: att hon ej längre var något för Ragnar — att den flicka han en gång älskat inte längre betydde något för honom.

Om han ännu höll henne kär, hade han väl skrivit till henne, att det stora hinder, som skilde dem åt, nu var borta. Men under alla dessa fem år, som förgått sedan de sista gången träffades, hade han inte med ett ord, en hälsning, låtit henne veta att han ännu levde — ännu mindre att hans känslor för henne voro oförändrade.

Men var det inte just detta, som hon själv önskat. Hon hade ej velat att de skulle brevväxla — det hade endast varit att ständigt på nytt* riva upp hjärtesåret för dem båda. Hellre då tystnad, glömska — om sådan vore möjlig. Det155

var Guds heliga vilja, som skiljde dem åt. Därför var det bäst att de ingenting hörde från varandra.

Hon hade själv velat det så, och Ragnar hade handlat därefter. Och nu var det som det var. Med all säkerhet voro hans känslor för henne icke desamma som förr. Och att då skriva till henne om den lycka han funnit i Gud, hade ju endast varit att — ja — att påminna henne om hur det förr varit, då han höll henne kär. Hon insåg att han var för hederlig att handla så — att tala om att hindret var undanröjt — men inte ha något vidare att säga.

Det där brevet till en vän — som Nils Gotthard skulle avsända, i händelse att Ragnar dött av sina skador — det var helt säkert ämnat för någon som han höll kär — en sista hälsning. Men det hade ej behöft avsändas — till sorg för henne, som väntade på honom. Nu kunde Ragnar Kas-parson återvända till hemlandet — nu behövde han ej se som i en avlägsen framtid det hem som han velat reda åt sin hjärtevän, när lyckan blivit honom bevågen i det främmande landet och han samlat nog för en oberoende existens. Nu var han en rik man; och hans närmaste, mor och syster, kunde också föra en bekymmerfri tillvaro.

Och skulle de någon gång åter träffas, hon och den man hon älskat, så vore de ju släkt och barndomsvänner. Och vad som en gång varit, skulle vara försvunnet i ett avlägset fjärran. Glömt och gömt — de kunde ju vara vänner ändå...156

Åh — hon visste inte — hon, Karin Boje — att Ragnar alltjämt höll henne kär, fastän det under flera år syntes honom hopplöst att vinna henne, att få kalla henne sin. Han var för ärlig att hyckla ett gudsförhållande, som inte var hans erfarenhet; han kunde inte själv tvinga sig in på en väg, där de skulle vandra tillsammans...

Han visste att det var hopplöst. Men han kunde inte glömma Karin. Hon var hans livs ljusa drömbild även därute i det främmande landet; och han visste att han aldrig kunde älska någon annan, även om Karin i framtiden gifte sig med någon som var på samma väg. Hon var hans — med kärlekens rätt. Han varken ville eller kunde döda sin kärlek. Med hennes bild i sitt hjärta ville han leva ett rent, hederligt liv — ensam, med sin kärlek.

Det var en glädje för honom att kunna hjälpa de sina, mor och syster. Det var nu hans livs strävan — kanske måste han stanna därute och aldrig återvända till hemlandet — kanske var det bäst så. Han skulle förbli en ensam man, här eller där. Bäst då att vara så långt som möjligt från det som varit.

Kom så den där underbara upplevelsen att Gud sökte och fann honom. Hans kärlek till Karin hade ingenting att göra med den saken — därom var han fast medveten. Det var något som angick endast honom själv och Gud. Det var denna stora hemska tomhet att ingenting äga och ingenting ha att ge en annan nödställd människa —157

det var hans egen själs fattigdom som drev honom att söka Gud. Han visste det. Och när han så blev vaken över sin skuld, då var det frälsning han behövde.

Så hade det gått till. Och först när han blev medveten om sitt andliga liv — när han fått frid med Gud, då kom tanken på Karin. Hur det skulle glädja henne, om han kunde skriva och tala om den stora förändringen — men skulle hon tro honom? Skulle hon kanske tänka att han sökte vinna henne med en självgjord omvändelse — en bekännelse som ej var äkta? Han kunde ej framlägga några bevis — de voro så långt från varandra. Ingen, som kände dem båda, kunde säga henne att han var en ärlig Jesu Kristi bekän-nare...

Så hade han ej mod att skriva. Kanske de skulle träffas en gång och han kunna säga henne att han var lycklig i gemenskap med Gud? Och det andra, som han hade att säga — detta, att de nu voro på samma väg — att ingenting hindrade henne att bli hans, om hon ännu älskade honom —hur skulle han kunna tala därom, då han var en fattig man, som måste försörja sin mor och sin syster, som helt berodde av honom...?

Han hade ej något hem att bjuda henne; och kanske skulle han alltjämt få arbeta hårt för sig själv och sina närmaste. Han hade väl hoppats, han som andra unga män, att finna guld och framgång i främmande land. Men så var väl ej Guds väg med honom. Dagligt bröd för158

sig och de sina — det var väl det högsta han kunde komma till, så framt ej Gud öppnade en väg, som nu var stängd. Vad hade han då att bjuda Karin?

Så beslöt han att själv ingenting göra men lämna framtiden i Guds hand. Om det vore Guds vilja att han skulle få sin käraste önskan uppfylld — välan, då hade Gud väg och medel i sin hand. Intet är för Honom omöjligt. Och

med den tanken kom ett stort lugn.

Några månader gingo — och så kom olyckshändelsen, som förde honom nära döden. Det var ett underligt svar på bön att Gud skulle taga hand om hans framtid, men han kände ingen oro. Kanske var det bäst så, att han fick lämna detta jordeliv, så fullt av möda, bekymmer och missräkningar och gå in i den eviga värld, där Guds folk får tjäna Honom, ansikte mot ansikte! Där skulle allt bli klart — allt! Inga frågor mer — inga mörka varför. Endast en oändlig frid, kraft och salighet...

Hans mor skulle få hans sista hälsning — från evighetens värld — det skulle Nils Gotthard styra om. Och det andra brevet var till Karin Boje — hans ungdoms älskade. Han ville bara säga henne att Gud funnit honom och frälsat honom redan under jordelivet, och att han därför kunde dö i frid. Nu ville han möta henne i den rena, himmelska värld, där ingen skilsmässa mer finns. Men det ville han också säga, att hon in i det sista varit honom kär...159

De blevo ej avsända, dessa brev. Livet segrade, även om det gick långsamt. Kanske var det en besvikelse för honom. Men när så den stora överraskningen kom — arvet som gjorde honom till en rik man — och han ej längre behövde arbeta för sina närmaste — då började han skymta Guds väg med honom själv. Då gingo hans tankar till Karin med kärlekens längtan. Han hade lagt sin framtid i Guds hand. Då kunde han vara trygg att bli förd den rätta vägen, utan att villas bort av jordelivets mångahanda, dess snaror och faror.

»Giv mig och bevara hos mig pilgrimssinne, Herre, min Gud!» så var hans bön.

Men allt detta visste inte Karin. Hon visste inte att hon var den vän, som skulle fått Ragnars sista hälsning. Hon visste inte att hans tankar nu gingo till henne med kärlekens längtan. Och därför bad hon Gud om nåd att vara stilla — att ingenting vänta av detta jordelivet, men gå med fasta steg Guds viljas väg! Då skulle väl också för henne finnas glädjeblomster med doft från den himmelska örtagård — självförsakelsens — pliktuppfyllelsens — kärlekens och Gudsfridens blomster, som aldrig vissna, icke ens i lidandets ökensand.

Därute föll snön i vita, glänsande flingor, och stormen drog fram bland de höga gamla träden kring Klostergården. Det rasslade och knakade, när de tunga grenarna slogo mot varandra; och160

dånet från forsen, som ännn gick öppen, trängde ända upp till det tysta rum, där Karin beredde sig att gå till vila. Hon kände såsom kanske aldrig förr, hur helt hon var beroende av Guds ledning; själv förmådde hon intet — icke ens att stilla sitt hjärta.

Men när hon — trött av stridiga tankar — lade sitt huvud på kudden, hörde hon liksom från ett avlägset fjärran ett par verser, som mormor älskade. Hon upprepade dem för sig själv — och lugnet kom. Vad hade hon att frukta?

Han leder mig om vågorna gå höga. Jag vet — min Faders öga ej sluter sig. Han leder mig.

Han leder mig — hur skulle jag då klaga inför Hans kärleks aga, när hem till sig, Han leder mig! XIV.

RAGNAR.

Det var i mars — snösmältningstid — med nästan ofarbara vägar, så att fru Sigmund sällan kunde fara ut. Karin fick därför ägna sig mera åt henne inomhus — all den tid hon kunde spara från Ainas lektioner och handledningen av henne på lediga stunder. Men det var alltid en glädje för Karin att ägna sig åt fru Ebba — antingen det gällde högläsning eller hjälp på annat sätt. Hon var så vänlig och finkänslig; och de fingo alltid tillfälle att utbyta tankar om det som för dem båda var viktigast av allt.

Det hade varit en händelserik dag — besökande på förmiddagen och brevskrivning åt fru Ebba på aftonen. Först sedan man skilts åt för natten, hade Karin tid att gå upp till sig och fann då på skrivbordet ett brev, som kommit med aftonposten, och som väl lagts dit av Kerstin, som ej velat störa Karin och sin kära fru vid skrivningen.

Hon såg genast att det var utländsk poststämpel, och brevet var returnerat från hennes hem. Vem kunde det vara ifrån? Hon läste i nedre kanten av frimärket: Argentina — och hennes

hjärta började klappa fortare. Det var kanske från Ragnar — kanske från någon annan med underrättelser om honom! I alla händelser ville hon läsa det med så mycken stillhet som möjligt. Och så knäppte hon sina händer och bad om nåd att med lugn taga emot vilken underrättelse det vara må.

Då mindes hon vilket språk hon på morgonen fått i en uppbyggelsebok, som hon fått av mormor:

»Han leder mig på rätta vägar för sitt namns skull.» — Hon var alltid glad, när ett ord om Guds omedelbara ledning gavs henne. Inte hade hon på morgonen vetat hur väl hon före dagens slut skulle behöva det ordet; hon behövde ju dag för dag vila därvid. Men nu kom det med ett underbart lugn till hennes sinne. Rätta vägar — vilka de än skulle vara!

Så öppnade hon kuvertet — det fanns 2 brev däri — hon läste först det senast skrivna, för blott något mer än en månad sedan. Och hon behövde ej vända på papperet och se underskriften; redan av början såg hon vem som skrivit det.

»Karin — min älskade!

Jag vågar kalla dig så — ty jag vet genom de mina att du ännu är fri — åtminstone vad andra kunna förstå. Du ville ej att vi skulle brevväxla — därav min tystnad under alla dessa år. Men jag vill redan från början säga dig, att du alltjämt är mig lika kär, som när jag sist såg dig163

före min avresa. Jag har varit mycket sjuk till följd av en olyckshändelse — jag har varit nära döden, och har ännu ej fått mina krafter fullt tillbaka. Därför måste jag fatta mig kort — under förhoppning att inom en ej alltför avlägsen framtid få se ditt kära ansikte.

Du vet hindret, som stod oss emellan: Vi gingo olika vägar genom livet. Men genom Guds outsägliga nåd äro vi nu på samma väg. Det är nu snart två år sedan: Jag satt vid en dödsbädd och hade ingenting att ge en stackars svensk pojke i hans yttersta nöd. Då såg jag min fattigdom — och sedan även min skuld. Men den dagen kom, när jag fick erfara att där syndernas förlåtelse är, där är ock liv och salighet.

Skall du tro mig, Karin? Skall du tro att jag är en ärlig Jesu Kristi bekännare? Jag överlämnar åt min Gud att göra dig viss därom. Men jag medsänder också ett brev, som jag skrev till dig kort efter det stora genombrottet i mitt liv. Jag skrev det, ifall något skulle hända mig; — och en annan svensk, Nils Gotthard, lovade avsända det — och ett annat till min mor — om jag skulle dö i främmande land.

Varför har jag inte skrivit till dig under dessa två år, när hindret oss emellan var borta? Därför att jag var en fattig man, som måste försörja de mina. Jag hade ingenting att bjuda dig, min älskade. Nu har på ett underbart sätt min jordiska ställning förändrats. Jag hoppas åtminstone i sommar kunna återvända till Sverige. Nu164

längtar jag bara få höra att du ännu har mig kär? Jag vet att det var så — i vår första ungdom. Är du inte längre min — det blir en svår besvikelse. Men kanske är det Guds väg med mig.

Din Ragnar.»

Stilen var till sist darrande — krafterna måtte ej varit stora. Var detta Ragnar — alltid förr så full av kraft och levnadsmod? Guds hand måste ha legat tung över honom ...

Så grep hon det andra brevet — daterat ungefär ett år tidigare än det första. Där igenkände hon Ragnars kraftiga, karakteristiska stil. Och hon läste under djup rörelse:

»Min älskade!

Det är från evighetens värld du får denna min sista hälsning. Jag vill du skall veta, att min kärlek till dig är oförändrad — och att hindret mellan oss är borta. Gud har funnit mig och frälsat mig — vi äro på samma väg, min Karin. Men du vet, kanske, att jag ingenting har att bjuda dig — mina närmaste bero av mig. Så har jag ej kunnat skriva — det var väl ej Guds väg med oss härnere, detta som jag så längtat efter. Nu vill jag möta dig i

den rena, himmelska värld, där ingen skilsmässa mer finnes. Jag har skrivit dessa rader, ifall något oförutsett skulle hända mig. I liv och död —

din Ragnar.»165

Det var under strömmande tårar Karin läste särskilt detta brev. Hur hade hon ej misskänt honom, som skrivit det! Hur hade hon ej trott att han glömt henne! Och så hade han i alla dessa år tänkt på henne med trofast kärlek. Hon visste ju så mycket om Ragnar genom Nils Gotthards brev — visste att Gud funnit honom och att han nu kunde återvända till hemlandet, fri från jordiska omsorger. Nu får hon också veta av honom själv att hans kärlek till henne varit oförändrad under alla dessa år av landsflykt och strängt arbete ...

Hon kunde först inte fatta det. Var det verkligen Guds vilja att de skulle få vandra tillsammans under jordelivet? Hade Han — Herren i himmelen — först skilt dem åt för att sedan förena dem, när Guds vilja fått ske med Ragnar? Det var så förunderligt stort — detta. Fick hon ta emot hans kärlek som en Guds gåva...?

Det var med bävan hon tänkte på hur det kunde ha blivit — om hon gått sin egen väg, och ej frågat efter Guds heliga vilja! Hon visste ju att det ej kan bli någon lycka, om två — gå skilda vägar. Och än mer — om den som vet sanningen, stänger sitt hjärta därför, och frågar endast efter jordisk fördel. Tänk om hon handlat så! Hur vore det då för henne i denna stund?

Men nu hade Gud fått fria händer att handla enligt Sin vilja. Nu hade Han gått denna underliga väg efter Ragnar, därborta i främmande land. Och sedan Han funnit honom — sedan166

Han — Herren av himmelen — blivit för honom dyrbarare än jordisk kärlek, då var hindret borta, som skilt dem åt. Då kunde Gud ge Sin välsignelse åt deras förening ...

Det blev så visst för Karin — hon kunde ej tvivla härpå. Och hon tänkte åter på det Guds ord hon fått denna morgon: »Han leder mig på rätta vägar för sitt namns skull.»

Hon hade bett om nåd att lämna sin framtid i Guds hand — utan frågor, utan oro. Var icke detta Guds svar? Fick hon inte då tacka Honom, som leder människobarnens öden — leder de sina på vägar som de icke känna...?

Men så var det en annan sak. Visst var det glädjande att Ragnar inte längre var beroende av sitt arbete för sin och de sinas existens — helst om hans krafter kanske aldrig skulle bli som före olyckshändelsen. Men detta att han nu var en rik man, ägde ingen lockelse för Karin. Hon kände det stora ansvaret — frestelsen att ha alltför mycket av jordiska ting att sköta med. Och hon skulle hellre sett att de båda fått arbeta tillsammans — fått reda sitt hem i enkelhet och väntan på Guds välsignelse. Men när det nu var som det var — nog var det Gud som givit Ragnar denna stora gåva, kanske när han som bäst behövde den — då borde hon ju vara tacksam även för detta, helst som hans mor och syster också fått sin beskärda del och inte längre behövde bero av sonen och brodern.

Så fingo de bedja om nåd att så gripa om de167

eviga skatterna att de jordiska miste sin förförande glans. Och det fanns ju så många sätt att tjäna Gud — att giva Honom tillbaka de gåvor Han givit.

När Karin hunnit så långt i sin tankegång, kunde hon av hjärtat tacka för de framtidsutsikter, som dessa brev låtit henne ana. Alltsammans fick hon lägga i Guds goda hand — om Han nu ville beskära dem lycka tillsammans. — »Han leder mig på rätta vägar för sitt namns skull» — det skulle bli deras ljuvliga erfarenhet, dag för dag. Även om dagarna inte alltid bleve ljusa — även om skuggorna ibland finge överhanden, ville hon vila därvid —.

Han leder mig, om vågorna gå höga. Jag vet — min Faders öga ej sluter sig — Han leder mig.

Var det inte Gud, som ordnat allt så underbart? Först hennes korta studietid, då hon kom tillsammans med den lilla kretsen av Herrens vänner och själv blev vunnen för Honom. Så — när hon kände det svårt att lämna kamraterna och den levnadsbana hon tänkt sig — visade Gud vägen till det hem, där hon nu var. Visst hade det varit enformigt och mödosamt, många gånger; men hon hade också fått göra ljusa erfarenheter. Samvaron med den älskliga fru Sigmund — glädjen168

att få se henne föras till liv och frid, fastän Karin visst inte ville anse sig ha gjort något därtill — det var Gud, som lett den längtande själen, steg för steg ...

Och när hon så ibland sett mot den ovissa framtiden — sett den kanske lång och mödosam mot vad hon en gång tänkt sig — då hade Gud givit henne nåd att härda ut, att taga en dag i sänder ur Hans hand.

Och när hon så minst väntat det, då kom denna ljusning, denna underrättelse att hon under alla dessa år varit älskad och efterlängtad av den man, som hon inte kunnat glömma. Och Gud hade själv röjt den steniga vägen, steg för steg.

Fick hon då inte tacka? Fick hon inte som ett tacksamt barn fröjdas över sin himmelske Faders gåva...?

Hon låg länge på sina knän den kvällen — inte blev det många ord, men hela hennes hjärta var fullt av tack och lov. Och nu kunde hon med tillförsikt lämna framtiden åt Gud. Skulle något inträffa — det är ju så mycket som kan hända! — nu var allt klart mellan henne och Ragnar.

Det var först när hon lade sitt huvud på kudden, som en tanke kom: Vad skulle Ebba Sigmund säga? Skulle hon känna det svårt att mista Karin, både för sin egen skull och Ainas...? Med all säkerhet skulle hon känna det svårt. Och Karins känsliga sinne led vid den tanken.

Men så fick hon lämna även den oron åt Gud.169

Han kunde reda upp det. I alla händelser skulle det nog dröja — kanske ett par år — innan Ragnar fick ordna det för sig — innan han kunde reda deras hem — om det nu var Guds vilja... Guds vilja — Hans väg — Hans ledning — det var så tröstefullt och lugnt att lämna allt åt Honom...

Först den följande dagens afton fick Karin tid och stillhet att besvara Ragnars brev. Hon kände det så glädjefullt och på samma gång underligt att tänka på ett liv tillsammans med honom; och båda dessa olika slag av känslor kommo till synes i hennes svar.

Hon började genast med det viktigaste — det som för henne själv hade den största betydelsen.

»Min älskade — ditt brev — ja, båda breven — gjorde mig stor glädje. Först och främst att du själv funnit den enda lycka, som är värd att kallas med detta namn — och även vissheten att du alltjämt har mig kär. — Om jag tror att du är ärlig i din bekännelse, din tro på vår Gud och Mästare? — Ja, Ragnar, jag litar på dig. Jag känner dig för väl — du skulle ej kunnat hyckla en erfarenhet, som inte är din. Och när nu det stora hindret oss emellan är borta, vill jag säga att jag aldrig kunnat glömma dig. Om det är Guds vilja, vandra vi livet tillsammans — den tid, som ännu står oss åter. Det skall fullt uppväga de gångna årens skilsmässa...»

Så skrev hon om hur underbart det skulle bli170

att åter få mötas -— i hennes föräldrahem under semestertiden på sommaren. Hon skrev om Klostergården och familjen där — om sitt arbete under de snart gångna sex åren — om de många bevis på Guds trofasta ledning som hon fått erfara.

»Jag tänker på hur det skulle varit, om jag fått din sista hälsning — genom unge Gotthard. Nog skulle det varit smärtsamt att ej få träffas härnere. Men vissheten att du ännu var min — och vissheten att vi skulle få mötas hemma hos Gud, skulle varit nog att lysa upp mitt ensamma liv, så länge det behagade Gud att låta mig vara kvar härnere. Nu fröjdar jag mig att även under jordevandringen vi få leva tillsammans — och tjäna Gud...

Jag är stolt över dig, Ragnar Du måste tillåta mig att säga det. Jag vet mera om ditt liv därute i främmande land, än du kan ana. Din vän, unge Gotthard, är son till brukspredikanten här vid Kloster. Han har skrivit om dig i sina brev till sin far; och ett par gånger har pastorn, i en trängre krets, läst upp brottstycken ur sonens brev, då även jag varit närvarande. Du får inte harmas på unge Gotthard för att han skrivit om dig; det är tydligt att han på det högsta värderar och håller av dig. Och pastor Gotthard sade en gång, att han skulle gärna vilja trycka din hand och tacka dig för allt vad du varit och är för hans son.

Så — nu har jag skrivit det, antingen du tyc-171

ker om det eller ej: Och jag har inte tid att skriva om brevet. Under juli månad brukar jag få min semester — då träffas vi, om Gud vill, hemma på Rolandsberg.

Nu vill jag säga dig det: under alla dessa år har jag dagligen bedit för dig, Ragnar — när min bön gått upp till Gud för de mina därhemma. Jag har bedit att ingenting i denna världen skulle vara nog för dig — att den eviga världens skatter måtte bli för dig det bästa och mest eftersträvansvärda av allt. Och så har Herren Gud själv uppenbarat sig för dig och givit dig frid.

Jag tackar Gud för din skull, Ragnar Och nu ber jag Honom bevara dig och föra dig välbehål-len till hemlandet och din

Karin.» XVIII.

ÅTERSEENDE.

Det blev en underlig vår för Karin. Lyckligtvis var hon så upptagen, att hon ej hade mycken tid att tänka på sina egna angelägenheter; annars hade väl den skarpsynte disponenten märkt något

— han, som en gång sagt till sin hustru, att Karin föreföll så onaturligt »oberörd» för att vara en ung flicka. Fru Ebba kunde naturligtvis ingenting märka — Karin om möjligt fördubblade sina omsorger för den unga fruns välbefinnande och var som alltid synnerligt plikttrogen, när det gällde Ainas undervisning. Men kanske var det en klang i hennes röst och ett ljus i hennes blick, som ingen dock reflekterade över.

Ännu ett brev kom under våren från Ragnar Kasparson; men Karin bad honom ej skriva mer

— hon ville undvika prat. I föräldrahemmet skulle de ingenting få veta, förrän hon kom dit i början av juli — hon ville helst själv tala om den stora nyheten.

Vid midsommartiden kom fröken Flora för att som vanligt vikariera för Karin. Hon föreföll ovanligt glad och upprymd och anförtodde sin173

kusin, fru Ebba, att hon till hösten ämnade förlova sig. Och i väntan på denna glädjande tilldragelse gav hon emellanåt små stickord åt Karin, som emellertid tog allting med största lugn.

»Stackars karl som får henne», sade disponenten till sin hustru, när han av fröken Floras antydningar började ana varthän hon syftade. »Det är väl inte Björk heller?»

»Hon har inte sagt vem det är. Men det vore ju roligt om Flora bleve lycklig i eget hem», svarade fru Ebba, som alltid ville tyda allting till det bästa.

»Kanske han bara existerar i Floras fantasi», sade disponenten skrattande. »Ja, det kommer väl tiden att utvisa.»

Och så fortsatte han att studera den nyss anlända aftontidningen.

Två Dagar före Karins hemresa kom ett brev från Ragnar. Nå — det kunde ju inte hjälpas — förargligt bara att fröken Flora var med, när disponenten öppnade postväskan; och så bar hon in brevet till Karin, som just höll på att läsa högt för fru Sigmund.

»Fröken Boje har ett utländskt brev», sade fröken Flora. »Jag känner inte igen frimärket — är inte samlare. Men det var en charmant stil — utanskriften. En god vän, kanske?»

»Tack, fröken Hjort!» sade Karin lugnt. »Jag hinner inte läsa det nu.»

Och fröken Flora försvann utan att få veta något.174

Det var blott några rader från Ragnar — då i England — som ville underrätta Karin att han blivit fördröjd några dagar och knappast kunde inträffa på Rolandsberg förrän omkring den 6 juli. Vilket just var enligt Karins önskan. Hon hade nästan varit rädd att Ragnar, i sin längtan, kunde komma före henne till föräldrahemmet. Nu kunde hon vara lugn.

Juli är knappast någon behaglig resmånad, när man är instängd i en järnvägskupé under flera timmar. Men Karin

tog alla besvärligheter med jämnmod. Och när hon steg av tåget och Sören mötte med hästarna, såg hon så frisk och glad ut som efter en riktig lustresa.

Vad skulle de säga därhemma? Den frågan hade legat överst i hennes tankar under hela resan. Hon ville berätta nyheten redan samma afton för att hennes kära skulle hinna sätta sig in däri, innan Ragnar kom.

Och efter kvällsmåltiden, när de alla voro samlade efter dagens arbete och mödor, förklarade Karin, rodnande, att hon hade något att berätta. Och fyra par ögon betraktade henne förväntansfullt.

»Ragnar Kasparson är på väg hem från Argentina för att stanna i Sverige. Och han har bett mig bli hans hustru — om Gud vill, och det inte är mina föräldrar emot?»

Utrop av överraskning.

»Jag har ryktesvis hört om det stora arvet, som175

han och hans syster fått», sade Kristian Boje. »Det är väl därför han kan komma hem igen. Jag lyckönskar dig, kära barn!»

Så gick hon ur den ena famnen i den andra, och alla voro glada. Endast moderns blickar sågo spörjande på Karin — och hon förstod.

»Ragnar har gått igenom mycket därute i det främmande landet», sade hon. »Och Gud har fått visa honom, att denna jordens ting äro ej nog att göra en människosjäl trygg och lycklig.»

»Det gläder mig innerligt», sade fru Boje. »Då kan jag med fröjd lämna dig åt honom, mitt älskade barn.» — Och Karins blick mötte tacksamt moderns.

»Det är väl troligt att Ragnar ej kunnat stanna därute, även om han ej fått detta arv», fortfor hon. »Han blev i vintras skadad vid en explosion» och fastän han nu är återställd, skulle han knappast orka med strängt arbete, sådant som bjudes därute. Så är han tacksam att kunna ställa det lugnare för sig här hemma — fastän jag får erkänna att jag inte är glad åt rikedom och överflöd. Det har sådant ansvar med sig. Jag hade hellre sett att vi fått arbeta tillsammans — Ragnar och jag.»

»Var du tacksam, barn», inföll fadern. »Arbete behöver inte fattas, även för den som fått mer än andra av detta livets goda.»

»Åh, Karin, jag tycker du får det förtjusande», sade Ingrid, och hennes ögon lyste. »Skall Ragnar köpa sig en egendom? Tala om allt vad du vet...!»

Karin skrattade hjärtligt åt systerns iver.176

»Jag vet inte synnerligen mycket», sade hon. »Men jag skulle önska att vi få vårt hem på landet. Jag har fått helt få brev från Ragnar — bad honom inte skriva ofta för att det inte skulle bli prat däruppe vid Kloster. Men han kommer hit om några dagar — då få vi veta mer.»

»Åh, så roligt!» — Ingrid nästan snurrade runt på golvet. »Nu slipper du väl resa tillbaka till Kloster?»

Karin skakade på huvudet. — »Det är den enda mörka punkten i min glädje», sade hon. »De veta ingenting, och jag kan inte utan vidare säga upp min plats. De äro så gränslöst vänliga och goda mot mig. Och Ebba blir nog kanske ledsen ...»

»Det blir hon säkert» — fru Boje slöt armen omkring sin dotter. »Jag förstår att du känner det svårt.»

»Ja, det gör jag. Men jag tänker det dröjer innan Ragnar får ordna för sig. — Kanske både ett och två år — och jag tänker därför stanna hos Ebba och Aina så länge som möjligt. Gud skall nog ordna för dem sedan. Kanske någon av mina kamrater från studietiden kan taga vid — den tid då Aina ännu behöver undervisning. Sedan är hon väl närmast att vara sin moders hjälp och högra hand.»

Ragnar hade skrivit att han ej behövde hämtas vid någon station. Han skulle genast skaffa sig en bil för att vara

oberoende av andra trafikmedel. Först skulle hans mor och syster få ett177

kort besök; den sjätte jnli på aftonen hoppades han inträffa på Rolandsberg.

Hur fint och pyntat där var, både inne och ute! Trädgården var full av rosor, och sådana doftade i alla rum; och gästkammaren, där Ragnar skulle bo, hade fått sin beskärda del av de härliga blommorna.

Ingrid var riktigt litet nervös.

»Karin», sade hon, »tror du att Ragnar är förnäm och anspråksfull, när han nu varit så mycket ute i världen och därtill blivit så rik?»

Karin tänkte på porträttet av de unga männen i arbetsdräkt, som hon sett hos Gotthards.

»Jag tror att han är samme enkle Ragnar som han alltid varit — bara ännu präktigare och mera pålitlig än någonsin», blev svaret, och hennes ögon strålade!

»Åh, Karin — vad jag är glad! Hur länge har du hållit av honom?»

»Jag vet inte själv när det började — i min allra första ungdom», svarade hon tankfullt. »Men nu har jag väntat på honom — i sex långa år...»

»Väntat — hur menar du?»

»Jag kunde älska honom, Ingrid, men jag kunde inte bli hans hustru, förrän vi kommit på samma väg — livets väg hem till Gud...»

Ingrid såg allvarsam ut men sade ingenting. Hon kunde inte fatta en sådan försakelse. Men hon anade att Karins lycka var byggd på säker grund...

»Låt mig träffa honom ensam först», bad Karin.

12 — Karin Boje.• 178

»Det är sex långa år, sedan vi sade varandra farväl...»

Bilen hade synts på avstånd, och Karin gick ned till sin älsklingsplats vid strömmen. Hon stod där med knäppta händer och såg på det ilande vattnet. Det hade ilat mot sitt mål under alla dessa år, utan att låta sig hejdas av något. Hur hon önskade att detsamma kunde sägas om hennes trosliv! Solglöden tycktes brinna i det klara vattnet som den hade gjort, så långt hon kunde minnas tillbaka. Och barrdoften från skogen på andra sidan blev starkare för varje minut.

Nu hördes steg på sandgången — hon vände sig om, och nästa ögonblick var hon omsluten av hans armar.

»Min Karin — min älskade!» Den trofasta blicken ur hans mörka ögon var densamma som alltid förr. Det kunde inte vara sex långa år, sedan hon såg honom sist. Var det inte dagar i stället för år?

»Åh, Ragnar — är det verkligen du? Är du densamme efter denna långa, långa tid?»

»Densamme — och dock Inte densamme, min älskade! Hur tacksam jag är, att du hade mod att stå fast — att Guds vilja var för dig dyrbarare än min kärlek. Jag tänker ibland med ångest på, om du givit vika — om du själv gått av vägen. Kanske hade jag då aldrig kommit in på den! Nu gå vi samma väg, genom Guds179

oändliga nåd. Och denna stundens lycka uppväger de långa årens väntan...»

De sutto där på den lilla bänken, slutna intill varandra. Hon såg på honom — det syntes att han genomgått en prövande tid, och han hade åldrats; men den soliga blicken ur hans ögon var densamma, och hans friska leende påminde om den första ungdomens dagar.

Karin strök undan ett par hårlockar från hans panna — de ville falla ned, alldeles som förr. Och då såg hon märket efter olyckshändelsen — äremärket, som sjuksystern kallat det — men det sade hon inte. Hon blott böjde sig fram och kysste det. Hur nära tinningen! Hur nära att hon aldrig fått uppleva denna stund...

»Evigheten var så nära», sade han allvarligt. »Men jag kände ingen bävan — bara frid genom Jesu blod. Det enda härnere, som jag tänkte på, var mor — och dig...»

»Åh, Ragnar!» hon kunde inte säga mer. Hennes hjärta var fullt...

De hade så mycket att tala om, men de dyrbaraste erfarenheterna måste komma först. Och sommaraftonen var så underbart härlig för de två, som återfunnit varandra. De glömde hur tiden led och att far och mor och syskonen väntade.

»Kanske dröjer det innan jag får ordna allt», sade Ragnar — »innan jag kan reda vårt hem. Jag tänkte köpa en mindre egendom — inte stor, den kräver så mycken omtanke. Och jag vill ha pengar över — för andra ändamål...»180

Hon såg frågande på honom.

»Vi äro Gnds tjänare, min Karin. Det finns så många sätt att giva Honom åter Hans gåvor. Först och främst vill jag söka att så småningom gottgöra vår skuld till andra, som blivit lidande på oss. Och då i första rummet dina föräldrar, min Karin.»

»Hur omtänksam du är — tack, min älskade!» Karin lutade sitt huvud mot hans skuldra — hur tryggt och lugnt det kändes.

»Jag har hört talas om en dotter, som offrat det mesta av sin avlöning åt sina närmaste, sade Eagnar med en kärleksfull blick. »En trofast, modig dotter, som fått försaka den kallelse, som hon längtade efter...»

»Åh, Eagnar — tala inte så! Det är längesedan glömt. Jag har bara att tacka för allt...»

Det var glada dagar för familjen på Eolands-berg. Eagnar stannade där under Karins semester — de skulle inte så snart få träffas igen. Och planer uppgjordes för framtiden; det var gott för Eagnar att få råda sig med den erfarne lantbrukaren, Karins far, som lovade följa med honom och se på egendomar, som kunde passa, när man fick spaning på sådana. Det går ju alltid långsamt med utredningen av ett bo, som omfattar en större förmögenhet; Eagnar antog att hela summan ej så snart skulle bli disponibel för honom, och så ställde han i utsikt att hans och Karins hem kanske ej skulle bli färdigt förrän181

om närmare två år — hur mycket han själv än längtade därefter.

Karin tog det beslutet med ro. Dröjsmålet skulle göra det lättare för henne att lämna Klostergården; och hon hoppades innerligt att allt skulle ordnas till det bästa. Med glädje gick hon in på att förlovningen skulle eklateras, medan de voro kvar i hennes föräldrahem. Ragnar yrkade därpå; då skulle de kunna skriva till varandra hur mycket som helst och möjligen någon gång träffas, ty han hade lovat Nils Gotthard att personligen framföra hälsningar till dennes föräldrar.

Unge Gotthard var ännu kvar därute, men skulle snart återvända till Sverige. Ragnar hade lovat göra allt vad han kunde för vännens framtid i hemlandet. Och nu bestämdes det, att Nils Gotthard skulle få lära lantbruk hos Karins far för att sedan biträda Ragnar med skötseln av den egendom han ämnade förskaffa sig.

»Inte är det ännu något verkligt genombrott till andligt liv hos Gotthard», sade Ragnar, på fråga härom, till Karin. »Men han är ärlig och uppriktig; och Gud har många vägar med människors barn. Han har varit mig en trofast vän därute — och jag vet ingen som jag hellre ville ha till min medhjälpare.» XVIII.

VÄNTANSTIDER.

Det bestämdes att Ragnar Kasparson ej skulle göra sitt besök bos Nils Gotthards föräldrar, förrän Karin kommit åter till Klostergården och varit där åtminstone någon vecka, så att nyheten om hennes förlovning blivit känd, och ingen skulle undra över att de gärna ville träffas.

Så hände det sig att förlovningsannonsen stod i en stockholmstidning, dagen före Karins återkomst, och väckte stor uppståndelse i det Sig-mundska hemmet. Fru Ebba ville inte tro att det var hennes Karin — det kunde ju

finnas flera med det namnet. Och fröken Flora var alldeles viss att det inte var hon.

Aina reste med bilen till stationen för att fortast möjligt få visshet. Och när Karin kom ned från järnvägsvagnen, grep Aina hennes arm.»

»Jr det tant Karin?» — Hon såg helt ängslig ut.

Karin skrattade. — »Kära barn, visst är det jag! Känner du inte igen mig?»

»Jo, visst — men jag menar det andra — det som står i tidningen?»183

»Jo, det är jag, barn lilla. Men låt oss nu komma in i bilen, så får du veta mera.»

Och så foro de åstad.

»Jo, kära Aina, jag är förlovad med en släkting och barndomsvän, som jag länge hållit av...»

Aina brast i gråt. — »Då reser tant Karin ifrån oss...»

»Inte på länge än, käraste barn. Jag stannar hos dig och din mamma kanske två år till, och det är lång tid. Gråt nu inte — du blir nästan fullvuxen, innan jag lämnar ditt hem.» — Och hon slöt kärleksfullt sin arm omkring det upprörda barnet.

Aina lugnade sig något och började berätta om hur de haft det under Karins frånvaro och hur väl det var att tant Karin kommit åter. Hon tyckte inte alls om tant Flora.

I hallen väntade fru Sigmund, liksom första gången Karin kom till hennes hem, och det var ett oroligt uttryck i hennes ansikte. Men hon behövde inte längre vara i ovisshet. Aina var uppför trappan så fort bilen stannat.

»Mamma, det är tant Karin! Men hon stannar hos oss ännu två år.»

Så rörande hjälplöst sträckte fru Ebba sina händer mot Karin och slöt henne i sina armar, som ville hon aldrig släppa henne.

»Kära, kära vän — är det du? Jag har undrat och ängslats att mista dig. Men gå nu upp till ditt rum, så få vi sedan talas vid.»184

Karin kom snart ner igen — det var nära middagstid. Och hon fann fru Ebba och Aina i förmaket.

»Min älskade Karin — visst lyckönskar jag dig innerligt och varmt. Men det kom så överraskande — jag är så självisk och ville aldrig mista dig!»

Karin besvarade tacksamt fru Ebbas vänliga lyckönskan, och så måste hon berätta.

»Det är en barndomsvän och släkting — vi ha länge hållit av varandra, men mycket har hindrat. Nu tro vi det är Guds vilja att få ett hem tillsammans...»

I detsamma kom disponenten in och uttryckte på sitt hjärtliga, rättframma sätt sin lyckönskan.

»Var det inte det, som jag sagt min hustru, att fröken Boje nog redan haft en hjärtevän. En ung flicka ser annars inte så oberörd ut.»

Fröken Flora kom in från hallen och gick obesvärad fram till Karin.

»Är det verkligen fröken Boje, som är förlovad? Det kunde ingen få mig att tro. Jag trodde inte att fröken gick med sådana tankar.» — Och så räckte hon något stelt fram sin hand.

»Det är nog inte heller alla som gör», sade disponenten skrattande. »Bara somliga —!» — Och fröken Flora såg stött ut.

»Skrattar bäst den som skrattar sist», sade hon högdraget. Men nu var middagen serverad, och man gick in i matsalen.185

Karin och fru Ebba hade en liten stilla stund i det lilla rummet innanför salongen.

»Kära, kära Karin — jag önskar dig av varmaste hjärta Guds välsignelse. Vill du inte berätta mig något om din trolovade — som jag aldrig kan få se...»

Och Karin berättade i få ord att han var den Ragnar Kasparson, som Nils Gotthard skrivit om till sin far — »om Ebba kan minnas det?»

Jo, hon mindes. Och Karin förtäljde vidare — endast för fru Ebba — att de förut ej varit på samma väg. Men genom Guds oändliga nåd hade det hindret undanröjts. Och nu var det deras längtan att leva för Gud — och för varandra.

»Leva för Gud och för varandra», upprepade fru Ebba. »Då bli ni lyckliga. Om dock alla unga ville göra så. Läs nu för mig något. Jag längtar höra din kära röst läsa Guds ord.»

Och Karin läste med innerlig känsla den 103:dje psalmen i Psaltaren.

»Lova Herren, min själ, och allt det i mig är Hans heliga namn.

Lova Herren, min själ, och förgät icke vad

gott Han har gjort...» ♦

Efter 14 dagar kom Ragnar Kasparson till pastor Gotthard och blev genast mottagen som barn i huset. Det blev så många frågor om Nils och hans liv därute; och stor var glädjen hos hans föräldrar, när Ragnar omtalade sin plan186

att ta unge Gotthard som medhjälpare i sitt lantbruk.

»Jag har längtat att visa min tacksamhet för allt vad Ni gjort för min pojke», sade pastorn hjärtligt. »Nu kan jag bara önska er Guds välsignelse för egen del — och vid föreningen med fröken Boje. Hon är en krona bland unga kvinnor — jag önskar att alla vore sådana.»

Och han kvävde en suck vid tanken på sin egen dotter, fröken Gertrud, som inte alls motsvarade hans uppfattning av en ung flickas dygder och sinnelag.

»Nu gå vi till Klostergården», sade pastorn. »Disponenten med fru ha uttryckt sin livliga önskan att träffa fröken Bojes trolovade. Och själv väntar hon naturligtvis...»

Aina såg dem komma och sprang i förväg in till sin mor.

»Åh, mor! Han ser ut som en prins — så vacker och ståtlig. Tänk vad tant Flora skall bli avundsjuk!»

Ty fröken Flora hade uppskjutit sin hemresa, föregivande allt möjligt som hinder. Och nu stod hon vid fönstret i sitt rum och såg de båda herrarna komma.

I hallen väntade Karin. Hennes ögon strålade, och hennes välkomsthälsning var så hjärtlig, att den gamle prästmannen fick tårar i ögonen vid dess åsyn. Även han hade varit ung en gång — fast det var längesedan.

Så kommo de in i salongen; och Karin förde187

sin trolovade fram till fru Ebba, som hjärtligt räckte fram sin hand.

»Välkommen, herr Kasparson — min avhållna Karins hjärtevän! Jag önskar er båda Guds bästa välsignelse...»

Och Ragnar böjde sig djupt, med några tacksamma ord, och kysste vördnadsfullt den vita hand, som vilade i hans.

Det blev kaffe, under den angenämaste stämning; disponenten kom in, och på hans hjärtliga hälsning och välönskan kunde ingen misstaga sig. Men fröken Flora lät .hälsa att en svår huvudvärk hindrade henne att infinna sig...»

Disponenten såg road ut — det gjorde han ofta på Floras bekostnad. Men det var ingen mer än Aina som märkte det; fru Ebba kunde ju ingenting se, och hon underhöll sig så vänligt med de förlovade att icke heller de märkte

disponentens något maliciösa leende.

Efteråt sade Aina: »Tror inte far att tant Flora är avundsjuk på tant Karin?»

»Det är nog möjligt. Stackars Flora — hon ville nog gärna vara i tant Karins ställe. Men dit kommer hon aldrig.»

Emellertid togo Karin och Ragnar en promenad i skogen; det kändes förtjusande att åter vara tillsammans, om också bara för en kort stund, ty Ragnar måste resa samma afton. Det var så mycket att reda upp, så många affärer att ordna. Och om ett par dagar skulle han resa ut med Karins far och se på egendomar, som voro188

till salu — medan ännu det var något kvar av sommaren.

»Bed för oss, min älskade, att Gud leder oss rätt! Och må vi, du och jag, bedja om pilgrimssinne, så att ingenting härnere fångar oss.»

De stodo därinne i skogens skymning och sågo in i varandras ögon.

»Min älskade», fortfor Eagnar, »jag vill så gärna gå med lätta fötter över jorden — alltid på väg till det eviga hemmet — och hjälpa andra in på vägen dit. En stor del av min bästa ungdomstid hade redan förgått, när Gud fick göra mig till sin. Det känns som en förlorad tid...»

»Jag känner det själv så», sade Karin allvarligt. »Jag önskar att jag alltid hade ett sådant pilgrimssinne, som Ebba Sigmund; det jordiska har ju ej någon dragningskraft för henne. Så går hon i längtan till den stund då — som det står i psalmen —: 'Då skall min blick ej skymmas mer, min hydda aldrig brytas ner...»

Och så talade Karin om — i få ord — hur denna psalmvers väckt längtan hos fru Ebba efter de eviga verkligheterna.

»Hon ser obeskrivligt älsklig ut», sade Eagnar. »Man tycker nästan det är något överjordiskt hos henne, på samma gång som hon är så sant mänsklig. Jag är glad att du kunnat vara henne till hjälp och tröst under dessa år. — Men nu få vi allt vända. Jag tycker inte om att åka i mörker, och vägarna härute äro främmande för mig och min chaufför.»189

Till aftonmåltiden kom fröken Flora ned. Huvudvärken var bättre, men hon såg ej vidare glad ut.

»Tänk att inte tant fick se tant Karins fästman!» sade Aina, som mötte henne i hallen. »Han såg väldigt stilig ut...»

»Det intresserar mig inte det minsta», blev det högdragna svaret. »Jag vet inte varför det skulle göras sådan affär av den saken...»

Och så seglade hon in i salongen, medan Aina gick tyst efter. Hon tordes inte säga något mer, men i stället tänkte hon som förut: »Hon är nog avundsjuk på tant Karin...»

Nästa dag reste fröken Flora. Tyvärr fick hon inte heller den hösten någon glad nyhet att om-förmäla. Och ingen undrade däröver.

Karin fick ofta brev från Ragnar. Glada och fulla av hopp och kärlek, men alltid med en underton av djupt allvar, som innerligt gladde henne. Hon förstod att en man, som stått så nära dödens portar, ej ville eller kunde ta livet från den gladaste sidan, trots det att han av naturen hade ett soligt och hurtigt lynne.

Äntligen, efter mycket sökande, blev en mindre herrgård funnen, som tillfredsställde både Karins far och Ragnar. Den ägdes av en gammal herre, som av ålder och sjuklighet nödgades lämna sin kära gård och flytta till en stad, där han kunde få ständig vård av läkare. Medan han ännu levde, ville han se sin egendom i goda händer,190

och därför hade han ganska stora fordringar på köparen — inte så mycket beträffande priset, som inte var överdrivet högt — men desto mer rörande den persons karaktär och vandel, åt vilken han skulle anförtro sitt gods och sina trogna underhavande.

»Tänk dig, Karin», skrev Ragnar, »en förtjusande byggnad, gammaldags men väl underhållen, omgiven av

trädgård och park — helt nära sjö och skog — sparad, präktig skog, där ingenting får huggas mer än till gårdens behov. Och ägaren är en gammal gudfruktig man, som bor lik en patriark bland sitt folk. Vi hade hört talas om, att han inte ville sälja till vem som helst, och jag undrade storligen vilka hans fordringar voro. Först och främst ville han ha en, som fruktade Gud — det vågade jag säga honom att jag gör —; på hans kära gård fick inte förekomma bullrande tillställningar, dryckeslag och sådant. Hans underhavande bruka stanna vid gården tjugu å trettio år, och han önskar att förhållandet mellan dem och den nye ägaren måtte bli sådant att ingen vill flytta. Det kan ju vara lite riskabelt att få en hel skara gamla att underhålla — och det har nog avskräckt andra spekulanter. Men den gamle herrn förklarade, att de flesta av hans arbetare varit så sparsamma, att de i regel kunnat skaffa sig egna hem för ålderdomen. — Angående god skötsel av den präktiga skogen har jag redan skrivit.

»Så var det ännu en sak. Den gamle herrn tar191

med möbler till en helt liten våning i staden, men det övriga möblemanget vill han ej ha skingrat utan önskar det må stanna i huset. Jag tvekade litet för den sakens skull. Men när jag vandrat genom hela huset och sett de gammaldags, väl bibehållna — delvis riktigt värdefulla möblerna — allt hemtrevligt och inbjudande, då tänkte jag: 'Vi bo ej här — vi blott härnere gästa, en liten tid på resan till vårt hem' — som det står i en sång. Det kan ju vara en god sak att ej behöva bry våra hjärnor med anskaffning av möbler till ett hus med femton rum. Tre å fyra får du i alla fall möblera efter din smak, min älskade. Och vet du, det var en sådan stämning av ro över det gamla hemmet, där troende ägare bott i flera generationer. Där har Guds ord brukats och psalmer sjungits — och böner ha uppsänts till Gud. Jag hoppas att denna stämningsfulla ro ej måtte försvinna, när vi — sena tiders barn — draga därin!

Din far, som riktigt förstår sådana saker, säger att egendomen verkade mycket välskött — både beträffande byggnader och åkermarken. Han råder mig att ännu ett par år behålla den gamle rättaren, som annars ämnade draga sig tillbaka. Och även andra av folket, som vilja stanna. Här går allt som ett urverk; trogna tjänare äro också en Guds gåva, .i denna tid av upplösning och mycket annat som är vemodigt.

Måtte du bli nöjd, min älskade Karin! Egendomen får tillträdas nästa vår, men det blir ju192

mycket att ordna med. Du får välja själv om du vill se ditt blivande hem förut — eller när du drager därin som min högt älskade hustru. Huvudsaken är att Gud blir härskaren därinne. Då följer välsignelsen med.»

• När Karin slutat läsa brevet, hade hon tårar i ögonen. Hon var tacksam att inte Ragnar bad henne komma och bese egendomen, innan köpet avslutades; det kändes mycket tryggare att Ragnar och hennes far skötte om den saken. Och när de voro nöjda, skulle också hon bli nöjd, därom var hon övertygad.

Hon ville helst komma dit först som brud. Det skulle bli så högtidligt att komma till det hem, som Ragnar ordnat för henne. Möbler till de tomma rummen kunde de gemensamt välja ut; hon förstod att han ej ville göra det ensam. Och så skulle hon komma dit och taga emot allt som Ragnars gåva till henne — ja, som Guds gåva till dem bägge.

Och hon skulle gå genom dessa rum, där flera generationers människor bott — dessa människor, som haft samma glädjeämnen och sorgeämnen som hon — som gått genom livet med blicken mot en osynlig värld och som därför hunnit samma saliga hem, dit hon ställt sin färd. Hon kände det gott, men på samma gång så ansvarsfullt.

Hon ville inte leva sitt liv i ro och bekvämlighet för egen räkning; och hon visste att inte heller Ragnar ville det. De skulle glädjas över193

»rosorna vid vägen» — över de solstrimmor, som Gud lät lysa över dem. Men de ville också lysa upp andra människors levnadsväg, när sådant blev dem möjligt; de ville så gärna vara ljusbärare i detta livets mörker och verka Guds verk bland sina underlydande.

Och de ville gå hand i hand — vara till hjälp och stöd och tröst för varandra. Då skulle detta försvinnande jordelivet, med dess ljus och skuggor, bli för dem vad Gud vill att det skall vara: en fostringsanstalt för den eviga

tillvaro, där allt är harmoni och fullkomlighet — där inga sorgens skuggor längre finnas, därför att synden är för evigt borta.

Hon kunde tala om allt detta med fru Sigmund, som var varmt intresserad för Karins blivande hem, på samma gång som hon kände det så ytterst vemodigt att mista henne. Och Karin kände det också svårt. Men hon hoppades så innerligt att Gud skulle ordna det med hennes efterträderska. Hon var själv så anspråkslös — det funnes väl många som bättre skulle kunna sköta platsen än hon. Men hon förstod att det var svårt för fru Sigmund att byta om — så hjälplös som hon var. Karin hade kommit henne så nära under dessa år.

Nils Gotthard hade kommit hem, sedan Ragnar avslutat köpet av egendomen. Det var en stor dag, när föräldrarna fingo återse honom, frisk och

sund, manlig och stadgad. Och vikingalynnet lockade honom ej längre bort från hans fäders land. Efter en kort vistelse i hemmet kom han så till Bojes på Rolandsberg för att öva sig med svenskt lantbruk. Och han sparade sig inte utan arbetade oförtrutet för att bli till hjälp åt Ragnar, som i hans ögon ej hade sin like i trofasthet och andra svenskmannadygder.

När Ragnar Kasparson påföljande vår tagit sin gård i besittning, hade han mycket att skriva till Karin om. Han gick där så ensam i det stora huset och längtade efter sin vän; men det var mycket att ordna med — en del rum behövde repareras, vilket måste ske med en viss pietet, så att inte deras ålderdomliga prägel skulle försvinna. Och han ville ha allt fulkomligt färdigt, innan han förde dit sin brud.

»Här är mycket vacker natur», skrev han en gång. »Jag stod i går afton på balkongen åt sjösidan och bara såg. Vattnet var speglande stilla, och strandskogens mörka skugga låg över tysta, hemlighetsfulla djup. Så kom en liten båt från motsatta stranden, där ännu solen lyste, och vid varje årtag blev det som droppande silver. Det var två i båten — ett par unga människor. Och jag tänkte på dig, Karin, och på mig — hur vår levnads farkost skall gå fram på okänd stråt. Men vi ha varandra — och Honom, som vet vägen och aldrig för oss vilse. Stora trygghet att vara Hans — utan möjlighet att förlora Honom — att

komma i ett läge, där Gud icke är. Det är trons saliga privilegium att umgås med en Gud, som uppfyller himmel och jord.»

Sådana stycken ur Ragnars brev brukade Karin läsa upp för fru Ebba, som var varmt intresserad för Karins blivande make och allt som rörde honom.

»Jag tycker att jag lär känna honom genom sådana tankar», sade hon en gång. »Du får en god vän och ett gott stöd genom livet, min Karin. Om dock alla unga män vore som han — i sitt förhållande till Gud och människor...»

* *

*

Åter hade en vinter gått — Karins sista på Klostergården. I maj ville Ragnar hämta sin brud; nu hade han allting i ordning på Sjövik, sin vackra gård, som redan blivit honom kär. Och nu hade Karin endast att ordna med sin efterträderska på Klostergården. Både hon själv och fru Sigmund bådo träget till Gud om ledning.

Då fick Karin — en dag i mars — brev från Vivan Ribson — sin vän och kamrat från studietiden. Hon hade blivit överansträngd under sin myckna tjänstgöring som lärarinna vid ett flickläroverk; och var förbjuden av läkare att fortsätta därmed på åtminstone två år. Så hade hon tagit tjänstledighet; och som hon ej hade något föräldrahem, spanade hon nu efter någon lättare, mera praktisk sysselsättning.

»Vivan skulle passa här», tänkte Karin. »Det är som från Gud.» — Och så gick hon att tala härom med fru Sigmund.

»Hon är fil. kandidat», sade Karin, »tyst och stilla i sitt sätt, med gedigna kunskaper. Vivan var min käraste vän under studietiden; och hon var medlet att föra mig till Herren. Aina har ej mycken håg för läsning; Ebba hade ju tänkt att hon blott skulle fortsätta med språk ett par år. Det behövde ej bli för mycket för Vivan; och så finge hon dessutom praktisk sysselsättning, som hon önskar. Efter två år är Aina aderton. Då bör hon ju vara den närmaste som sin kära moders hjälp.»

»Det låter så gott», var fru Sigmunds svar, »och jag litar helt på ditt omdöme. Jag tror vi få ta det från Gud. Om fröken Eibson vill komma, skall jag vara hjärtligt tacksam. Du får under tiden meddela mig mera om henne. En person, som är din vän, kan inte förekomma mig alldeles främmande.»

Karin kysste tacksamt sin väns hand och lovade omgående skriva till Vivan.

»Och så är det en annan sak, som jag vill tala med dig om», fortfor fru Ebba. »Låt oss få den tillfredsställelsen att göra ditt bröllop! Jag vill så gärna vara med på din högtids- och glädjedag, min älskade Karin, men du vet hur svårt det är för mig att komma i ett främmande hem. Jag hoppas att dina föräldrar ej bli ledsna. Vi skulle ha det så enkelt och familjärt, och för mig vore197

det en mycket stor glädje. Du har varit som en syster för mig...»

Karin tog hennes båda händer i sina och tryckte dem varmt.

»Jag tror alldeles säkert att mina föräldrar vilja göra Ebba den glädjen — de äro så tacksamma för all vänlighet jag fått röna här — så mycket mer än jag kunnat förtjäna.»

Och så var den saken uppgjord. Karin tänkte nog att det skulle bli en viss besvikelse för föräldrarna att ej få ha sin dotters bröllop i hemmet. Men hon var på samma gång övertygad att de ville visa den älskliga fru Sigmund all möjlig hänsyn. Och när hon skrev till hemmet härom, och framställde fru Ebbas vänliga begäran rdess rätta belysning, gåvo de med tacksamhet sitt bifall. Karin ville så gärna vigas i kyrkan — dit var det långt från Rolandsberg. Från Klostergården var det endast ett kort stycke väg till brukskyrkan. Och pastor Gotthard skulle bli glad att få viga sin sons bäste vän och den snälla fröken Boje, som han högt värderade.

Från Vivan Ribson kom omgående svar att hon med tacksamhet antog platsen. Allt var som ordnat av Gud på förhand. Och Vivan fick komma med samma för att under ett par veckors tid bli invigd av Karin i förhållandena. Sedan skulle Karin få vara i föräldrahemmet en månad, innan bröllopsdagen kom.

»Jag är så tacksam och glad åt Vivans stillsamma vänliga sätt», sade fru Ebba en dag åt198

Karin. »Nog kommer jag alltid att sakna dig, min Karin. Men när jag nu ej kunde få behålla dig, så är hon nog den bästa jag kunde få. Att hon är din vän, är hennes bästa rekommendation.»

Aina hade lite svårt att behärska sig och sade att hon aldrig kunde tycka om någon annan än tant Karin. Men efter ett enskilt samtal dem emellan försökte Aina att göra sitt bästa.

»Det är den käraste bröllopsgåva du kan ge mig, min kära flicka, om du är vänlig och läraktig gent emot tant Vivan. Inte vill du väl, att jag skall försaka min lycka för att stanna hos dig...?»

Nej, det ville inte Aina. Så torkades tårarna, och tant Karin fick en innerlig omfamning samt löfte om bättring.

XVIII.

HÖGTID PÅ KLOSTERGÅRDEN.

Det var en strålande majdag, när Karins bröllop firades. De hade kommit, hon och hennes närmaste, samt Eagnars syster — modern orkade ej med en så lång resa. Så var det naturligtvis pastor Gotthard med fru och sonen Nils, som var i feststämning på sin väns glädjedag. Annars bara ingenjörerna med fruar.

Det var just i björkarnas ljusa tid, och hela Klostergården var smyckad till högtid, inne och ute. Folket hade rest äreportar — Karin var så älskad av alla, som om hon varit en av familjen. Och bruksfolket, som en stund fått ledigt, bildade häck utmed vägen till kyrkan och stodo där med blottade huvuden för att bringa den avhållna

fröken Boje sin hyllning.

Det var glans över den lilla bröllopsskaran, som vandrade den korta vägen till kyrkan, i majdagens gyllene solsken. Karin Boje var vacker och ståtlig i sin vita dräkt, och det ljusa, bur-riga håret var som en gloria kring den gyllene kronan. Hon gick vid sin fars hand och såg200

ödmjukt lycklig ut. Hur hade inte det ordet besannats i hennes liv: »Han leder mig på rätta vägar för sitt namns skull...»

I koret mötte brudgummen och Nils Gotthard: Och så stodo de vid varandras sida, de två — efter trogen väntan. Pastor Gotthard såg glad ut. Han sade efteråt, att han aldrig förr med sådan glädje vigt ett brudpar. Och han talade några varma ord över det språket av kung Salomo:

»I Herrens fruktan är ett mäktigt stöd, och för sina barn är Han en tillflykt.»

Så gick bröllopsskaran åter till Klostergården, och de närvarande framförde sina hjärtliga lyckönskningar. Ragnar Kasparson hade återvunnit sin forna spänstighet och såg överlycklig ut. Och Aina tänkte, i sitt stilla sinne, att det inte var underligt om tant Flora var avundsjuk. Men hon var inte med.

Nu stod brudparet framför fru Ebba, som ville lyckönska dem.

»Låt mig få röra vid din krona, min Karin», sade hon stilla, »så att jag riktigt får erfara att du är brud ...»

Och Karin böjde, med tårar i ögonen sitt huvud. Och Vi van förde sakta fru Ebbas hand till den gyllene kronan. Sin andra hand räckte hon åt Ragnar.

»Gud välsigne, för tid och evighet, min älskade Karin och hennes make...!»

Det var en gripande vacker syn. Och Karin201

måste, mitt i sin lycka, tänka på den stnnd, då på fru Ebba skulle uppfyllas de orden i hennes älsklingspsalm:

»Då skall min blick ej skymmas mer...»

* *

Det blev en bröllopsfärd genom Sveriges fagra nejder i vårskrud. Både Ragnar och Karin ville helst fara direkt till sitt hem, och så reste de i bil genom djupa skogar, förbi ljusa björkhagar, där vårblommor lyste. Nils Gotthard hade skyndat i förväg för att ordna med mottagandet på Sjövik; och han var just den rätte att entusiasmera folket för sin unge husbonde och hans brud.

»Min älskade», sade Ragnar en gång under resan, »har du aldrig drömt om den här färden under de långa väntansåren?»

»Jo, under de sista två — men inte förut. Jag visste inte Guds vilja,..»

»Det var så ovisst också för mig. Men alltifrån mitt avsked från dig på platån nere vid strömmen, kommo drömmarna ibland, fastän jag inte kunde ana hur de skulle realiseras. Jag kunde inte böja mig för Gud bara för att vinna dig — det hade varit hyckleri. Men innerst inne var du min ljusa dröm — hela tiden. När så Herren blev mig för stark — då hade jag ingenting mer än mig själv att bjuda dig. Och när jag så stod inför dödens port, då ville jag möta dig hos Herren, i de levandes land. Nu har min ljusa dröm blivit verklighet, genom Guds oänd-202

liga nåd. Ja, allt detta vet du — men mina tankar gå tillbaka för att tacka. Det har varit Guds ledning alltigenom...»

»Ja, alltigenom — också för mig», sade Karin innerligt.

Så kommo de fram till Sjövik i den ljusa våraftonen. Gården låg högt bland park och skog och syntes på avstånd; flaggorna voro i topp och äreportar resta. Och vid inkörsvägen och runt gårdsplanen stod folket i högtidsdräkt. På stora trappan väntade Nils Gotthard och den gamle; rättaren; och det blev ett sorl av välönskningar, när bilen svängde fram och de två stego upp på trappan. Allas blickar vändes mot den unga bruden; vad hon såg god och

älsklig ut...!

»Jag tackar er alla, kära vänner!» ljöd Ragnar Kasparsons röst. »Nu kommer jag med min älskade hustru till den gamla gården, och det är hennes önskan, så väl som min, att allt skall vara som förut mellan husbondefolk och underhavande. Må Guds välsignelse vila över eder och oss!»

Hattar och mössor flögo av, och näsdukar viftade. Nu hade gamle rättaren gått ned till de andra; och ur överfulla hjärtan ljöd psalmen i den stilla aftonen:

»Oss välsigna och bevara!

Med nåd ditt ansikte förklara

och vänd det till Ditt folk med fridl»203

Sent på kvällen stod Eagnar med sin brud på balkongen åt sjösidan. Det var så underbart i den stilla majnatten; över sjön var en lätt dimslöja, där skogstopparna stucko fram — och i nordost lyste redan en svag morgonrodnad.

Mitt för balkongen var en uthuggning i skogen; det fanns en kolmila på andra sidan sjön — det glödde i den, och glöden blev till en eldpelare i det dunkla vattnet.

Det såg så underligt trolskt ut. Glöden kom och gick från skogsnatten därborta — ibland var det som hade den närmat sig — den var som ett levande väsen...

De stodo där, slutna intill varandra.

»Säg mig dina tankar just nu, min älskade Karin!»

»Jag tänkte — att jag ej kunnat gå in i detta nya skede av mitt liv utan Gud. Jag förstår inte dem som kunna det...»

Eagnar svarade ej — han njöt av att höra hennes tankar.

»Ju äldre jag blir», fortfor Karin, »desto mer tänker jag på hur fruktansvärt allvarligt det är att leva — vilket ansvar det har med sig. Och människor i allmänhet ta livet så lätt...»

»Fortsätt, min Karin...»

»Och när man står vid en skiljoväg, såsom jag nu gör — då tycker jag, att det liksom gäller en ny avgörelse för Gud — att liksom med ny klarhet fatta mötet i sikte...»

»Jag tackar Gud för dig, min hustru», sade204

Ragnar innerligt. »Du skall hjälpa mig på vägen, som vi ha att vandra...»

Så stodo de åter tysta i majnatten. På ömse sidor om byggnaden lyste fruktblommorna genom dunklet; och narcissernas vällukt steg som ett välkommen upp till de två, som börjat livet tillsammans. XVIII.

»FÖRST GUDS RIKE.»

Karins första brev gällde naturligtvis hennes närmaste kära i föräldrahemmet. Men hon visste att även på Klostergården var det väntan och längtan att höra från henne; och när den första veckan gått till ända, skrev hon ett långt brev till fru Ebba. Det var på samma gång till Vivan, som ju skulle föreläsa det.

»Mina älskade — Ebba och Vivan!

Hur skall jag börja? Med tusen varma tacksägelser för allt, allt! Guds nåd har i sanning varit stor över mig, både den som kommit mera direkt från Honom, och den som kommit mig till del genom Hans älskade barn. Mitt hjärta är fullt. Guds välsignelse vile över det kära hemmet på Klostergården, där jag fått uppleva min största glädjedag på jorden! Han löne för allt — jag kan bara bedja därom...

Resan hit till Sjövik var en upplevelse — det var så mycket vackert att beundra i Guds härliga natur. Och när vi

kommo nära vårt hem, som ligger högt, lyste det vita huset med sitt svarta tak som ett slott bland parkens träd och206

doftande fruktblom. Folket vid gården var rörande vänligt och togo emot oss, storartat; de hålla mycket av sin nye husbonde, det märkes på allt. Och även jag, som kom okänd och en främling, fick med av deras hjärtlighet — för Ragnars skull. Gud hjälpe mig att bli honom en god hustru och en god matmoder för alla dessa snälla människor, som äro oss anförtrodda! Det kännes så ansvarsfullt ...

Här är mycket vackrare än jag kunde tro, fastän mina förväntningar voro stora. Och detta underbara gamla hus, som riktigt griper mig fången! Förstå mig rätt — jag vill inte hänga hjärtat därvid. Men det är en sådan underlig stämning av gammaldags ro över det hela: stora, svala gemak med djupa fönsternischer och präktiga gamla möbler, alldeles i stil med rummen. En stor matsal, en dito salong, ett trevligt vardagsrum, ett par gästrum och Ragnars skrivrum — allt på nedre botten — samt köksdepartementet, förstås. Jag kan nog inte beskriva allting i ett brev. Nu blir det bara det mest väsentliga.

En trappa upp — en väldig bred ektrappa — komma de rum, som vi själva möblerat: vårt sovrum, mitt arbets- och skrivrum, där jag nu sitter och ser de underbara dagrarna över sjön — samt några gästrum. I tredje våningen tjänarnas rum. Jag måste se alltsammans redan första kvällen och beundra min älskade Ragnars smak och ordningssinne. Men även de snälla jungfrurna hade gjort sitt allra bästa: det var ljust207

björklöv, fruktblommor och narcisser i stora urnor och vaser. Och rosor från växthuset doftade ljuvligt.

Allra sist förde Eagnar mig in i sitt skrivrum; och när jag kom dit, förstod jag varför han sparat det till sist. På väggen över skrivbordet hängde en stor tavla, där i gyllene bokstäver på svart botten lyste de orden: Först Guds rike. Han sade ingenting — bara slöt sin arm omkring mig; och vi stodo där tysta — och läto den gyllene inskriften tala till oss.

De kommo — tankarna. Här — vid det massiva skrivbordet av mahogny — hade de setat, ägarna till Sjövik, generation efter generation, och skrivit sina brev, gjort upp sina beräkningar, avslutat sina kassaböcker, tänkt över inkomster och utgifter. Kanske hade inkomsterna blivit större än som beräknats, och fåfängliga önskningar och planer smugit fram i hjärtedjupet. Men så hade blicken höjts från kassaboken till den gyllene inskriften över skrivbordet. Och de fåfängliga tankarna försvunno, och det enda nödvändiga växte allt större. Och den frågan kom med makt igen: »Hur skall jag vedergälla Herren alla de välgärningar, som Han bevisat mig...?»

Det var en underbar stund, en invigningsstund för vårt kommande liv, det kände vi båda. Först Guds rike — det skulle vara mottot för våra tankar, ord och handlingar i det hem, som Herren givit oss. Inga ord béhövdes — vi läste det beslutet i varandras blickar. Och det blev bön ur208

hjärtedjupet om nåd att kunna förverkliga det i' livet.

Det kändes så gott att redan från första början komma i kontakt med folket här på den rätta grunden. Jag glömmer aldrig hur det kändes, just när vi kommo hit, när gamle rättaren tog upp en psalm, och från folkskaran brusade fram:

»Oss välsigna och bevara,

med nåd Ditt ansikte förklara

och vänd det till Ditt folk med frid

Här Ditt namn vi vilja sjunga

och sedan med en helig tunga

Dig lova Gud till evig tid ...»

Det var liksom en försmak av vad det skall bli när det ej längre skall vara så många skiljemurar, människor emellan — inte längre hög och låg, tjänare och fri — utan alla ett i Kristus Jesus.

Nils Gotthard har naturligtvis sitt hem hos oss och bor i ett av de trevligaste gästrummen på nedre botten. Han är glad och hurtig — trofast och pålitlig i sina varma känslor för Ragnar; de två komplettera varandra. Hur Gud dock kan föra människor tillsammans, även om det skall ske på andra sidan världshavet...!

Nu har jag bara ordat om oss och vårt. Men ofta gå mina tankar med innerlig kärlek till de älskade jag lämnat. Jag är hos eder båda — Ebba och Vivan — under de stilla stunderna vid Bibeln i det lilla rummet innanför salongen. Jag är med min Aina under lektionerna, när hon strä-209

var att fullborda sig i alla goda kunskaper. Och jag vet att edra tankar äro hos mig — det känns så gott. Jag kan ju aldrig hoppas att få taga emot min kära Ebba i mitt hem; men Aina och Vivan måste komma. Käraste Vivan — du skall alltid ha ditt hem hos mig under din semester; jag är glad att din i år blir i september — då är det nog som allra vackrast här, när höjderna kring sjön skifta i den tidiga höstens alla färger. Ragnar säger-att det är underbart. Du skall få solnedgångsrummet häruppe bredvid mitt skrivrum.

Nu står solen över Patriksberget i väster, och det glittrar i sjön som av silver och kristall. Längre fram på kvällen blir det som guld — en lysande väg över vattnet.

»Herre, min Gud, vad Din jord är skön i Din kärleks ljus ...!»

Hur skall det inte bli på den nya jorden — där allt är fullkomligt...»

Famnen full av tacksamma, varma hälsningar från

Karin.»

Det var så tyst i det lilla rummet innanför salongen på Klostergården, där Vivan läste brevet för fru Ebba och Aina.

»Den nya jorden!» upprepade fru Ebba sakta. Där får jag se dig, min Karin. Där skall allt bli fullkomligt. Då skall jag se vad jag här ej kunnat se. Där skall min blick ej skymmas mer.» ANNA ÖLANDERS ARBETEN